

Κείμενα/Articles

E. F. ADAMI
 + Γ. Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
 Const. GE. ATHANASSOPOULOS
 Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
 B. AHERN
 I. ΒΑΒΟΥΡΑΣ
 J. P. BALKENENDE
 J. M. D. BARROSO
 S. BERLUSCONI
 T. BLAIR
 J. CHIRAC
 P. COX
 Μ. ΓΚΙΟΚΑΣ
 Vas. DELITHEOU
 Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
 J. DRNOVSEK
 V. G. D' ESTAING
 T. HALONEN
 I. ILIESKU
 J.-C. JUNKER
 + Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
 + C. KARAMANLIS
 Ν. ΚΟΝΣΟΛΑΣ
 Α. ΚΩΑΣΝIEWSKI
 D. I. M. AZNAR LOPEZ
 P. MEDGYESSY
 Πέτρ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ
 Petr. MILIARAKIS
 Μαν. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ
 R. PAKSAS
 Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 + Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
 + Α. ΡΑΡΑΝΔΡΕΟΥ
 G. PERSON
 Αν. ΠΙΝΤΟΥ
 Ιερών. ΠΙΝΤΟΣ
 J. F. POOS
 R. PRODI
 A. F. RASMUSSEN
 A. RUUTEL
 Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ
 G. SCHRODER
 W. SCHUSSEL
 R. SCHUSTER
 V. SPIDLA
 Ε. ΣΤΕΦΑΝΟΥ
 Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ
 G. VERHOFSTADT
 V. VIKI-FREIBERGA
 I. VLASSIS

Ε. Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
 + Δ. Ν. ΚΑΡΛΟΣ
 Ανθ. ΚΑΤΡΑΒΑ
 Α. ΚΥΡΑΓΓΕΛΟΥ
 Α. ΛΙΑΡΙΓΚΟΒΙΝΟΥ

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
 ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
 ΤΟΠΙΚΗΣ
 ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
 ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
 ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**REVUE DE
 DECENTRALISATION
 D' ADMINISTRATION
 LOCALE ET DE
 DEVELOPPEMENT
 REGIONAL**

**REVIEW OF
 DECENTRALIZATION
 LOCAL
 GOVERNMENT
 AND REGIONAL
 DEVELOPMENT**

Έτος έναρξης έκδοσης 1995 μ.Χ.

Τεύχος/No 31 ΑΘΗΝΑΙ/ATHENES/ATHENS 2003

Τοις Εντευξομένοις ή Η γοητεία και οι ελπίδες της επόμενης ημέρας

Του Καθηγητού Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
Πανεπιστ. «Πάντειον» Κ.Π.Ε., Αθηνών

«Η σημερινή ημέρα, 16η Απριλίου 2003 μ.Χ. είναι ιστορική και το σημερινό επίτευγμα μας δημιουργεί νέες υποχρεώσεις...».

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ

*Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,
Πρωθυπουργός της Ελλάδος*

«Ηρθε η ώρα να ατενίσουμε μαζί ένα καλλίτερο μέλλον».

Pat COX

Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

*«Εάν η Ευρώπη είναι το σπίτι μας, ένας δίκαιος κόσμος
είναι ο ορίζοντάς μας».*

Romano PRODI

Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Τα ανωτέρω ενδεικτικά αποσπάσματα εκ των λόγων των θεσμικών τριών Ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την τελετή υπογραφής εν Αθήναις την 16η Απριλίου τρέχοντος έτους της Συνθήκης Προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των Δημοκρατιών της Τσεχίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας εμπειρικλείουν την ιστορική σημασία του γεγονότος, τις προσδοκίες, τις προκλήσεις, τους ενδεχόμενους φόβους, τα νέα καθήκοντα και τα οράματα των Ηγετών και των Λαών των Χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν όψει της «επόμενης» ημέρας.

Και πράγματι, το γεγονός είναι ιδιαίτερος σημαντικός, δεδομένου, ότι είναι η πρώτη φορά κατά την ανθρώπινη ιστορία, κατά την οποία εθελουσίως, ειρηνικώς και αναιμάκτως «συγκροτείται» μία τεραστίων διαστάσεων οικονομική αυτοκρατορία, αριθμούσα 550.000.000 ψυχών.

Ένα εγχείρημα βεβαίως αυτού του βεληνεκούς δεν είναι άμοιρο ιδιαιτεροτήτων, εγγενών δυσχερειών, προβλημάτων και κινδύνων.

Αυτή και μόνον «η σύνθεση» του νέου οικοδομήματος, ως προερχόμενη εξ ετεροκλήτων στοιχείων, συνιστά σειρά κινδύνων: διαφορετικής νοοτροπίας και ιστορικής προέλευσης Λαοί, διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικές θρησκείες, διαφορετικές κοινωνικές προελεύσεις, διαφορετικές οικονομίες, διαφορετικές δυνατότητες, διαφορετικές προσδοκίες Λαών, εσωτερικοί και υφέροντες ανταγωνισμοί, εξωγενείς επιρροές, αγκυλώσεις και δεσμεύσεις του παρελθόντος, διαφορετικά οράματα, δεν συμπορεύονται ευχερώς.

Το παρήγορον του πράγματος πάντως, είναι το γεγονός, ότι τόσο οι τρεις βασικοί θεσμικοί παράγοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Ρ. COX και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. R. PRODI, όσο και οι Αρχηγοί ή Πρωθυπουργοί των 25 Χωρών Μελών, παλαιών και νέων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέραν της υπογράμμισης της σημασίας της υπογραφής της νέας Συνθήκης, ετόνισαν την αταλάντευτη πίστη τους στην αναγκαιότητα ύπαρξης, διεύρυνσης και εμβάθυνσης του ευρωπαϊκού συγκροτήματος.

Πέραν αυτών επισημαίνεται, ότι όσοι ωμίλησαν κατά την λαμπρή τελετή των Αθηνών, επεσήμαναν όχι μόνον την σημασία της νέας Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις συμμετέχουσες Χώρες και τους Λαούς τους, αλλά και την εκ των πραγμάτων πλέον δημιουργούμενη νέα κατάσταση παγκοσμίως με την παρουσία της Ηνωμένης Ευρώπης στην παγκόσμια σκηνή ως «του αντιπάλου δέους» προς την πέραν του Ατλαντικού δύναμη των Η.Π.Α.

Και επί του προκειμένου τα δεδομένα είναι προφανή: 550.000.000 Άνθρωποι, ένα ενιαίο νόμισμα -το ΕΥΡΩ-, ισχυρά κοινή οικονομική παρουσία, ενιαία κατά το δυνατόν κοινή εξωτερική πολιτική (τουλάχιστον πλήρως μελλοντικώς), κοινοί στόχοι, κοινοί φόβοι, τα αυτά οράματα.

Το όλο εγχείρημα βεβαίως, τόσο της διεύρυνσης, όσο και της απαιτούμενης εμβάθυνσης, ούτε ευχερές είναι, ούτε στερείται «περιπλοκών», πράγμα το οποίο κατεφάνη και κατά την διάρκεια του προσφάτου πολέμου κατά του Ιράκ.

Κοινή όμως πεποίθηση όλων των Διακεκριμένων Ομιλητών της 16ης Απριλίου του σωτηρίου έτους 2003 μ.Χ., υπό την σιάν του ιερού βράχου της Ακροπόλεως και του σεπτού Παρθενώνος των Αθηνών, πόλεως Λίκνου της Δημοκρατίας, είναι και παραμένει το Όραμα της Ηνωμένης κατά πάντα Ευρώπης, προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης της διαρκούς ειρήνης και ευτυχίας των Πολιτών των Χωρών τους, διότι κατά τον Αισχύλον «το μεν ευ πράσσειν ακόρεστον έφν πάσι βροτοίσιν...».

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΟΙ ΟΜΙΛΙΕΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

*«Η σημερινή ημέρα είναι ιστορική»
Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ*

*«Ηρθε η ώρα να κοιτάξουμε τα άστρα»
Pat COX*

*«Ένας δίκαιος κόσμος είναι ο ορίζοντάς μας»
Romano PRODI*

Κατά την τελετή υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης των δέκα νέων Χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ομίλησαν οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων των είκοσι πέντε πλέον Χωρών της Ένωσης, καθώς και ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έλλην Πρωθυπουργός κ. Κωνστ. ΣΗΜΙΤΗΣ, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Πατ. ΚΟΞ και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ρομάνο ΠΡΟΝΤΙ.

Οι εν λόγω ομιλίες έχουν ως εξής (κατά σειράν εκφώνησης):

Του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργού της Ελλάδος κ. Κώστα ΣΗΜΙΤΗ:

Η σημερινή ημέρα είναι μία ιστορική ημέρα:

Γιατί ξεπερνάμε τον διαχωρισμό των Ευρωπαϊκών Κρατών σε δύο αντίπαλα στρατόπεδα, την Ανατολική και την Δυτική Ευρώπη, διαίρεση που προκάλεσε ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος.

Γιατί συμμετέχει πλέον στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδόν το σύνολο των Κρατών της Ευρώπης.

Γιατί αυτό το ενιαίο σύνολο, το οποίο δημιουργούμε, εμπνέεται από τις αρχές και αξίες που ενέπνευσαν τους αγώνες των κοινωνιών μας για ελευθερία, δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Γιατί σήμερα επιβεβαιώνεται και πάλι ότι η συνεργασία και η αλληλεγγύη μεταξύ μας δημιούργησαν ένα πολιτικό και οικονομικό χώρο με σημαντικό ρόλο στις εξελίξεις της παγκόσμιας Κοινότητας. Ένα χώρο που έλκει, που εμπνέει, που σέβονται.

Η σημερινή ημέρα είναι μία ιστορική ημέρα.

Γιατί το σημερινό επίτευγμά μας δημιουργεί νέες υποχρεώσεις:

Για να δούμε το παρόν και το μέλλον με ειλικρίνεια και δημιουργικότητα.

Για να μην αρκεστούμε στην διαχείριση των όσων πετύχαμε μέχρι σήμερα, αλλά να προχωρήσουμε την ενωπιοητική διαδικασία. Να δώσουμε στο σχήμα που δημιουργήσαμε μία πιο ολοκληρωμένη μορφή και βέβαια ένα πιο ουσιαστικό περιεχόμενο.

Για να δώσουμε στην Ένωση υπόσταση στην εξωτερική πολιτική, στην ασφάλεια, στην άμυνα. Να παίξει το ρόλο, που ανταποκρίνεται στις δυνατότητες και στις επιδιώξεις της. Να μην καλούμαστε να διαχειριστούμε μόνο το μετά ενός πολέμου, αλλά να έχουμε και αποφασιστικό λόγο για το εάν και το πότε.

Για να είμαστε στην παγκόσμια Κοινότητα ένας πόλος ειρήνης, συνεργασίας, συμπαράστασης στους λαούς.

Για να προχωρήσουμε το πρωτόγνωρο αυτό πείραμα μίας διαδικασίας, που ενοποιεί, αλλά και επιδιώκει την διατήρηση των ιδιαιτεροτήτων μας, μίας συνεργασίας, που δεσμεύει, αλλά και διευρύνει τις ελευθερίες μας. Να προχωρήσουμε το πείραμα των πολλών Χωρών με διαφορετικό επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, που όμως διαπλέκονται σε ένα ενιαίο χώρο ελευθερίας και δημοκρατίας.

Η σημερινή ημέρα δημιουργεί νέες υποχρεώσεις:

Για να εξασφαλίσουμε στους Πολίτες μας απασχόληση και ευημερία καταπολεμώντας την ανεργία, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Για να προσαρμόσουμε στις νέες κοινωνικές συνθήκες το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, ώστε η πρόοδός μας να εξασφαλίζει περισσότερη κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη.

Για να κερδίσουμε την μάχη για την βιώσιμη ανάπτυξη και να σταματήσουμε την υποβάθμιση του περιβάλλοντός μας.

Για να προωθήσουμε μία κοινωνία της γνώσης με υπεύθυνους, ενημερωμένους και ικανούς πολίτες. Μία κοινωνία Πολιτών.

Εδώ στο χώρο αυτό, στην Αγορά της Αρχαίας Αθήνας συναντιόνταν, πριν από δύο χιλιάδες πεντακόσια χρόνια, άνθρωποι από διαφορετικές φυλές και χώρες, άνθρωποι με διαφορετικές πεποιθήσεις. Συναντιόνταν με την αίσθηση, ότι βρίσκονταν σε ένα από τα κέντρα του πολιτισμένου κόσμου.

Εδώ μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε, ότι δεν υπάρχει τέλος της Ιστορίας. Το σήμερα έχει συνέχεια στο αύριο. Από μας τους ίδιους εξαρτάται η συνέχεια αυτή, ιδίως αν η συνέχεια θα είναι μία Ιστορία ειρήνης, δημιουργίας, συνεργασίας και αλληλεγγύης. Αυτήν την συνέχεια της ειρήνης, συνεργασίας και αλληλεγγύης θέλουμε για την Ευρώπη, για την Ενωμένη Ευρώπη, για όλους μας.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας: Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Κώστας ΣΗΜΙΤΗΣ και ο Προεδρεύων του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Γεώργιος ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ.

Του Πρωθυπουργού του Βελγίου κ. Guy VERHOFSTADT:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Συνάδελφοι,

Πριν από 25 αιώνες, εδώ, στην Αθήνα, γεννήθηκε η δημοκρατία από έναν εξαιρετικό πολιτισμό.

Εδώ χαράχθηκαν τα περιγράμματα ενός πολιτικού μοντέλου, ενός πολιτεύματος, που επρόκειτο να τοποθετήσει τον άνθρωπο στην καρδιά της κοινωνικής οργάνωσης.

Αυτό το μοντέλο πάντα αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους τους καταπιεσμένους λαούς. Αυτό είναι πάντοτε το έμβλημα της δημοκρατίας μας.

Και η Ε.Ε. ανέλαβε αυτή την κληρονομία. Μία κληρονομία τριών χιλιάδων χρόνων. Και παρά τις δυσκολίες, προσπάθησε να συγκρατήσει εδώ όλες τις παραδόσεις, όλο τον πολιτισμό, όλη την κληρονομία των Λαών, που την συνενώνουν. Και εμπνέεται από την κληρονομία του καθ' ενός, από τις μεγάλες αξίες και τις ωραίες φιλοδοξίες.

Η διεύρυνση της Ε.Ε., αναμφίβολα, αποτελεί το πιο γενναιόδωρο και το πιο ελπιδοφόρο εγχείρημα της κοινής μας ιστορίας.

Τώρα μαζί θα σταθούμε στο ύψος μίας εξαιρετικής πρόκλησης. Και η πρόκληση αυτή είναι, να ανοίξουμε τον χώρο της ελευθερίας, να διευρύνουμε τους ορίζοντες ενός χώρου δημοκρατίας και κοινής ευημερίας.

Τώρα, ενώπιον αυτής της προοπτικής, το βασικότερο είναι να βρούμε τα μέσα, που θα επιτρέψουν στην διευρυμένη πλέον Ένωση να είναι σε θέση να λάβει αποτελεσματικές αποφάσεις, να διασφαλίσει την διαφάνεια και να ανοίξει μία δημοκρατική συζήτηση, όπου θα συμμετέχουν όλοι.

Και πρέπει να πείσουμε τους πάντες, ότι δεν υπάρχει αντίφαση ανάμεσα στην διεύρυνση και στην εμπάθυνση. Η διεύρυνση δεν πρόκειται ποτέ να οδηγήσει σε «παράλυση» ή σε σμίκρυνση της θαυμάσιας προστιθέμενης αξίας της Ένωσης. Αποκλείεται αυτό να συμβεί τώρα. Τώρα, που τα διεθνή γεγονότα απαιτούν μία πειστικότερη εμπλοκή της Ένωσής μας στα παγκόσμια δρώμενα.

Το νέο γεωπολιτικό πλαίσιο, η εξέλιξη των γεωπολιτικών δεδομένων, η παγκοσμιοποίηση, η νέα γεωγραφική μας διάσταση απαιτούν μία νέα τοποθέτηση της Ευρώπης στην διεθνή σκηνή.

Η Ευρώπη δεν μπορεί να αρκεστεί να είναι απλώς ένας παρατηρητής του κόσμου ή μία γενναιόδωρη ανθρωπιστική οργάνωση. Πρέπει να γίνει παγκόσμιος παράγοντας, παγκόσμιος «παίκτης», που να οδηγήσει σε μία πιο αλληλέγγυα και δίκαιη διευθέτηση του κόσμου.

Μία εξωτερική πολιτική, που περιορίζεται σε δηλώσεις, είναι κάτι που κανείς δεν το παίρνει στα σοβαρά.

Η Ένωση αντ' αυτού, πρέπει να αποκτήσει, το συντομότερο δυνατό, μέσα: Και στρατιωτικά και πολιτικά. Γιατί είναι αυτά απαραίτητα για την επιτυχία των δράσεων, είτε αυτές είναι προληπτικές, είτε αναγκαίες για την διαχείριση των κρίσεων.

Μόνο, υπό αυτούς τους όρους, θα ακούγεται η φωνή της και θα είναι καθοριστικός ο ρόλος της.

Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί Συνάδελφοι, αυτό το αισιόδοξο μήνυμα ήθελα να σας φέρω, το γεμάτο καλή θέληση. Αυτό θέλω να μοιραστώ με τα ογδόντα εκατομμύρια νέων Ευρωπαίων πολιτών, που είναι πλέον συμπατριώτες μου.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Βασιλείου του Βελγίου: Ο Πρωθυπουργός κ. Cuy VERHOFSTADT και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Louis MICHEL.

Του Πρωθυπουργού της Δημοκρατίας της Τσεχίας κ. Vladimír SPIDLA:

Κύριες και Κύριοι,

Η σημερινή ημέρα είναι χωρίς αμφιβολία μία ιστορική στιγμή για την Ήπειρό μας.

Η Συνθήκη, που θα υπογράψουμε σήμερα από κοινού κλείνει -αν θέλετε- ένα κεφάλαιο κοινής ιστορίας, κοινού παρελθόντος. Ένα μακρύ, αιματηρό και δύσκολο κεφάλαιο.

Για την Δημοκρατία της Τσεχίας, η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης σημαίνει το οριστικό τέλος μίας περιόδου ιστορίας, όπου δεν είχαμε τον έλεγχο της τύχης μας.

Η σημερινή ημέρα αποτελεί ταυτόχρονα και την έναρξη ενός καινούργιου κεφαλαίου, όπου έχουμε το μέλλον και την τύχη στα χέρια μας.

Στο πλαίσιο της Ε.Ε. η Τσεχία γίνεται ένα ισότιμο μέλος της Κοινότητας και θα συμβάλει, θα προσφέρει, καθώς επίσης και θα επηρεάσει τις εξελίξεις σε όλους τους τομείς.

Η υπαγωγή σε αυτή την διαδικασία ολοκλήρωσης της Τσεχίας, αποτελεί -αν θέλετε- και ένα συμβολικό βήμα, στο επίπεδο των προηγμένων Χωρών και των δημοκρατικών Χωρών. Έχουμε εδώ ένα απτό αποτέλεσμα των συγκεκριμένων προσπαθειών και των υποψηφίων Χωρών, των Κοινοτικών Θεσμικών Οργάνων και των Κρατών-Μελών από κοινού.

Είναι αναγκαίο να καταβληθούν τεράστιες προσπάθειες, να επιδειχθεί πολιτικό θάρρος και φαντασία για να καταλήξουμε σε αυτό το αίσιο αποτέλεσμα και να οδηγήσουμε σε σχέσεις εμπιστοσύνης.

Με τον τρόπο αυτό, όμως, δημιουργήθηκαν οι συνθήκες, που επιτρέπουν σήμερα τη διεύρυνση της Ευρώπης να δημιουργεί οφέλη για όλα τα ενδιαφερόμενα Μέρη.

Χωρίς αμφιβολία πέτυχε στο επίπεδο αυτό η διεύρυνση της Ευρώπης. Η διευρυμένη Ευρώπη γίνεται μία, η μεγαλύτερη αγορά -η μεγαλύτερη ενωμένη αγορά στον κόσμο - ο πιο ενδιαφέρων πολιτιστικός χώρος στον κόσμο.

Είναι τώρα αναγκαίο να δημιουργηθεί κάποιο αντίβαρο στην οικονομική ισχύ της Ευρώπης στο πολιτικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης είναι αναγκαίο να πολλαπλασιαστούν και να ενισχυθούν οι κοινές μας θέσεις.

Δεν πιστεύω, ως τόσο, ότι η οικονομική και πολιτική προσέγγιση, θα μπορέσει να καταργήσει όλες τις διαφορές μεταξύ των Κρατών-Μελών. Αντιθέτως, πιστεύω ότι η Ε.Ε. θα είναι ένας χώρος, που θα επιτρέψει στα επί μέρους Κράτη-Μέλη να διατηρήσουν την εθνική τους ταυτότητα στο πλαίσιο αυτής της ποικιλομορφίας.

Σήμερα, η Ευρώπη είναι ένα συνώνυμο της πολιτικής σταθερότητας και της οικονομικής ευημερίας, πράγμα, που δεν ίσχυε πάντοτε στην Ιστορία. Πριν την ενοποίησή της, η Ευρωπαϊκή Ήπειρος χρειάστηκε να υπερκεράσει διαιρέσεις, να ξεπεράσει πολέμους, περιόδους καταπίεσης και αγώνων για την ελευθερία.

Πιστεύουμε, ότι τα εμπόδια, που υπερκεράσαμε για να φθάσουμε στη σημερινή στιγμή θα είναι και τα τελευταία, οι τελευταίες δυσκολίες και ότι θα παραμείνει η Ε.Ε. θεματοφύλακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οικονομικής ευημερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είμαι σίγουρος, ότι η Τσεχία θα συμβάλει θετικά σε αυτή την εξέλιξη, σε αυτές τις διαδικασίες.

Θέλω, επίσης, για όλους όσοι συνέβαλαν στην υλοποίηση και πραγματοποίηση αυτής της ιστορικής στιγμής να πω, ότι δεν πρέπει να μιλάμε πάντοτε -αν θέλετε- από την οπτική γωνία του Κράτους-Μέλους, αλλά πάντα να έχουμε υπόψη μας και το συλλογικό επίπεδο, την συλλογική αντίληψη του πολιτισμού, που έχουμε στην Ευρώπη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Τσεχίας: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. V.KLAUS και ο Αναπληρωτής Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών κ. Cyril SVOBODA.

Του Πρωθυπουργού του Βασιλείου της Δανίας κ. Anders Fogh RASMUSSEN:

Πρόεδροι, Υπουργοί, Κυρίες και Κύριοι,

Το λίκνο της Ευρωπαϊκής Δημοκρατίας ήταν στην Αρχαία Αθήνα. Σήμερα η Συνθήκη της ώριμης Ευρωπαϊκής Δημοκρατίας υπογράφεται στην σύγχρονη Αθήνα, στους πρόποδες της Ακρόπολης.

Σήμερα υλοποιούμε ένα όραμα για το οποίο πολέμησαν γενεές Ευρωπαίων. Το όραμα μίας νέας Ευρώπης, το όραμα της μίας Ευρώπης. Η νέα μας Ευρώπη κατέστη δυνατή από την βούληση των Λαών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, από γενναίους ανθρώπους, οι οποίοι αντιστάθηκαν στην καταπίεση και πολέμησαν για την ελευθερία τους και τα δημοκρατικά τους δικαιώματα.

Θα σας υπενθυμίσω την Ουγγρική εξέγερση το έτος 1956, την Άνοιξη της Πράγας το έτος 1968, το Κίνημα της Αλληλεγγύης στην Πολωνία την δεκαετία του '80, την ανθρωπινή αλυσίδα από την Εσθονία, την Λετονία και την Λιθουανία το έτος 1989, τα Λαϊκά Κινήματα στην Ανατολική Γερμανία. Είναι οι σημαντικές εκδηλώσεις αυτές, οι οποίες υπονόμισαν τους δικτάτορες και οδήγησαν στην πτώση του Τείχους του Βερολίνου.

Η διεύρυνση, την οποία υπογράφουμε σήμερα, αποτελεί την συνέχεια της ελπίδας και της προσδοκίας των Λαών των Χωρών σας. Το κοινό μας μέλλον βασίζεται σε κοινές αξίες, ελευθερία, οικονομία της αγοράς, ευθύνες σε επίπεδο Κοινότητας και Κοινωνίας, δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα. Μαζί θα αποτελούμε, θα εκπροσωπούμε μία τεράστια ισχύ. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα γίνει μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις της υφείλου. Δημιουργήσαμε καλύτερες συνθήκες για την ανάπτυξη του εμπορίου, περισσότερες επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη.

Πρόεδροι, Υπουργοί, Κυρίες και Κύριοι, επιτρέψτε μου, τέλος, να αποτίσω ιδιαίτερο φόρο τιμής στους Εκπροσώπους των Κρατών, που προσχωρούν και των Λαών που εντάσσονται. Εσείς είχατε να επιτελέσετε το δύσκολο έργο. Όλοι, σας είμαστε βαθύτατα υποχρεωμένοι, γιατί κατέστη δυνατή αυτή η διεύρυνση. Για άλλη μία φορά σας λέγω, ότι σας καλώ ορίζουμε θερμά στην οικογένειά μας.

Μαζί ανοίγουμε ένα νέο κεφάλαιο στην ευρωπαϊκή ιστορία. Μία νέα Ευρώπη, που θα χαρακτηρίζεται από την ευημερία και τον θρίαμβο της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Η Δανία προσδοκά και προσβλέπει στο να συνεργαστεί μαζί σας ως ίσοι εταίροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Βασιλείου της Δανίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Anders Fogh RASMUSSEN και ο Υπουργός Εξωτερικών Dr Per Stig MOLLER.

Του Καγκελάρου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας κ. Gerhard SCHRODER:

Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι, Πρόεδροι, αγαπητοί Συνάδελφοι,

Είμαι Αρχηγός Κυβερνήσεως μίας χώρας, που ξεκίνησε τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και έτσι δημιούργησε τα βαθύτερα αίτια για τον χωρισμό της Ευρώπης. Είναι, όμως, ταυτόχρονα και μία χώρα, που υπέφερε ιδιαίτερα από τις συνέπειες του πολέμου, γιατί και η ίδια διχάστηκε, χωρίστηκε στα δύο. Κι έτσι ξέρουμε πολύ καλά τί συμβαίνει τώρα και καταλαβαίνετε και εσείς, ότι εμείς οι Γερμανοί είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς, που ξεπεράσαμε όχι μόνο τον διχασμό της Γερμανίας, αλλά τώρα οριστικά τον διχασμό της Ευρώπης.

Έχουμε μία μοναδική ευκαιρία, αυτή την στιγμή, να κάνουμε την Ευρώπη μας μία ήπιο ειρήνης και ευημερίας του πληθυσμού μας για πάντα. Είναι μία ιστορική δυνατότητα αυτή και είμαστε πολύ ευτυχείς για την ευκαιρία αυτή, που μας δίνεται. Πρέπει να αισθανόμαστε όλοι ευγνωμοσύνη. Εγώ πάντως αισθάνομαι απέραντα ευγνώμων.

Η Ευρώπη για την Γερμανία και τους Γερμανούς δεν είναι μόνο ένα σύμβολο. Είναι ένας τόπος κοινωνικής και πολιτικής διάδρασης και αυτό ακριβώς θα πρέπει να καθορίσει το κοινό μας μέλλον. Όταν μιλώ για κοινωνική επαφή και διάδραση εννοώ, ότι χτίζουμε μία Ευρώπη, όπου όλοι οι άνθρωποι χρειάζονται και μπορούν αυτονόητα να έχουν απασχόληση. Και όταν μιλούμε για μία κοινή πολιτισμική επαφή και διάδραση, εννοώ, ότι πάντα πρέπει να είναι αυτονόητο για όλους μας, ότι αυτή η πολιτισμική πολυμορφία είναι μία τεράστια τύχη και ευτυχία για όλους μας και όχι το αντίθετο.

Πιστεύω, ότι σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και το ότι εμείς, μετά από τόσους αιώνες αιματηρής ιστορίας, έχουμε μάθει πλέον να συμβάλλουμε, να βάζουμε και εμείς το λιθαράκι μας για να αποφεύγονται, στο μέτρο του δυνατού, οι συρράξεις στον κόσμο και οι κρίσεις να λύνονται με ειρηνικά μέσα. Αυτή είναι -πιστεύω- η ιδιαίτερη γνώση και εμπειρία, που μπορεί να φέρει η Ευρώπη στο διεθνές σκηνικό και είμαι σίγουρος, ότι θα καταφέρουμε να διαβιβάσουμε αυτό το μήνυμα.

Για όλους μας, για την Γερμανία η στιγμή αυτή είναι πραγματικά μία ιστορική συγκυρία, είναι μία ιστορική ημέρα και είναι πάρα πολύ σημαντικό, ότι αυτό συμβαίνει εδώ στο λίκνο της δημοκρατίας. Είναι μία περίπτωση αρμόζουσα στην σπουδαιότητα της σημερινής ημέρας.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας: Ο Καγκελάριος κ. Gerhard SCHRODER και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Joseph FISHER.

Του Προέδρου της Δημοκρατίας της Εσθονίας Arnold RUUTEL:

Πρόεδρε, Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Εξοχότητες, αγαπητοί Συνάδελφοι,

Σήμερα είναι μία ημέρα σημαντική και για την Εσθονία και για ολόκληρη την Ευρώπη. Για την Εσθονία επιβεβαιώνεται ακόμη μία φορά η οδός, που επιλέξαμε, μετά την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας μας.

Ιστορικά και πολιτιστικά ανήκαμε πάντοτε στην Ευρώπη. Για μας, αυτή η διαδικασία ολοκλήρωσης είναι μία απόλυτα φυσιολογική διαδικασία. Αλλά όχι μόνο για εμάς, αλλά και για άλλα Κράτη η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης για την Ευρώπη σημαίνει, επίσης, ότι η Ευρώπη επιστρέφει στην Εσθονία.

Αυτό που μας συνδέει με άλλα ευρωπαϊκά Κράτη είναι οι κοινές αξίες και το γεγονός, ότι πιστεύουμε όλοι σε ένα δημοκρατικό σύστημα, στην υπεροχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς. Η Εσθονία είναι πεπεισμένη, ότι η προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα εγγυηθεί την ασφάλεια, την σταθερότητα και την ανάπτυξη της Χώρας μας και θα συμβάλει στην διατήρηση και κατοχύρωση του πολιτισμού μας. Θα επιτρέψει στην Εσθονία να έχει επίσης μία φωνή για θέματα σημαντικά για την Ευρώπη και να συμμερίζεται από κοινού τις επιτυχίες της Ευρώπης.

Γνωρίζουμε αυτό, επειδή στο παρελθόν μας είχαν λείψει όλα αυτά τα οφέλη, τα είχαμε στερηθεί. Θέλουμε να είμαστε αναπόσπαστο μέρος της Ευρώπης και από κοινού να χαράξουμε τον δρόμο προς τα εμπρός. Είμαστε έτοιμοι να συμβάλουμε, ούτως, ώστε η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση να ενεργεί αποτελεσματικά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από μεγάλα και μικρά Κράτη-Μέλη, μεγάλους και μικρότερους Λαούς. Η Ένωση, ως τόσο, αποτελεί ένα εξαιρετικό πρότυπο για μία λειτουργία σε ισότιμο πεδίο μεταξύ μεγάλων και μικρών. Η Εσθονία θα ήθελε να είναι ένας εταίρος με τους φίλους και συμμάχους σε ισότιμο επίπεδο. Μπορούμε να συμβάλουμε με τις γνώσεις, τις εμπειρίες μας, τις παραδόσεις μας και τον πολιτισμό μας στην οικοδόμηση αυτή της Ευρώπης και όπως δήποτε μπορούμε να εμπλουτίσουμε με την συμβολή μας αυτή, την Ένωση.

Δεν έχουμε κανένα λόγο να φοβόμαστε, ότι θα υπονομευθεί ή θα διαλυθεί ο πολιτισμός μας στο μεγάλο αυτό σύνολο της Ευρώπης. Αυτό που καθιστά μοναδική την Ευρώπη είναι η ικανότητα των Κρατών-Μελών να ενεργούν από κοινού, διατηρώντας ταυτόχρονα τις εθνικές τους ταυτότητες και τον ιδιαίτερο πολιτισμό του κάθε Κράτους.

Στις αρχές του 20ού αιώνα ο διάσημος Εσθονός ποιητής Γκούστερ ΣΟΥΤΣ έλεγε «ας παραμείνουμε Εσθονοί, αλλά ας γίνουμε επίσης Ευρωπαίοι». Αυτή η ρήση επαναλήφθηκε στην Εσθονία πολλές φορές, αλλά σήμερα η βαθύτερη έννοια αυτή της πρότασης αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Ο δρόμος, που μας οδηγεί στην σημερινή ημέρα της υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης δεν ήταν εύκολος. Πολλά άτομα χρειάστηκε να δουλέψουν σκληρά για να υλοποιηθεί η σημερινή ημέρα και στην Εσθονία, σε όλα τα Κράτη, που προσχωρούν σήμερα, στα Κοινοτικά Θεσμικά Όργανα και στα Κράτη-Μέλη.

Θέλω να τους ευχαριστήσω όλους. Ως τόσο μπορούμε να πούμε, ότι η διαδικασία διαπραγματεύσεων, που διήρκησε πέντε χρόνια αποτελεί μόνο μία φάση στην ανάπτυξη αυτή και στην διαδικασία αυτή. Η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης σήμερα είναι ένα σημαντικό ορόσημο στην οδό και στην διαδικασία ανανέωσης της Ευρώπης.

Είμαι πεπεισμένος, ότι οι Εσθονοί θα υποδεχθούν με ενθουσιασμό την Συνθήκη Προσχώρησης στο επόμενο δημοψήφισμα και ότι η επικύρωση της Συνθήκης στα Κράτη-Μέλη θα διεξαχθεί χωρίς καμία δυσκολία, για να μπορέσουμε κατόπιν ως πλήρη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχουμε και εμείς την ιδική μας συμβολή στις αποφάσεις, που θα επηρεάσουν το μέλλον της Ευρώπης.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Εσθονίας: Ο Πρόεδρος κ. Arnold RUUTEL και η Υπουργός Εξωτερικών κ. Kristiina OJULAND.

Του Πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας κ. Tony BLAIR:

Κύριε Πρόεδρε, Συνάδελφοι,

Σε μία στιγμή κατά την οποία υπήρξε διαφωνία και υπήρξε διχόνοια για λόγους, που όλοι γνωρίζουμε, η Συνθήκη αυτή αποτελεί μία θεμελιώδη δήλωση ενότητας για την Ένωση εδώ σήμερα.

Καλώς ορίζουμε αυτές τις Χώρες από την Ανατολική Ευρώπη, που εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που πολέμησαν πολύ και σκληρά για την απελευθέρωσή τους από την δικτατορία και την καταπίεση. Καλώς ορίζουμε τους μεσογειακούς μας εταίρους, την Κύπρο και την Μάλτα και προσδοκούμε επίσης σύντομα το 2007 για να καλώς ορίσουμε την Ρουμανία και την Βουλγαρία, όπως επίσης και συγχάιρουμε την Τουρκία για την πρόοδο, που έχει σημειώσει και επίσης ελπίζουμε να την υποδεχτούμε.

Υπάρχουν Κράτη, που δεν έχουν ενταχθεί. Υπάρχει το θέμα της ευημερίας. Έχουμε με την εσωτερική αγορά την δυνατότητα να επιτύχουμε την μεγαλύτερη εσωτερική αγορά στον κόσμο, ούτως, ώστε να είναι βέβαιο, ότι κάθε επόμενη γενιά θα έχει καλύτερα αποτελέσματα από την προηγούμενη.

Αλλά υπάρχει και άλλος ένας λόγος, ένας πιο βαθύς λόγος για τον οποίον κάποιος θέλει να είναι Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτός ο λόγος είναι οι αξίες, που μοιραζόμαστε: Οι αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η αλληλεγγύη, καθώς και η κοινωνική υπευθυνότητα.

Αυτές είναι οι αξίες, που ενώνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όποιες και αν είναι οι διαφορές, ακόμα και στο εσωτερικό της Ένωσης, αυτές είναι οι αξίες στις οποίες πιστεύουμε όλοι και οι οποίες καθορίζουν τα πολιτικά μας συστήματα. Και πράγματι αυτές τελικά δεν είναι οι αξίες μόνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι οι αξίες των ανθρώπων παντού, όποτε τους δίνεται η ευκαιρία να τις υποστηρίξουν και να τις απολαύσουν.

Για όλους αυτούς τους λόγους είναι πράγματι μία μεγάλη ευκαιρία, όχι μόνο για την Ευρώπη, αλλά το γεγονός, ότι η Ευρώπη μπορεί να δώσει ένα παράδειγμα στον κόσμο.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Tony BLAIR και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Jack STRAW.

Του Προέδρου της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας Don Jose Maria AZHAR LOPEZ:

Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Κυρίες και Κύριοι,

Δεν θα μπορούσε να βρεθεί καλύτερο πλαίσιο από αυτό, από το Λίκνο της Δημοκρατίας για να επαναληφθεί αυτή η ιστορική συγκυρία, η επανένωση όλης της Ευρώπης υπό όρους δημοκρατίας, ελευθερίας και ελπίζω και ευημερίας.

Θέλω να συγχαρώ την Προεδρία και θέλω να συγχαρώ και όλα τα νέα Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που σήμερα εισέρχονται σ' αυτήν και που φέρνουν για όλους μας μία τεράστια ελπίδα για το μέλλον. Πιστεύω, ότι σήμερα μπορούμε να εκφράσουμε την ελπίδα εκατομμυρίων ανθρώπων, που έδωσαν μάχη για την ελευθερία τους, που υπέφεραν πολύ κάτω από ένα σκληρό ολοκληρωτικό καθεστώς και που σήμερα ανοίγει μπροστά τους ένας νέος δρόμος ελπίδας.

Const. GE. ATHANASSOPOULOS

Professor in the Department of Econ. and Region.

Devel., Panteion Univers., Athens

THE INSTITUTIONAL FRAMEWORK
OF REGIONAL DEVELOPMENT

Volume I
4rd edition
Athens, 2000

Volume II
4rd edition
Athens, 2000

Volume III
4rd edition
Athens, 2000

Ένας στόχος φτάνει στην πραγματοποίησή του. Ο στόχος αυτός ήταν όχι μόνο η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και η επανένωση της Ευρωπαϊκής Ηπείρου, αφήνοντας πίσω τα παλιά μίσση και τους παλιούς διχασμούς. Και είναι μία στιγμή μεγάλης φιλοδοξίας για όλους τους Ευρωπαίους Πολιτικούς Ηγέτες εδώ μέσα, για όλους τους Ευρωπαϊκούς Λαούς και ιδιαίτερα για τους Πολιτικούς εκείνους Ηγέτες, που δεν ζήσαμε τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, που δεν γνωρίσαμε, δεν ζήσαμε τις κακουχίες της μεταπολεμικής περιόδου, αλλά που παρ' όλα αυτά έχουμε δώσει μάχη για μία Ευρώπη, που να συμμαριζεται τις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της ευημερίας.

Τώρα είναι η στιγμή να αντιμετωπίσουμε την νέα Ευρώπη. Μία Ευρώπη, που σίγουρα θα είναι καλύτερη. Πρέπει να πραγματοποιήσουμε θεσμικές μεταρρυθμίσεις, να βελτιώσουμε την λειτουργία μας, να είμαστε πιο αποτελεσματικοί, να δώσουμε απαντήσεις στις ελπίδες και στις επιθυμίες εκατομμυρίων πολιτών.

Είναι τώρα η στιγμή, που δεν πρέπει να κλεισθούμε στον εαυτό μας, που πρέπει να ανοίξουμε την πόρτα και στους φίλους μας, που θέλουν να ενταχθούν, τους φίλους Ρουμάνους, τους φίλους Βούλγαρους και άλλους φίλους, που θέλουν να ακολουθήσουν τον άλλο δρόμο. Τον ίδιο δρόμο, που διέτρεξαν πριν από χρόνια η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα και τον οποίο σήμερα διατρέχουν άλλες 10 Χώρες και που πολλοί άλλοι θα ακολουθήσουν στο μέλλον.

Και βέβαια σήμερα είναι μία ημέρα πολύ αίσια για όλους, αίσια για την Ευρώπη. Είναι μία πολύ καλή ημέρα η σημερινή και πρέπει να την μετατρέψουμε σε μία μόνιμη ευκαιρία και αυτό είναι στο χέρι μας. Μακάρι να πετύχουμε το στόχο μας για το καλό της ελευθερίας και της δημοκρατίας στην Ευρώπη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Βασιλείου της Ισπανίας: Ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης Don Jose Maria AZHAR LOPEZ και η Υπουργός Εξωτερικών Dona Ana Palacio VALLELESRUNDI.

Του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας κ. Jacques CHIRAC:

Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί Φίλοι,

Ήρθε για την Ευρώπη μία στιγμή μεταμόρφωσης. Ανοίγει -εάν το θελήσουμε όλοι- μία εποχή υλοποίησης. Δεν μας προχωρά προς τα εμπρός μόνο η διεύρυνση της Ευρώπης, αλλά και η ενοποίησή της. 450.000.000 Ευρωπαίοι τάσσονται στα πλαίσια ενός τεράστιου προγράμματος και σχεδίου ενοποίησης, πρωτόγνωρου στην ιστορία με ειρηνικά μέσα.

Μπορούμε να υλοποιήσουμε όλες τις ελπίδες, που υφίστανται. Το 1945 μετά τον πόλεμο, τις βαρβαρότητες, τις ωμότητες, που έγιναν και λόγω της αποφασιστικότητας των Συμμάχων, έκλεινε το πιο τερατώδες κεφάλαιο της ιστορίας μας στα ερείπια μίας Ευρώπης ακρωτηριασμένης και κατεστραμμένης από τον πόλεμο.

Πριν, περισσότερο από 50 χρόνια, στην ήπειρό μας συνυπήρξε η Δημοκρατία με την Δικτατορία σε μία ισορροπία τρόμου. Στην Ευρώπη και από την Ευρώπη αυτή η διαίρεση, που ξεκινούσε από την Ευρώπη χαρακτήρισε ολόκληρη την υφήλιο.

Χρησιμοποίησαμε, ως τόσο, αυτές τις δεκαετίες και η Χώρα μου μαζί με άλλα ιδρυτικά Κράτη, έβαλαν τα θεμέλια γι' αυτό, που έγινε κατόπιν η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οργανώθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, διευρύνθηκε, δημιούργησε τα θεσμικά της όργανα, έθεσε τους κανόνες της και δημιούργησε ένα κεκτημένο, που προοδεύει συνεχώς σε επίπεδο ειρήνης και συνεργασίας και μέσα στο πλαίσιο μίας από κοινού ευημερίας.

Η Ευρώπη μας παρέμενε ως τόσο μία Ευρώπη ελλιπής και μόνο το ήμισυ των Λαών της συμμετείχε σε αυτό το όραμα. Ποία ήταν, λοιπόν, η ελπίδα για όλους, μας με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας και της Ελευθερίας στην Ανατολική Ευρώπη; Εσείς προσχωρείτε σήμερα, μετά από όλα όσα υποφέρατε, για να κατακτήσετε ξανά τα δικαιώματά σας και μετά από όλη την δουλειά, που χρειάστηκε να γίνει για να συμμετέχετε στο κοινοτικό κεκτημένο.

Αυτή η Ευρώπη, που βλέπει τώρα το όραμα αυτό της ειρήνης και της ελευθερίας να θριαμβεύει για όλους τους Λαούς μας, που μπορεί εκ νέου να δημιουργήσει ένα συνδυητικό κρικό με όλους αυτούς τους αιώνες συναλλαγών, που ανοίγει ένα τεράστιο χώρο στον οποίο μπορούμε να δημιουργήσουμε και να ελπίσουμε.

Ευθύνη μας είναι να δημιουργήσουμε εδώ, από αυτή την υλοποίηση, ένα σημείο αφητηρίας. Να εμπλουτίσουμε την Ευρώπη με την ποικιλομορφία της και να διατηρήσουμε και την αποτελεσματικότητα. Αυτή η νέα Ευρώπη δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των Πολιτών μας, εάν -όπως είδαμε και με την υφιστάμενη κρίση- οι πολιτικές της αποφάσεις δεν διευκρινιστούν και δεν επανεξεταστούν εις βάθος.

Η διεύθυνση θα αποτελέσει επιτυχία, εάν μπορέσουμε να αδράξουμε αυτή την ιστορική στιγμή για να επανατοποθετήσουμε τις βάσεις αυτού του πολιτικού ευρωπαϊκού σχεδίου οράματος. Αυτό αποτελεί και τις εργασίες της Συνέλευσης, που θα προτείνει σε λίγους μήνες ένα σχέδιο Συντάγματος για την Ευρώπη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι μόνο μία μεγάλη αγορά, δεν αποτελείται μόνο από κοινές πολιτικές, ένα ενιαίο νόμισμα και έναν χώρο ελεύθερης κυκλοφορίας. Όχι. Είναι μία συλλογική φιλοδοξία κοινών προσεγγίσεων, σε επίπεδο αλληλεγγύης, για να μπορέσει να συνενώσει απόλυτα φυσιολογικά στην ευρωπαϊκή οικογένεια όλους τους Λαούς.

Γι' αυτό η Ευρώπη πρέπει να συμβάλει σε διεθνές επίπεδο για ένα πολυπολικό κόσμο, σε μία αρμονική συνύπαρξη και ισόρροπη συνύπαρξη με τους άλλους εταίρους της στον κόσμο.

Με 25 Κράτη-Μέλη πρέπει να κρατήσουμε ανοιχτούς τους ορίζοντές μας. Πρέπει να συνεχιστεί η οικοδόμηση της Ευρώπης. Είμαστε Κράτη-Μέλη τώρα, σε λίγο θα έχουμε 27 Κράτη-Μέλη και ίσως περισσότερα. Άλλοι θέλουν να προχωρήσουμε ακόμη πιο γρήγορα, όπως έγινε με το ευρώ, ή με το Σένγκεν. Κάποιες πρωτοπόρες ομάδες Χωρών, που ξεκινούν νέες συνεργασίες, που έβρονταν το κοινοτικό κεκτημένο και που είναι ανοιχτές

προς όλα τα Κράτη, που μπορούν και είναι πρόθυμα να συνεργασθούν και να προχωρήσουν με αυτό τον αυξημένο ρυθμό.

Με τον τρόπο αυτό μπορούμε όλοι να κερδίσουμε από τις διαφορές, που υπάρχουν και να υλοποιήσουμε όλα τα στάδια, που απαιτούνται για την οικοδόμηση της Ευρώπης.

Έχω εμπιστοσύνη σε αυτή την διευρυμένη Ευρώπη. Γνωρίζω, ότι η ζωτικότητα και το ταλέντο όλων των Λαών της Ευρώπης, θα μπορέσουν να ανταποκριθούν σε αυτή την πρόκληση σε μία ενωμένη Ευρώπη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Γαλλικής Δημοκρατίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Jean-Pierre RAFFARIN και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Dominique Galouzeau de VILLEPIN.

Του Πρωθυπουργού της Ιρλανδίας κ. Bertie AHERN:

Κύριε Πρόεδρε, Συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι,

Συγκεντρωθήκαμε εδώ σήμερα για να κάνουμε ένα μεγάλο βήμα στην Ιστορία της Ευρώπης. Η Συνθήκη, που υπογράφουμε σήμερα, αντλεί την έμπνευσή της από την κοινή μας ιστορία και από τις κοινές αρχές των Λαών μας και ελπίζουμε, ότι θα αποτελέσει ένα ισχυρό θεμέλιο για το κοινό μας μέλλον.

Δεν υπήρχε πιο ταιριαστό πλαίσιο και πόλη για να υπογραφεί αυτή η Συνθήκη, όπως εδώ στην Αθήνα, που είναι το λίκνο της ευρωπαϊκής δημοκρατίας και του ευρωπαϊκού πολιτισμού, όπου συνέρχονται από κοινού δημοκρατικά Κράτη για να δημιουργήσουν την ειρήνη και την ευημερία των Λαών τους. Η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που επιβεβαιώνουμε και επεκτείνουμε σήμερα, είναι πια πραγματικότητα.

Οι Λαοί και Κρατών υπό ένταξη πέρασαν σκοτεινές στιγμές και ζοφερές περιόδους στην ιστορία τους και αξίζουν το βαθύ μας θαυμασμό για τον τρόπο με τον οποίο προετοίμασαν την συμμετοχή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Από την 1η Μαΐου 2004 θα είναι προνόμιο της Ιρλανδίας, κατά την διάρκεια της Προεδρίας μας, να καλώς ορίσουμε όλους εσάς ως φίλους και εταίρους.

Είμαι βέβαιος, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχυθεί από την Συνθήκη την οποία υπογράφουμε σήμερα, όπως ενισχύθηκε από προηγούμενες διευρύνσεις. Κάθε Χώρα, που προσχωρεί συνεισφέρει με την ταυτότητά της και την κληρονομία μας. Σαν κάθε καλά ισορροπημένη οικογένεια, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι όλο και πιο ισχυρή, διατηρώντας την ταυτότητα καθ' ενός από τα Μέλη της.

Καθώς η Ένωση μεγαλώνει, πρέπει να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο προσηλωμένη στις ανησυχίες και στις προσδοκίες των Πολιτών της. Αυτή είναι η βασική μας προτεραιότητα να διαμορφώσουμε το κοινό μας μέλλον στην Συνέλευση και στην συνέχεια στην Διακυβερνητική Διάσκεψη. Έχει μεγάλη σημασία να θυμόμαστε, ότι δεν φτάσαμε ακόμη στο τέλος του δρόμου αυτού. Εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε -όπως είπαν και οι Συνάδελφοί μου- την Βουλγαρία και την Ρουμανία στις προσπάθειές τους να ενταχθούν αργότερα.

Η Τουρκία, επίσης, έχει αποκτήσει το καθεστώς της υποψήφιας Χώρας. Ευελπιστούμε, ότι θα αρχίσουμε τις σχετικές διαπραγματεύσεις. Για όλα τα γειτονικά μας Κράτη με τα οποία έχουμε στενούς δεσμούς, ελπίζουμε, επίσης, ότι θα υπάρξει πρόοδος. Είναι μεγάλο προνόμιο για εμένα να υπογράψω αυτή τη Συνθήκη εκ μέρους του Ιρλανδικού Λαού.

Πριν από 2000 χρόνια ο Αρχιμήδης είπε «δος μοι πα στω και ταν γαν κινήσω» (δώσε μου τόπο να σταθώ και την γη θα κινήσω). Αυτός είναι ο χώρος, στον οποίο πρέπει να σταθούμε και η Συνθήκη αποτελεί τον μοχλό μας. Πιστεύουμε, ότι με την εμπιστοσύνη και την ταπεινοφροσύνη, που πρέπει να μας χαρακτηρίζει, θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Ιρλανδίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Bertie AHERN και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Brian COWEN.

Του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου της Ιταλικής Δημοκρατίας κ. Silvio BERLUSCONI:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Φίλοι,

Έχουν ήδη ειπωθεί πολλά γι' αυτή την συνάντηση, για την σημερινή ημέρα, που θα αποτυπωθεί στη μνήμη μας για πάντα. Και εγώ τόση ώρα που καθόμουν εδώ, σκεφτόμουν με απόλαυση πως όταν γεράσω θα διηγούμαι στα παιδιά μου και στα εγγόνια μου, ότι αυτή την ημέρα, την αλησμόνητη, την τόσο σημαντική, ήμουν εκεί, ήμουν παρών και εγώ και άκουγα τους μεγάλους ιθύνοντες, τους μεγάλους ταγούς της Ευρώπης, τους έβλεπα να ανοίγουν την πύλη της Ευρώπης σε δέκα νέες Χώρες και κατόπιν στους φίλους μας της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Τουρκίας αργότερα.

Είδα με τα μάτια μου να γίνεται αλήθεια το μεγάλο όνειρο των ιδρυτών πατέρων της Ευρώπης. Το όνειρο της επανανένωσης όλων των πολιτών της Ευρώπης, όλων αυτών, που πιστεύουν στις ίδιες αξίες, που θέλουν να διασφαλισθεί η ασφάλειά τους, η ελευθερία τους, που θέλουν να δουν την ευημερία τους και την ευημερία των παιδιών τους να πηγαίνει καλύτερα. Όλα αυτά, χάρη σε μία ένωση: Ένωση ειρήνης ανάμεσα σε όλα τα Κράτη της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Νομίζω, ότι πραγματικά πρόκειται για μία εξαιρετική ημέρα. Νομίζω, ότι όλοι αυτοί στα Κράτη, που τόσο καιρό υφίσταντο μία τυραννία, τώρα πρέπει να αισθάνονται μία απέραντη αγαλλίαση, μία εξαιρετική ικανοποίηση, που είναι σήμερα εδώ, ελεύθεροι ανάμεσα στις άλλες ελεύθερες Χώρες και μπορούν να απενιίζουν το μέλλον με την σιγουριά και την εγγύηση της Ευρώπης, η οποία επισφραγίζει και επιβεβαιώνει την ελευθερία τους, την δημοκρατία τους, που τους υπόσχεται, ότι θα τους βοηθήσει να αυξήσουν την ευημερία τους.

Όλοι μαζί οι παλιές 15 Χώρες και οι 10 καινούριες, αλλά και οι Χώρες, που θα έρθουν στην συνέχεια, όλοι μας αναλαμβάνουμε μία κοινή αποστολή: όχι μόνο να σκεφτόμαστε για τους Πολίτες μας, αλλά να είμαστε και ένας φάρος. Γιατί εμείς είμαστε οι φορείς του αρχαιότερου πολιτισμού. Να, το βλέπετε, αυτά τα ερείπια το αποδεικνύουν εδώ. Εμείς είμαστε ο φάρος, που θα φέρει ελευθερία και δημοκρατία σε όλο τον κόσμο, σε όλους τους Πολίτες του κόσμου, που στερούνται ακόμη αυτά τα πολύτιμα αγαθά.

Εμείς θα εγγυηθούμε την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλους τους Πολίτες του κόσμου και εμείς θα προσπαθήσουμε να λύσουμε τα μεγάλα προβλήματα της φτώχειας και της πείνας. Αυτό, νομίζω, είναι κάτι, που μπορεί να κάνει η Ευρώπη και πρέπει να το κάνει και θα το κάνει, αν, μπορέσει να αποκτήσει θεσμούς, που θα της επι-

τρέψουν να είναι πρωταγωνίστρια, να αναμετρηθεί με τους άλλους πρωταγωνιστές του κόσμου, με την μοναδική υπερδύναμη, που υπάρχει πλέον παγκοσμίως τις ΗΠΑ, και μαζί τους, με σχέση εμπιστοσύνης και φιλίας, να υπερασπιστεί την ελευθερία και την δημοκρατία και την ευημερία σε όλο τον κόσμο.

Πρόκειται για ένα έργο τεράστιο, ηράκλειο αλλά και εξαιρετικό ταυτόχρονα. Νομίζω, ότι πρέπει να αρχίσουμε να χιτίζουμε τους θεσμούς μας ούτως, ώστε αυτοί να είναι αποτελεσματικοί.

Σήμερα το πρωί συζητήσαμε επί πολύ πώς να κάνουμε την τάδε ή την δείνα μεταρρύθμιση, πώς να επιλέξουμε τον τάδε ή τον δείνα Πρόεδρο. Εγώ άκουσα τις παρεμβάσεις και σκεφτόμουν «όλα αυτά καλά, αλλά πάνω από όλα η αποτελεσματικότητα». Όλα πρέπει να γίνονται με γνώμονα την αποτελεσματικότητα για να είμαστε ένα ενιαίο υποκείμενο, με μία μόνη ενιαία πολιτική, η οποία να στηρίζεται και σε μία ισχυρή στρατιωτική δύναμη. Πρέπει επομένως να επενδύσουμε περισσότερο στην στρατιωτική τεχνολογία, αν θέλουμε να μετρήσουμε στην διεθνή σκηνή.

Ταυτόχρονα, πρέπει να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Να επανεξετάσουμε τις σχέσεις μας με τους Διεθνείς Οργανισμούς, το ΝΑΤΟ, το Ατλαντικό Σύμφωνο, στο οποίο πρέπει να δώσουμε έναν νέο ρόλο. Πρέπει, επίσης, να αναθεωρήσουμε εκ βάθρων την λειτουργία του ΟΗΕ και να γίνουμε μία Ευρώπη πιο ισχυρή και πιο μεγάλη.

Αυτή την στιγμή απευθύνομαι στους Πολίτες των Χωρών αυτών, που είναι και αυτοί Ευρωπαίοι Πολίτες, γιατί έχουν τις ιδικές μας χριστιανικές ρίζες, την ιδική μας καταγωγή και συμερίζονται τον δικό μας πολιτισμό και τις δικές μας αξίες. Μιλώ ας πούμε για την Ρωσική Ομοσπονδία, μιλώ για τους Λαούς των Βαλκανίων, μιλώ και για την Τουρκία μέχρι ενός σημείου, η οποία πρέπει να κάνει μεγάλα βήματα προόδου για το ελεύθερο πολίτευμα και την οικονομία της αγοράς. Απευθύνομαι και στις Δημοκρατίες της Μέσης Ανατολής, επίσης, όπου ελπίζω να μπορέσαμε να βάλουμε ένα σπόρο ελευθερίας στο να φυτρώσει να γίνει δέντρο και να χρησιμεύσει ως υπόδειγμα σε όλες τις άλλες Χώρες.

Να, ποία είναι η μεγάλη αποστολή της Ευρώπης. Αποστολή, που μπορεί και πρέπει να αναλάβει η Ευρώπη. Και τώρα που έχουμε μαζί μας τις 10 αυτές Χώρες, που έζησαν την απουσία της ελευθερίας, την έλλειψη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επί δεκαετίες, επί τέλους, να, αυτές οι δέκα Χώρες είναι μαζί μας και μπορούν να έρθουν να μας βοηθήσουν εμάς τους πιο τυχερούς.

Να μας δώσουν την ώθηση και να μην κοιτάζουμε μόνο τον εαυτό μας και μόνο τους δικούς μας Πολίτες, αλλά να εξαγάγουμε σε όλο τον κόσμο αυτό το όραμα της παγκόσμιας, της οικουμενικής ειρήνης. Να εξαγάγουμε παντού αυτές τις αξίες, που πιστεύουμε: την ελευθερία, την δικαιοσύνη, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ειρήνη και την αλληλεγγύη.

Καλώς ορίσατε και σας εύχομαι καλή τύχη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Ιταλικής Δημοκρατίας: Ο Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Silvio BERLUSCONI και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Franco FRATTINI.

Του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Τάσου ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Κύριε Πρόεδρε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Κύριοι Συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι,

Στην μακρά και περιπετειώδη διαδρομή των 9.000 χρόνων του ιστορικού βίου της Κύπρου, η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί κορυφαίο σταθμό ηθικής δικαιοσύνης του παρελθόντος και ελπιδοφόρα αφηγηρία πολιτικής καταξίωσης του μέλλοντος.

Το πολυσήμαντο αυτό γεγονός προκαλεί και δικαιολογεί την μεγάλη χαρά και την βαθύτατη συγκίνηση, που αισθάνομαι, αυτή που ζω, όταν καλούμαι ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας να υπογράψω την Συνθήκη Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Την ίδια έντονη χαρά και συγκίνηση αισθάνεται την στιγμή αυτή και ολόκληρος ο Κυπριακός Λαός, που δικαιολογημένα ερμηνεύει την υπογραφή της Συνθήκης ως δικαίωση των μόχθων, των θυσιών και των ονείρων του στην πολύχρονη και επίμονη προσπάθειά του, για ένταξη στην ενωμένη Ευρώπη.

Λυπούμαι γιατί τα τείχη της διαίρεσης και η χαραγμένη διά της βίας γραμμή του διαχωρισμού στην Χώρα μας εμποδίζουν τους Τουρκοκύπριους Συμπολίτες μας να πορευτούν μαζί μας, στο πλαίσιο μίας επανενωμένης Κύπρου, τον δρόμο προς την Ευρώπη.

Ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας επαναλαμβάνω και από του βήματος τούτου την ιστορική αυτή ώρα της υπογραφής της Συνθήκης την αμετάκλητη δέσμευσή μου να αναλώσω όλες μου τις δυνάμεις στην προσπάθεια για εξεύρεση μίας ειρηνικής, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος, που θα επανενώσει τον Κυπριακό διαιρεμένο σήμερα Λαό και την Χώρα, σε μία ενωμένη και διευρυμένη τώρα Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτή η δέσμευσή μου δεν είναι απλή εξαγγελία πρόθεσης, είναι ουσιαστική διαβεβαίωση ανυποχώρησης θέσης.

Κύριε Πρόεδρε, στην Αθήνα κοιτίδα της Δημοκρατίας και λίκνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού, στην σκιά του ιερού βράχου της Ακρόπολης, θεματοφύλακα διαχρονικών, οικουμενικών αξιών και στο φως του θείου Παρθενώνα, συμβόλου της ελευθερίας του πνεύματος, υπογράφεται σήμερα η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διανοίγεται ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία και στην πορεία της ανανεωμένης Ευρώπης.

Στην συλλογική προσπάθεια της διευρυμένης από σήμερα Ευρωπαϊκής Ένωσης η αποτελεσματική αντιμετώπιση των κλιμακούμενων προκλήσεων και απαιτήσεων της εποχής μας, η μικρή Κύπρος δεσμεύεται να καταθέσει την ιδική της συμβολή, δεσμεύεται να αναλάβει και να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις, που συνεπάγεται η ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το κυπριακό πρόβλημα δεν θα καταστήσει προβληματική την παρουσία της Κύπρου στους κόλπους της Ένωσης. Ούτε η ίδια η ένταξη θα ανακόψει τις ειλικρινείς προσπάθειές μας για λύση του προβλήματος. Αντιθέτως, αισθανόμαστε τώρα πιο επιτακτική την ανάγκη να πολλαπλασιάσουμε τις προσπάθειές μας για μία λειτουργική λύση, που θα επιτρέψει την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και που θα αναρεί την τραγική ιδιαιτερότητα της πατρίδας μας, να είναι η μόνη διαιρεμένη Χώρα στην ενωμένη Ευρώπη.

Εκ μέρους ολόκληρου του Κυπριακού Λαού εκφράζω θερμές ευχαριστίες προς την Ελληνική Προεδρία, τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πολύτιμη βοήθειά τους στην πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και για την δυνατότητα, που πρόσφεραν στην Κύπρο να ενταχθεί εκεί, όπου ιστορικά, γεωγραφικά, πολιτικά και πολιτισμικά ανήκει.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Κυπριακής Δημοκρατίας: Ο Πρόεδρος κ. Τάσος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος ΙΑΚΩΒΟΥ.

Της Προέδρου της Δημοκρατίας της Λετονίας κυρίας Vaira VĪKE - FREIBERGA:

Κύριε Πρόεδρε, Εξοχότητες, Κυρίες και Κύριοι,

Σήμερα ήρθαμε εδώ από όλα τα μέρη της Ευρώπης, από τις ακτές της Βαλτικής μέχρι τις ακτές της Μεσογείου, από τα χιόνια στον ήλιο και ήρθαμε εδώ στην Αθήνα, στο λίκνο της Δημοκρατίας, όπου ετέθησαν οι βάσεις της δυτικής φιλοσοφίας και των δυτικών αξιών.

Ήρθαμε εδώ ακολουθώντας έναν μακρύ και ακανθώδη δρόμο, μετά από ιστορικές περιπέτειες, χτυπήματα του πεπρωμένου, ατυχίες. Και σήμερα ήρθαμε για να εκφράσουμε όλοι την ελπίδα μας και να δείξουμε όλοι την προθυμία μας για προσχώρηση στην Ε.Ε.. Προσχώρηση στην Ένωση, όχι επειδή είμαστε αναγκασμένοι να το κάνουμε, αλλά επειδή είμαστε πρόθυμοι να προσχωρήσουμε στην Ένωση, να προσχωρήσουμε με ελεύθερη βούληση.

Θέλουμε να προσχωρήσουμε στην Ένωση ελεύθερων και ευημερούντων Κρατών, γιατί η Ένωση αυτή έχει να δείξει πολλές επιτυχίες. Θέλουμε να προσχωρήσουμε σε ένα σύνολο αξιών, που κατοχυρώνονται στην Ευρώπη. Πιστεύουμε στις ίδιες αυτές αξίες, στην αξία της ανθρώπινης ζωής, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου.

Αντιμετωπίζουμε τώρα το μέλλον, από κοινού, είκοσι πέντε Κράτη με διαφορετικές ιστορικές κληρονομίες, διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικές ταυτότητες, διαφορετικές παραδόσεις. Αλλά η κάθε μία Χώρα θέλει να διατηρήσει αυτές τις αξίες, αυτές τις ιδιομορφίες και την ιδιαίτερη κληρονομία, αλλά η κάθε Χώρα επίσης επιδεικνύει και την βούληση εργασίας από κοινού, γιατί κατανοούμε ποια είναι τα θεμέλια του συστήματός μας και οι αξίες, που θέλουμε να προωθήσουμε και για τις οποίες θέλουμε να καταβάλλουμε προσπάθειες.

Στην ευρωπαϊκή ιστορία η Λετονία δεν είναι η μόνη Χώρα, που έχει μαύρες σελίδες στην ιστορία της. Δεν έχουμε πολλά Κράτη στην Ευρώπη, που μπορούν να πουν, ότι είχαν μόνο ευτυχίες ημέρες στην ιστορία τους. Αντιμετωπίζουμε σήμερα το μέλλον, όπως είπα ένα μέλλον, που θα διαμορφώσουμε όλοι μαζί από κοινού. Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε κινδύνους, προκλήσεις, ίσως και απειλές, ίσως και διχόνοια. Όλα αυτά αποτελούν -αν θέλετε- τμήμα και φαινόμενα της ζωής, αλλά πιστεύω, ότι θα είμαστε σε καλύτερη θέση να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις και να βρούμε καλύτερες λύσεις, εργαζόμενοι από κοινού.

Εμείς οι Λετονοί εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την προσχώρησή μας σε αυτή την Κοινότητα, πιστεύουμε στην Ευρώπη και πιστεύουμε στο μέλλον της Ευρώπης.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Λετονίας: Η Πρόεδρος κυρία Vaira VĪKE-FREIBERGA και ο Πρωθυπουργός κ. Einars REPSE.

Του Προέδρου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας κ. Rolandas PAKSAS:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Συνάδελφοι, Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων, Κύριοι Πρόεδροι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Κυρίες και Κύριοι,

Ευρισκόμεθα σήμερα εδώ γιατί αυτή είναι η θέληση των Λαών μας και των Κρατών μας. Είμαστε εδώ για να γεννηθεί μία Συνθήκη, η οποία έχει κεφαλαιώδη σημασία για την επανένωση της Ευρώπης. Η Συνθήκη αυτή αποτελεί το αποτέλεσμα της κοινής μας εμπειρίας και της κοινής μας προσπάθειας.

Γυρίζουμε εδώ σήμερα μία νέα σελίδα στην ευρωπαϊκή ιστορία. Η Λιθουανία θα εορτάσει το 2009 την χιλιετία της ύπαρξης του Κράτους μας. Πριν από 750 χρόνια ενθρονίστηκε ο βασιλέας μας και από τότε η Λιθουανία ανήκει στην χριστιανική Ευρώπη.

Από τότε η λιθουανική ιστορία, η ιστορία της Λιθουανίας είναι αναπόσπαστη από την ιστορία της Ευρώπης. Παρ' όλες τις προσπάθειες να εξαφανιστεί η Λιθουανία από το χάρτη της Ευρώπης κατά την διάρκεια των αιώνων, υπήρξαν συνθήκες, που διασφάλισαν την ασφάλειά μας και την ευημερία μας. Όπως υπάρχουν άλλες, που σφραγίστηκαν από τη χρήση βίας και που σημάδεψαν οδυνηρές απώλειες για την χώρα μου.

Σήμερα, υπογράφουμε μία νομική και πολιτική πράξη ιδιαίτερος σημαντική, που πρέπει να χαρακτηρίσω, νομίζω, την πράξη της ευρωπαϊκής ενότητας. Η Συνθήκη, που υπογράφουμε σήμερα αποδεικνύει, ότι είναι αδύνατο να απαλειφθούν οι ευρωπαϊκές αξίες από την βία. Βλέπουμε, ότι τελικά θριαμβεύει η Δημοκρατία και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θριαμβεύει η ελευθερία. Για να γίνουν όλα αυτά, πρέπει να ζήσουμε μαζί, χρειάζεται μία αρμονική συνέργια, η οποία είναι απαραίτητη. Και αποδεκνύουμε σήμερα, ότι μπορούμε να συνεργαστούμε, μπορούμε να δράσουμε από κοινού. Δυνάμεθα και το επιθυμούμε.

Μαζί μπορούμε να λύσουμε τα πιο ακανθώδη προβλήματα, που απασχολούν τους πολίτες μας, μπορούμε να τα λύσουμε από κοινού. Οι Λιθουανοί θα τοποθετηθούν σε ένα δημοψήφισμα για την ένταξη της Χώρας μας και είμαι βέβαιος, ότι θα εκφράσουν με την ευκαιρία του δημοψηφίσματος την βούλησή τους να ενταχθούν στην Ευρώπη, όπως οι Λαοί της Μάλτας και της Ουγγαρίας.

Θα συμβάλλουμε στην ευημερία της Ευρώπης με την συμμετοχή μας στην Ε.Ε.. Τα σύνορα της Λιθουανίας θα γίνουν εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., θα είναι σύνορα ασφαλή και φιλικά. Η Βαλτική θάλασσα θα περιοσιχίζεται από Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. και είμαι πεπεισμένος, ότι η περιοχί αυτή θα γίνει μία από τις πιο δυναμικές περιοχές της Ε.Ε., όσον αφορά στην ανάπτυξη.

Πιστεύω, ότι οι παλιοί και νέοι Συνάδελφοί μας, γείτονές μας προς Ανατολάς, θα αισθανθούν τα θέληγτρα μίας διευρυμένης Ευρώπης. Σήμερα πρέπει να αποτίσουμε φόρο τιμής στους Λαούς μας, σε όλους αυτούς τους Ευρωπαίους, που μέσα από διάφορες εμπειρίες δημιούργησαν τα θεμέλια της Ε.Ε.. Το εγχείρημα εστέφη με επιτυχία. Έχουμε την μεγάλη τιμή, αλλά και την ακόμη μεγαλύτερη ίσως ευθύνη, να συνεχίσουμε το έργο αυτό, δημιουργώντας μία Ευρώπη ισχυρή και ενωμένη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Λιθουανίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Algirdas Mykolas BRAZAUSKAS και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Antanas VALIONIS.

Του Πρωθυπουργού του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου κ. Jean-Claude JUNCKER:

Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί Συνάδελφοι,

Κάθε φορά που η Ευρώπη εκφράζει μεγάλες φιλοδοξίες και αν τις συνοδεύει με ένα αυστηρό χρονοδιάγραμμα και με τις κατάλληλες προσπάθειες, αποδεικνύει, ότι είναι ικανή για πολύ μεγάλες επιτυχίες. Είναι ικανή να εντυπωσιάσει τον κόσμο. Όταν στις 7 Φεβρουαρίου 1992 μαζί με άλλους παριστάμενους εδώ υπέγραφα την Συνθήκη του Μάαστριχτ, δεν θα μπορούσα ούτε καν να φανταστώ, ότι έντεκα χρόνια μετά θα ήμαστε τόσοι εδώ μέσα στη ζώνη του ευρώ.

Όταν συμφωνήσαμε το 1997 στο Λουξεμβούργο τις προϋποθέσεις για την διεύρυνση, ποτέ δεν θα μπορούσα να φανταστώ, ότι έξι χρόνια αργότερα, λιγότερο και από έξι μάλιστα, θα είχαμε δέκα νέες προσχωρήσεις, ότι τα 15 νυν Κράτη-Μέλη και τα 10 νέα θα υπογράφαμε σήμερα την Συνθήκη της Προσχώρησης.

Λοιπόν, θέλω να ευχηθώ το καλώς ορίσατε στα νέα Κράτη-Μέλη και θέλω να αποτίσω φόρο τιμής σε αυτούς, που τα τελευταία χρόνια καθοδήγησαν τα βήματα και τις επιλογές των Λαών, που σήμερα υπογράφουν την Συνθήκη της Προσχώρησης. Κάποιοι ευρίσκονται εδώ, αλλά υπήρξαν και άλλοι, πολλοί άλλοι Πολιτικοί, άντρες και γυναίκες που συναντήσαμε, που διασταυρωθήκαμε μαζί τους και δεν θέλω να τους ξεχάσουμε, δεν θέλω να ξεχάσουμε αυτά, που έκαναν. Αυτό που λέγω είναι μία παρατήρηση, που αφορά όχι μόνο τις Κυβερνήσεις, αλλά και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους Επιτρόπους, που αγωνίστηκαν γι' αυτόν τον ευγενή αγώνα.

Θέλω τώρα να τιμήσω τους Λαούς της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, να τους συγχαρώ για το θάρρος του, που δοκιμάστηκε άπειρες φορές και οι οποίοι με τόση προσήλωση και πείσμα μπόρεσαν να οδηγήσουν σε αίσιο τέλος την δύσκολη αυτή διαδικασία μεταμόρφωσης της ζωής τους στις κοινωνίες τους.

Θέλω με μεγάλη θέρμη ανθρώπινη και με συναισθηματική συμμετοχή, να χαιρετίσω εδώ την Ρουμανία και την Βουλγαρία, που με το θάρρος τους θα μπουν γρήγορα στην οικογένειά μας. Και θέλω επίσης να χαιρετίσω με ιδιαίτερο σεβασμό την Κύπρο και την Μάλτα, με την προσχώρησή τους στην Ε.Ε. θα την βοηθήσουν να ξεκινήσει μία πραγματική πολιτική «ανοιχτής θαλάσσης».

Η σημερινή ημέρα είναι μία ιστορική συγκυρία για την Ευρώπη και θα την θυμούνται οι μελλοντικές γενιές με συγκίνηση και ευγνωμοσύνη.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου: Ο Πρωθυπουργός κ. Jean-Claude JUNCKER και η Υπουργός Εξωτερικών και Εξωτερικού Εμπορίου κυρία Lydie POLFER.

Του Πρωθυπουργού της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας κ. Peter MEDGYESSY:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Φίλοι,

Για τους Ούγγρους σε όλο τον κόσμο, η Δημοκρατία και η αλληλεγγύη αποτελούν σήμερα αντικείμενο εορτασμών. Πιστεύουμε, ότι κατά κάποιο τρόπο, αυτή την στιγμή απο-

πληρώνεται κάποιο χρέος της Ευρώπης προς εμάς και κάποιο χρέος δικό μας προς την Ευρώπη.

Ολοκληρώνεται σήμερα ένας αιώνας δυσκολιών, διχόνοιας, διαίρεσης και για εμάς ξεκινά σήμερα ο 21ος αιώνας της επανένωσης της Ευρώπης με τρόπο ειρηνικό. Μία διαδικασία, που άρχισε με την πτώση του Βερολίνου όταν έπεσε το Σιδηρούν Παραπέτασμα και όταν μπόρεσαν οι Γερμανοί τουρίστες και οι Γερμανοί πολίτες να συναντηθούν ξανά με τους συγγενείς και φίλους τους από τους οποίους είχαν χωριστεί τεχνητά.

Τώρα τελειώνει αυτή η περίοδος με την ευκαιρία της τελετής αυτού του πολύ σημαντικού γεγονότος. Θέλω να χαιρετίσω όλους τους ήρωες, τους γνωστούς και άγνωστους της ιστορίας μας και τους ήρωες της επανάστασης του '48, του '56, όλους αυτούς τους ήρωες, που θέλω σήμερα να ευχαριστήσω. Θέλω να ευχαριστήσω επίσης τους συμμετέχοντες στην στρογγυλή τράπεζα του '89 και '90 για την σκληρή τους δουλειά και θέλω να ευχαριστήσω όλους τους Ούγγρους Πολίτες, που έκαναν τεράστιες θυσίες μαζί με τις οικογένειές τους τα τελευταία χρόνια. Χάρis στις ιδικές τους προσπάθειες φτάσαμε στα πλαίσια αυτής της σημαντικής τελετής.

Χάρis στις ιδικές τους προσπάθειες και χάρις στις προσπάθειες όλων των Ευρωπαϊών φτάσαμε εδώ και θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη ολόκληρου του Λαού μου προς την Ευρώπη. Πιστεύω, ότι πολλοί Συμπολίτες μου σήμερα σκέπτονται για τις οικογένειές τους, ότι «αν ο πατέρας μου ή η μητέρα μου μπορούσε να ζήσει ένα τέτοιο γεγονός, την υλοποίηση ενός ονείρου, θα ήταν πραγματικά ευτυχισμένοι».

Θέλω, λοιπόν, να εκφράσω τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μου στις Κυβερνήσεις όλων των Κρατών-Μελών για την υλοποίηση αυτού του οράματος, μίας μεγάλης και ενωμένης Ευρώπης. Μπορούμε να πούμε, ότι τα θαύματα μπορεί να τα πραγματοποιήσει μόνον ένας Λαός, που είναι πραγματικά ελεύθερος. Θέσαμε αυτά τα οράματα πριν 13 χρόνια στην χώρα μας και μπορούμε σήμερα να τα υλοποιήσουμε.

Σπάνια μπορώ να πω, μας βοήθησε το πεπρωμένο σε αυτόν τον δρόμο. Πολύ συχνά ήμαστε θύματα αδικιών και καταπίεσης, αλλά σήμερα μπορούμε επί τέλους να αδράξουμε τις ευκαιρίες, που μας προσφέρονται και να συμβάλλουμε και εμείς σε αυτή την ενοποίηση, σε αυτή την επανένωση της Ευρώπης. Υπάρχουν 10.000.000 Ούγγροι και πιστεύουμε, ότι ο Λαός μου αποκτά σήμερα μία ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο μίας συναίνεσης και αμοιβαίου σεβασμού.

Πιστεύουμε, ότι οι Χώρες της προσχώρησης πρέπει να δείξουν το θάρρος και την δύναμη για να προχωρήσουν προς τα εμπρός. Την ιστορία μας την έχουν διαμορφώσει και οι ατυχίες μας. Πάντοτε όμως είχαμε συμβολή στον ευρωπαϊκό πολιτισμό και στο επίπεδο της μουσικής και στον χώρο του αθλητισμού. Η Ευρώπη γνωρίζει πολύ καλά αυτό το ένδοξο παρελθόν της Ουγγαρίας.

Αυτή, λοιπόν, την κληρονομία αιώνων, προσφέρουμε και συμβάλλουμε έτσι σήμερα στην κοινή ευρωπαϊκή κληρονομία και καλούμε όλους τους Ευρωπαίους φίλους μας να γνωρίσουν καλύτερα και από κοντά αυτούς τους θησαυρούς και αυτήν την κληρονομία μας. Είστε ευπρόσδεκτοι στην Χώρα μας.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Peter MEDGYESSY και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Laszlo KOVACS.

Του Πρωθυπουργού της Μάλτας κ. Edward Fenech ADAMI:

Κύριε Πρόεδρε, Εξοχότατες Κυρίες και Κύριοι,

Για δεύτερη φορά στην σειρά το πεπρωμένο αποφασίζει μία ευρωπαϊκή διεύρυνση να επιβεβαιώνεται εδώ στην Ελλάδα. Αυτή είναι μία πρόβλεψη και συμβολική σύμπτωση, γιατί η Ελλάδα είναι το Λίκνο αξιών του ευρωπαϊκού πολιτισμού και της ευρωπαϊκής κληρονομιάς.

Σήμερα εορτάζουμε μία διαδικασία, που ξεκίνησε από την πτώση της Σοβιετικής αυτοκρατορίας και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου πριν δύο δεκαετίες περίπου. Σήμερα θέλουμε να θυμίσουμε, επίσης, ότι όλοι οι Λαοί της Ευρώπης έχουν ακόμα πολύ δρόμο μπροστά τους να διανύσουν.

Σε μία στιγμή, όπου τα όρια της εν δυνάμει διεύρυνσης της Ευρώπης αρχίζουν να διαφαίνονται στον ορίζοντα, πρέπει να προσέξουμε περισσότερο τις γειτονικές Χώρες. Τα δραματικά και τραγικά γεγονότα στη Μέση Ανατολή υπογραμμίζουν αυτή την πραγματικότητα.

Επομένως, πιστεύω, ότι σ' αυτή την Σύνοδο Κορυφής, που αφιερώνεται στην τελευταία διεύρυνση, είναι απόλυτα πρόβλεψη, ότι εξετάζουμε επίσης σοβαρά όλα τα θέματα, που προκύπτουν από τις σχέσεις της Ευρώπης με τους γείτονές της. Σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, που οδήγησε στην προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Μάλτα εμπνεύστηκε από την ιδιαίτερη ισχύ και το βάρος της ιδιικής της ευρωπαϊκής κληρονομιάς.

Οι Μαλτέζοι θεωρούν τους εαυτούς τους Ευρωπαίους και σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο. Αυτό είναι και απόρροια -αν θέλετε- της στρατηγικής θέσης της Χώρας μας, των ισχυρών ηθικών, πνευματικών και κοινωνικών αξιών, που προκύπτουν και από την ιστορία μας, από τους θεσμούς και από τα θεμέλια της κοινωνίας μας.

Σήμερα είμαστε υπερήφανοι, που καταλαμβάνουμε την θέση, που μας ανήκει μεταξύ των Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαστε έτοιμοι και πρόθυμοι να συμβάλουμε και εμείς σ' αυτή την μεγάλη ευρωπαϊκή εμπειρία. Θέλουμε να προσθέσουμε την ιδική μας αντίληψη και την ιδική μας δέσμευση στο αρχικό όραμα, που οδήγησε στην δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Φέρνουμε μαζί με την ιδική μας αντίληψη και την ιδική μας εμπειρία από την τραγωδία -αν θέλετε- των συρράξεων και την αξία της συνεργασίας μεταξύ Λαών και Εθνών. Αναγνωρίζουμε, ότι κανένας δεν πρέπει να θεωρεί την ειρήνη δεδομένη. Για την ειρήνη, πρέπει κανείς να αγωνιστεί. Συμμεριζόμαστε, επίσης, την πεποίθηση, ότι η κυριαρχία και η ταυτότητα των Λαών ενισχύεται μόνον με την από κοινού άσκηση αυτής της κυριαρχίας και της ταυτότητας με άλλα Κράτη.

Η Μάλτα έχει δείξει ισχυρή δέσμευση στην διαδικασία της περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μοναδικό παράδειγμα. Αναγνωρίζουμε την σημασία των Πολιτών στην κοινωνία και το γεγονός, ότι η ειρήνη, η ασφάλεια και η ευημερία μπορούν να επιτευχθούν μόνο προς όφελος και όχι σε αντίθεση των συμφερόντων των ατόμων στις κοινωνίες μας.

Στο πλαίσιο αυτής της θεώρησης αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στον τρόπο με τον οποίο η Ένωση προσπαθεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των Πολιτών της κατά την ανάπτυξη και εξέλιξη των ιδικών της Θεσμικών Οργάνων, στην χάραξη των οικονομικών και κοινωνικών της πολιτικών και σε όλους τους άλλους χώρους της άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Γνωρίζουμε ιδιαίτερα, ότι υπάρχει μία ανάγκη να διαβεβαιώσουμε τους γείτονές μας, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει μόνιμος φίλος και εταίρος. Ως Μέλος, η Μάλτα μπορεί να συμβάλλει με μία ιδιαίτερη αντίληψη ως προς την πολύπλοκη και σύνθετη κατάσταση, που ισχύει στην Μεσόγειο.

Γνωρίζουμε, ότι πρέπει να συμβάλουμε άμεσα στον θετικό ρόλο, που μπορεί να διαδραματίσει η Ευρώπη στην προώθηση της ασφάλειας σ' αυτή την περιοχή της Μεσογείου. Οι προκλήσεις, που έχουμε μπροστά μας δεν είναι εύκολες. Η συμμετοχή και προσχώρηση στην Ένωση είναι ένα μέσο και όχι ένας αυτοσκοπός στην επιδίωξη μεγαλύτερης ολοκλήρωσης.

Μας ενθαρρύνει το γεγονός, ότι υπάρχει από κοινού δέσμευση στον κοινό στόχο, σε ένα στόχο, που πρέπει όλοι να προωθήσουμε.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Μάλτας: Ο Πρωθυπουργός κ. Edward Fenech ADAMI και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Joe BORG.

Του Πρωθυπουργού του Βασιλείου των Κάτω Χωρών κ. Jan Pieter BALKENENDE:
Κύριε Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι,

Η διεύρυνση, που σήμερα γιορτάζουμε είναι το πιο φιλόδοξο εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ιστορία της μέχρι τώρα. Είναι, επίσης, και ό,τι πιο επιτυχές έχει κάνει στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής από τότε, που άρχισε να υπάρχει η Ένωση.

Αυτή την στιγμή πραγματοποιείται ένα όνειρο, επανενώνουμε την Ήπειρό μας. Σχηματίζουμε από κοινού μία ελεύθερη και ευημερούσα Ευρώπη. Όλοι πρέπει να είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό, που πετύχαμε σήμερα, γιατί αυτό είναι το πραγματικό ζητούμενο, ο πραγματικός πυρήνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συνένωση των Ευρωπαίων Πολιτών με σταθερότητα και ειρήνη.

Μόνο σήμερα, πέφτει πραγματικά το Τείχος του Βερολίνου. Και γι' αυτό θέλω να καλώ ορίσω από το βάθος της καρδιάς μου τα 10 νέα Κράτη-Μέλη. Στρέφομαι αυτή τη στιγμή σε εβδομήντα πέντε εκατομμύρια συν-Ευρωπαίους μου και σας λέγω, καλώς ορίσατε στην οικογένειά μας.

Κύριε Πρόεδρε, η ενοποίησή μας δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, αντιθέτως υπάρχουν ακόμη πάρα πολλά, που πρέπει να κάνουμε. Τώρα όλοι μας, όλοι οι 25 πρέπει επάνω απ' όλα να φροντίσουμε να γίνει η διεύρυνση, αυτή η επιτυχία, που ονειρεύονται οι Πολίτες μας. Οι προκλήσεις που ευρίσκονται μπροστά μας είναι τεράστιες.

Εύχομαι, φαντάζομαι όλοι, ότι η Ένωση πρέπει να ανακτήσει τον οικονομικό δυναμισμό της και την ανταγωνιστικότητά της, ότι πρέπει να μάθει να ακούει πιο καλά τους Πολίτες της και ότι πρέπει φυσικά η Ένωση να κάνει πολύ σαφέστερο τον ρόλο, που θέλει να παίξει στο παγκόσμιο σκηνικό.

Δεν είναι κατά την γνώμη σας λίγο τραγικό το γεγονός, ότι αυτή την στιγμή, που η Ένωση ετοιμάζεται να γίνει πραγματικά ένα, ο κόσμος κυρίως όταν μας κοιτάζει βλέπει τις διαφορές απόψεων και την έλλειψη ενότητας μεταξύ των Ευρωπαίων εταίρων;

Τώρα θεωρώ, ότι με την δυναμική της Ένωσης έχουμε την ευκαιρία να σταθούμε από κοινού όλοι μαζί στο ύψος αυτών των προκλήσεων. Χρειαζόμαστε ένα άλμα προς τα μπρος, το οποίο απαιτεί από όλους μας μία ιδιαίτερη προσπάθεια, έναν ιδιαίτερο κόπο, αλλά το έχουμε υποσχεθεί στους Πολίτες μας και οφείλουμε να κρατήσουμε αυτή την υπόσχεση.

Κύριε Πρόεδρε, μία μεγαλύτερη Ένωση πρέπει ταυτόχρονα να είναι και πιο ισχυρή. Μία Ένωση, που να είναι θεμελιωμένη σε κοινές αξίες: ελευθερία, δικαιοσύνη και αλληλεγγύη. Μία τέτοια Ένωση είναι σε καλύτερη θέση και πιο ικανή να αναλάβει τις ευθύνες της στην παγκόσμια σκηνή και να βοηθήσει στην εξάπλωση της ευημερίας, της σταθερότητας και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλο τον κόσμο.

Και από την άποψη αυτή θεωρώ πάρα πολύ θετικό, που αυτή η τελετή γίνεται αυτή την στιγμή εδώ στην Αθήνα, που είναι και το Λίκνο του Δυτικού Πολιτισμού. Εδώ στην Ακρόπολη, ο Ποσειδώνας και η Αθηνά είχαν φιλονικήσει για το ποιός θα πάρει την κυριαρχία αυτής της πόλης και είχαν αποφασίσει, ότι εκείνος, που θα έπειθε τους Πολίτες της Αθήνας ότι τους χαρίζει το πιο πολύτιμο δώρο, θα ήταν εκείνος, που θα κέρδιζε και την κυριαρχία αυτής της πόλης.

Ο Ποσειδώνας τι προσέφερε στους ανθρώπους; Ένα βράχο από τον οποίον ανέβλυσε νερό. Αλλά μετά ήρθε η Αθηνά και η Αθηνά, όταν χτύπησε το βράχο φύτρωσε μία ελιά, που είναι το σύμβολο της ευημερίας και της ειρήνης. Και έτσι οι Θεοί ανακήρυσαν νικήτρια αυτού του διαγωνισμού την Αθηνά.

Έχω κάθε πεποίθηση, ότι το πνεύμα της Αθηνάς και η ελιά της είναι πάντα μαζί μας και θα εμπνεύσουν την διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση να ακολουθήσει τον δρόμο για ένα καλύτερο μέλλον για μας, για τους Πολίτες μας και για όλο τον κόσμο. Αν το θέλουμε όλοι αυτό μαζί, ξέρουμε πώς να το πετύχουμε.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Βασιλείου των Κάτω Χωρών: Ο Πρωθυπουργός κ. Jan Pieter BALKENENDE και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Jakob Gijsbert de HOOP SCHEFFER.

Του Ομοσπονδιακού Καγκελαρίου της Δημοκρατίας της Αυστρίας Dr Wolfgang SCHUSSEL:

Κύριες και Κύριοι,

Σήμερα είναι μία στιγμή ανάκλησης στην μνήμη μας γεγονότων. Σήμερα διακόπτουμε την καθημερινή μας εργασία για να ατενίσουμε το σημαντικό έργο των τελευταίων ετών, την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μ' αυτή την πανηγυρική πράξη επισφραγίζουμε την κοινή μας πολιτική θέληση να συμβιώσουμε στο μέλλον ως εταίροι με ίσα δικαιώματα. Από τώρα Σεις, οι 10 εντασσόμενες Χώρες, έχετε θέση και λόγο στις συναντήσεις μας.

Εμείς, οι Αυστριακοί, σας καλώς ορίζουμε θερμά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα θα θέλαμε να σας συγχαρούμε ιδιαίτερα, να σας κάνουμε να αισθάνεσθε, ότι ανήκετε στον χώρο μας, ότι είστε ευπρόσδεκτοι. Και εμείς οι ίδιοι είμαστε ένα νέο Κράτος-Μέλος. Το 1994 περάσαμε από την ίδια τελετή στην Κέρκυρα και εξοικειωθήκαμε ήδη με την ελληνική ατμόσφαιρα, που χαρακτηρίζει και αυτή την διεύρυνση, που πάλι τυχαίνει να λαμβάνει χώρα υπό Ελληνική Προεδρία και γνωρίζουμε καλά αυτό το μίγμα από χαρούμενη προσδοκία, από ένταση, από εξάντληση, που συνοδεύει την σκληρή, καμιά φορά, διαδικασία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων μέχρι στην στιγμή της ένταξης.

Γνωρίζουμε πόσο μεγάλες ήταν οι απαιτήσεις στην πορεία μέχρις εδώ. Γνωρίζουμε πόσο ανάμικτες ήταν οι σκέψεις για το μέλλον. Γνωρίζουμε πόσο μεγάλες είναι οι θυσίες, που χρειάστηκε να καταβάλετε και Σεις και οι Λαοί σας. Γνωρίζουμε όλα αυτά τα συναισθήματα. Αλλά σήμερα μπορούμε πλέον να διαπιστώσουμε, ότι μαζί κάναμε καλά την

δουλειά μας. Και όποιος κάνει καλά την δουλειά του, μπορεί, μάλιστα πρέπει, να εορτάσει.

Και σε τέτοιες εορτές πρέπει να εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας. Πρέπει να ευχαριστήσουμε μία ολόκληρη γενιά Πολιτικών, Εμπειρογνομόνων, Διπλωματών, Διεργμηνέων, Δημοσιογράφων, που αφιέρωσαν την φαντασία τους, τις γνώσεις τους, τον ενθουσιασμό τους στο επίτευγμα αυτό.

Πρέπει ιδιαίτερα να ευχαριστήσουμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συγκεκριμένα τον κ. Γκ. ΦΕΡΧΟΪΓΚΕΝ, ο οποίος με την επαγγελματική του Ομάδα επιτέλεσε ένα εξαιρετικό έργο μέσα σε πολύ λίγα χρόνια. Το πείσμα όλων αυτών, αλλά και η πίστη τους στο όλο εγχείρημα είναι αυτά στα οποία πρέπει να είμαστε ευγνώμονες σήμερα, ώστε η σημερινή ημέρα, γιατί ξέρουμε, ότι η σημερινή ημέρα θα μείνει στην συλλογική μνήμη της Ευρώπης και για την Ρουμανία και την Βουλγαρία σύντομα ως η αφετηρία μίας νέας εποχής.

Εγώ ο ίδιος γεννήθηκα το 1945, έζησα και με τις δυνάμεις μου συνέβαλα σε όλο το φάσμα από την καταστροφή του πολέμου στην ανοικοδόμηση, στην υλοποίηση της ειρηνικής συμβίωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για μας τους Αυστριακούς, που ανδρωθήκαμε με την εμπειρία του συρματοπλέγματος και των φυλακίων στα κλειστά σύνορα, κατά κάποιο τρόπο μπορώ να πω, ότι σήμερα για πρώτη φορά αρχίζει ο 21ος αιώνας. Ανέκαθεν στη δίνη του 21ου αιώνα ονειρευτήκαμε, ότι θα μπορούσαμε να ζήσουμε ειρηνικά με τους γείτονές μας σε μία ελεύθερη Κοινότητα, ότι θα μπορούσαμε να αφήσουμε πίσω τις καταστροφές της απολυταρχίας και της ανελευθερίας, ότι θα μπορούσαμε να αναλάβουμε από κοινού το μέλλον μας.

Λοιπόν, αυτό το όνειρο υλοποιήθηκε. Άξιζε τον κόπο να το επιδιώξει κανείς. Άρχισε η διαδικασία της επούλωσης των τραυμάτων της Ευρώπης. Η διαδικασία της αμοιβαίας αναζήτησης μπορεί να αρχίζει μόλις για μερικά πράγματα, μπορεί ενίοτε να δυσχεραίνεται από επώδυνα και μη επαρκώς επεξεργασμένα βιώματα. Αλλά το γνωρίζουμε καλά, όσο πιο κοντά είμαστε ο ένας στον άλλο, τόσο πιο ελεύθερα είναι τα χέρια μας για το κοινό μας μέλλον.

Κυρίες και Κύριοι, πριν από μισό αιώνα, η Ευρώπη απελευθερώθηκε με σημαντική βοήθεια έξωθεν. Σήμερα η απελευθέρωση αυτή αποκτά μία ιδιαίτερη ώθηση και ιδιαίτερη ανάπτυξη από εμάς τους ίδιους μέσα από εμάς τους ίδιους. Δεν ενώνονται Κράτη σήμερα, ενώνονται Άνθρωποι και μαζί με τους Ανθρώπους αυτούς ελπίζουμε, μαζί με τους Ανθρώπους αυτούς χαϊρόμαστε.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Αυστρίας: Ο Ομοσπονδιακός Καγκελάριος Dr Wolfgang SCHUSSEL και η Ομοσπονδιακή Υπουργός Εξωτερικών Dr Benita FERRETO-WALDNET.

Του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πολωνίας κ. Aleksander KWASNIEWSKI:

Εξοχότατε Πρωθυπουργέ της Ελλάδος, Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Σήμερα γίνονται πραγματικότητα τα Πολωνικά όνειρα. Γνωρίζουμε από την πικρή πείρα της ιστορίας μας, ποία είναι η πραγματική σημασία της ελευθερίας και πόσο σημαντικό είναι να έχει κανείς φίλους και εταίρους.

Από σήμερα αρχίζει μία περίοδος ανάπτυξης, ευημερίας και ασφάλειας για την Πολωνία. Η Ευρώπη σήμερα εορτάζει την ενότητά της και πιστεύω, ότι αποτελεί αυτή η η-

μέρα και ορόσημο για τον υπόλοιπο κόσμο. Παρά το γεγονός, ότι όχι πριν πολύ καιρό η Ήπειρός μας έζησε την έκρηξη δύο Παγκοσμίων Πολέμων, απολυταρχικά καθεστώτα μετά το τέλος των δύο πολέμων και την διαίρεση, παρ' όλα ταύτα μπορέσαμε να ανοικοδομήσουμε την πνευματική ιδιότητα και ταυτότητα της Ευρώπης και να συνεργαστούμε σε βαθμό, που είναι πρωτόγνωρος στην ιστορία.

Συνέβαλε και η Πολωνία σ' αυτή την διαδικασία. Συμβάλλουμε και συνεισφέρουμε στην ευρωπαϊκή κληρονομία για μία περίοδο χιλίων ετών και πάντοτε θεωρούσαμε την Ευρώπη ως ιδικό μας οίκο. Η «σολιντάρνοστ», η ιδική μας αλληλεγγύη, πολέμησε, επίσης, σε πιο πρόσφατους χρόνους για την συμμετοχή μας και την θέση μας στην Ευρώπη. Η Πολωνία, επίσης, στην Στρογγυλή Τράπεζα συνέβαλε και στην διάδοση της ελευθερίας στην Ανατολική Ευρώπη.

Σήμερα η Πολωνία είναι έτοιμη να αναλάβει από κοινού την ευθύνη για το μέλλον της Ευρώπης. Με την προσχώρησή μας στην Ένωση θεωρούμε τους εαυτούς μας ως εταίρους και μπορούμε να συμβάλουμε σε μία δυναμική κοινωνία. Υλοποιώντας τις ιδικές μας προσδοκίες, μπορούμε να συμβάλουμε και να δημιουργήσουμε και νέες ευκαιρίες για την Ευρώπη.

Ευχαριστούμε τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ευχαριστούμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλες τις Προσωπικότητες και Πολιτικούς, που υποστήριξαν και βοήθησαν στην υλοποίηση των προσδοκιών και οραμάτων μας.

Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω και τους Συμπολίτες μου, οι οποίοι πάντοτε με υπομονή προώθησαν και αγωνίστηκαν για την ανεξαρτησία και ελευθερία της Πολωνίας και, πάντως, θεώρησαν, ότι θα έπρεπε να προχωρήσουμε σε επίπεδο συνεργασίας, φιλίας και αλληλεγγύης με τους εταίρους μας.

Θέλω να ευχαριστήσω, επίσης, την Εκκλησία, την διανοήση στην Πολωνία, όλους εκείνους, οι οποίοι σήμερα μόνο χαρά και ικανοποίηση μπορούν να νιώθουν. Επίσης, είναι ιδιαίτερα ευχάριστο για μας, που υπογράφεται σήμερα αυτή η Συνθήκη Προσχώρησης εδώ στην Ελλάδα, στην Αθήνα, στο Λίκνο της Δημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.

Και χαιρόμαστε ιδιαίτερα, που προσχωρούμε στην Ένωση με τους γείτονες και στενούς μας φίλους και μας χαροποιεί επίσης το γεγονός, ότι παραμένει η πόρτα ανοιχτή και για μελλοντικές προσχωρήσεις. Μαζί ως Ευρωπαϊκά Έθνη θέλουμε να οικοδομήσουμε μία Ευρώπη αλληλεγγύης, ασφαλή και ευημερούσα. Μία Ευρώπη με ισχυρές υπερατλαντικές σχέσεις, που θα συμβάλει στην δημιουργία ισχυρών διεθνών οργανισμών, ιδίως των Ηνωμένων Εθνών. Είμαστε πεπεισμένοι, ότι είμαστε σε θέση να οικοδομήσουμε μία Ευρώπη, που θα βρει τις καλύτερες δυνατές απαντήσεις στα σοβαρά προβλήματα του 21ου αιώνα, στην τρομοκρατία, στη φτώχεια και στην υποβάθμιση και στις απειλές στο περιβάλλον μας.

Δύο λόγια, επίσης, προς τους Συμπολίτες μου. Βλέπουμε σήμερα μία πραγματικά ιστορική καμπή στην ιστορία μας. Ως Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Πολωνία θα λάβει όλα τα εχέγγυα και για την ανάπτυξη και για την ασφάλειά της. Τώρα ανήκουμε σε μία κατηγορία Χωρών, που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα του κράτους δικαίου και που συνεργάζονται κατά τρόπο, που εμπλουτίζονται όλες οι πλευρές.

Πιστεύω, ότι με τη συμμετοχή μας θα αυξηθεί η ευημερία της χώρας μας και θα ωφεληθεί ο κάθε Πολίτης στην Πολωνία. Θα είμαστε σε θέση να υλοποιήσουμε τα όνειρά μας και τα όνειρα των παιδιών και εγγονών μας. Εδώ στην Αθήνα σε λίγα λεπτά θα υπογράψουμε και εμείς την Συνθήκη Προσχώρησης και αυτό θα σημαίνει μία θετική απάντηση της Πολωνίας στην Ευρώπη και μία θετική απάντηση σε όλους, που είναι έτοιμοι να επιδείξουν καλή θέληση ανά τον κόσμο.

Θέλω, λοιπόν, με την υπογραφή αυτή να καλώ ορίσω την νέα, την καινούργια Ευρώπη. Μία Ευρώπη που είναι ισχυρή στην ποικιλομορφία της, ενωμένη και πάντοτε έτοιμη να αντιμετωπίσει και να ξεπεράσει νέες προκλήσεις.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας Πολωνίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Leszek MILLER και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Wlodzimierz CIMOSZEWICZ.

Του Πρωθυπουργού της Πορτογαλικής Δημοκρατίας κ. Jose Manuel Durao BARROSO:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Συνάδελφοι,

Γινόμαστε δίκαιοι όταν κάνουμε δίκαια και σωστά πράγματα. Αυτό το έχει πει ο Αριστοτέλης. Είναι μία από τις διδασκαλίες, που πρέπει να θυμόμαστε κάθε φορά, που κάνουμε κάτι δίκαιο και σήμερα κάνουμε κάτι πάρα πολύ δίκαιο και σωστό. Ανοίγουμε την πόρτα της Ευρώπης σε 10 Χώρες, που θέλουν να ενταχθούν στην Ένωσή μας και να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους μαζί με τους Πολίτες μας.

Σήμερα αυτό, που γίνεται, είναι πάνω απ' όλα ένα θέμα δικαιοσύνης. Αποκαθίσταται η δικαιοσύνη έναντι των Πολιτών αυτών, που για τόσα και τόσα χρόνια δεν μπορούσαν να αποφασίσουν ελεύθερα την μοίρα τους. Εξ ονόματος της Πορτογαλίας, λοιπόν, χαιρετίζω και καλώ ορίζω εδώ την Κύπρο, την Σλοβακία, την Σλοβενία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, την Λετονία, την Λιθουανία, την Μάλτα, την Πολωνία και την Δημοκρατία της Τσεχίας και ελπίζω να έχω σύντομα την ευκαιρία να καλώ ορίσω και την Βουλγαρία και την Ρουμανία.

Η ιστορία ξαναγράφεται ακόμα μία φορά στην Ελλάδα, την κοιτίδα και λίκνο του κοινού μας πολιτισμού. Σήμερα, πραγματοποιούμε την επανένωση ενός γεωγραφικού χώρου, αλλά όχι μόνο. Πάνω απ' όλα ενός ανθρώπινου χώρου, που έχει ως άξονα αξίες, που όλοι σεβόμαστε: Την Δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ελευθερία.

Με τις νέες αυτές προσχωρήσεις η Ένωση θα γίνει πιο πλούσια, πιο διαφορετική και ποικίλη. Έχουμε μπροστά μας την πρόκληση και το καθήκον να διασφαλίσουμε, ότι στην νέα της διάσταση η Ένωση θα διατηρήσει και θα εδραιώσει τις αρχές, που την έκαναν να γράψει μία τόσο επιτυχημένη ιστορία τα τελευταία 50 χρόνια.

Είμαι βέβαιος, ότι όλα τα Κράτη-Μέλη θα συμβάλουν ενεργά στην επίτευξη αυτού του στόχου και γι' αυτό τον λόγο οι νέοι εταίροι μας πρέπει να συμμετάσχουν πλήρως σε όλες τις αποφάσεις, που αφορούν στο μέλλον της Ένωσης. Γιατί η Νέα Ευρώπη, που χτίζουμε αυτή την στιγμή είναι μία Ευρώπη όλων μας και για όλους μας, όπου όλα τα Κράτη-Μέλη ανεξάρτητα από τις διαστάσεις τους είναι ίσα στην αξιοπρέπεια.

Σε αυτή την νέα φάση, σε αυτή την κοινή ημέρα, πρέπει να κάνουμε τα πάντα για να διασφαλίσουμε την μεγαλύτερη δυνατή εγγύτητα των Πολιτών στην Ευρωπαϊκή Ένω-

ση. Γιατί οι Πολίτες είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι, γι' αυτούς πραγματικά γίνεται αυτό το εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να πετύχουμε τον στόχο μας. Να κάνουμε την Ευρώπη μας χώρο ειρήνης αλληλεγγύης και δικαιοσύνης. Για όλους τους Πολίτες, όλων των Κρατών-Μελών.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Πορτογαλικής Δημοκρατίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Jose Manuel Durao BARROSO και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Antonio Martins DA CRUZ.

Του Προέδρου της Δημοκρατίας της Σλοβενίας Dr Janez DRNOVSEK:

Εξοχότητες, Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί Φίλοι,

Η Ευρώπη έχει ζήσει τα πάντα στην ιστορία της. Μία ιστορία, που χαρακτηρίζεται πάντα από πολέμους. Είχαμε την φορική εμπειρία του 20ού αιώνα με την τεράστια καταστροφή, που προκάλεσαν οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, που άφησαν ανεξίτηλα τα ίχνη τους, ώστε να προσπαθήσουμε σήμερα να αποφασίσουμε να ζούμε ειρηνικά και με κοινό σεβασμό, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τα ιδικά μας συμφέροντα, αλλά και τα συμφέροντα των άλλων.

Ανεξάρτητα από τη Χώρα που ζείτε, είστε Πολίτες Χωρών με τις ίδιες αξίες και τις ίδιες αρχές. Η δημοκρατία, η ελευθερία, η ισότητα των ανθρώπων, ο σεβασμός στη διαφορά των άλλων, η ανοχή, η προσπάθεια να επιτευχθεί συμφωνία, αυτές είναι οι αρχές πάνω στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν ήταν εύκολος ο δρόμος.

Μερικές φορές υπήρξαν δυσκολίες, αλλά ο δρόμος συνεχίστηκε. Τώρα τίποτα δεν μπορεί να εμποδίσει το εγχείρημα. Ποιός θα μπορούσε να αναλάβει την ευθύνη να επιστρέψει σε μία εποχή όπου η εξουσία, η ισχύς, υπερίσχυε του κοινού σεβασμού και της συμφωνίας;

Ξέρετε, καμιά φορά παρασύρεται κανείς και χάνει το δάσος για να δει το δέντρο, αλλά όχι πάντα. Το εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχωρεί αδιάθεκτο προς τα εμπρός. Έχει τεράστια σημασία αυτό για εμάς τους Ευρωπαίους, αλλά και για όλη την ανθρωπότητα. Η Ευρώπη μπορεί να αποτελέσει υπόδειγμα συνεργασίας μεταξύ των Κρατών.

Εκτός από την επίτευξη της ειρήνης, οι Ευρωπαϊκοί Θεσμοί, η Ευρωπαϊκή Ένωση επέφερε την κοινωνική δικαιοσύνη, το κράτος δικαίου και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως επίσης, και τον σεβασμό του περιβάλλοντος, της γης, των υδάτων. Όλα αυτά αποτελούν βασικούς κοινούς στόχους, που θα μπορούσε μάλιστα να πει κανείς κοινές αξίες της ευρωπαϊκής συνύπαρξης.

Αυτό σημαίνει μία μεγάλη ευθύνη, όχι μόνο για το παρόν, αλλά και για το μέλλον. Αυτοί οι στόχοι, αυτές οι αξίες αποτελούν τα θεμέλια μίας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας. Φυσικά, δεν θα ξεπεραστούν ποτέ οι εθνικές ταυτότητες, αλλά θα παραμένουν ως θεμέλια σε αυτή την συνολική προσπάθεια.

Οι διαφορές, που υπάρχουν, πρέπει να αποτελούν την ποιότητα, όχι την δυσκολία της Ευρώπης αυτής. Η ισορροπία των συμφερόντων, η αλληλεγγύη είναι βασικά στοιχεία στην προσπάθειά μας. Η Σλοβενία είναι υπερήφανη, που μπορεί να ενταχθεί σε αυτό το εγχείρημα. Δεν απέχει πολύ η εποχή, κατά την οποία ζήσαμε την τραγική κατάρρευση ενός πολυεθνικού Κράτους από διάφορα Κράτη και θρησκείες, που δυσκολεύτηκε να

βρει μία κοινή βάση στον αμοιβαίο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην ανοχή των άλλων.

Είναι προφανές, ότι οι αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελούν ένα όραμα, απλώς αποτελούν μία πραγματικότητα, στην οποία θέλουμε να συμμετάσχουμε. Η Σλοβενία θέλει να συμμετάσχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την αρχή της ανεξαρτησίας της. Και είμαστε διατεθειμένοι να αναλάβουμε τις ευθύνες μας για την περαιτέρω υλοποίηση αυτού του μεγάλου ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Αγαπητοί φίλοι, σήμερα είναι μία σημαντική ημέρα για την Σλοβενία και για την Ευρώπη. Η υπογραφή της Συνθήκης Ένταξης αποτελεί την κορύφωση μίας υπέρ δεκαετούς προσπάθειας. Θέλουμε, λοιπόν, να ευχαριστήσουμε όλους τους εταίρους μας για την εμπιστοσύνη τους στην Σλοβενία.

Χαίρομαι, επίσης, γιατί είμαι μάρτυρας στην ένταξη άλλων εννέα Χωρών και ευρισκομαι ενόπιον της ιστορικής δημιουργίας μίας Ευρώπης 25 Κρατών. Θεσπίσαμε μεταξύ μας αμοιβαίες επαφές πολύ υψηλής ποιότητας κατά την διάρκεια της προενταξιακής διαδικασίας, που θα αποτελέσει το θεμέλιο για το κοινό μας μέλλον.

Εύχομαι και άλλα Κράτη της Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης να ακολουθήσουν σύντομα στο δρόμο, που χαράξαμε εμείς. Η αποδοχή των κοινών ευρωπαϊκών αξιών σημαίνει, ότι δεν μπορούμε αυτές τις αξίες να τις κρατήσουμε μόνο για μας.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Σλοβενίας: Ο Πρόεδρος Dr Janez DRNOVSEK και ο Πρωθυπουργός κ. Anton ROP.

Του Προέδρου της Σλοβακικής Δημοκρατίας κ. Rudolf SCHUSTER:

Εξοχότατοι, Κυρίες και Κύριοι,

Αυτή την στιγμή είμαστε μάρτυρες μίας διεύρυνσης της Ευρώπης, που δεν έχει το προηγούμενό της. Είμαι πάρα πολύ ευτυχής, που γίνεται επί τέλους, η Σλοβακία Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Έλληνας Θεός, ο Ζευς, δεν μπόρεσε να αντισταθεί στα θέλητρα της μικρής Ευρώπης και την παντρεύτηκε. Και εμείς σήμερα την ίδια στιγμή, κάτω από την Ακρόπολη, παντρευόμαστε. Αυτή την στιγμή αποκτούμε δεσμό γάμου με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Σλοβακία ξεκινά με αφετηρία την ιστορία της, τις χριστιανικές της αρχές, τα πιστεύω της, την κοινωνία της. Με όλα αυτά ήταν πάντα μέλος της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας. Και έτσι έπειτα από μία σειρά μεγάλων μεταρρυθμίσεων φτάσαμε σήμερα στο τέλος, στην κορωνίδα αυτής της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας.

Εδώ και 50 χρόνια είχαμε αυτό το όραμα και τώρα αυτό, που ήθελε ο πατέρας της Ευρώπης, ο Ρομπέρ ΣΟΥΜΑΝ, γίνεται πραγματικότητα, αποκτούμε το κοινό ευρωπαϊκό μας σπίτι. Το όνειρο γίνεται αλήθεια. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μία τεράστια πρόκληση για όλη την ήπειρό μας. Είναι το τέλος ενός τελικού σταδίου στην ιστορία μας και τώρα ξεκινά μία νέα φάση.

Σε αυτή τη νέα φάση η Ευρώπη έχει την μεγάλη ευκαιρία να θέσει τα θεμέλια για μία πραγματική συνύπαρξη των Κρατών πάνω σε στέρεες δημοκρατικές βάσεις με κάθε σεβασμό για τα δικαιώματα του ατόμου και τις ιδιαιτερότητες των Εθνών και των Κρατών.

Κυρίες και Κύριοι, όλοι μας περάσαμε μία πολύ εντατική και δύσκολη περίοδο διαπραγματεύσεων για την προσχώρηση και έχουμε μπροστά μας μία άλλη περίοδο, που δεν

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Οικ. και
Περιφ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε.

**ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ
ΚΙΝΗΤΡΑ
ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Αθήναι, 1993

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Οικ., Περιφ. Ανάπτ.
Παντείου Πανεπιστημίου
Κ.Π.Ε. Αθηνών

**Η ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ**

Θ' έκδοση
Αθήναι, 2001

είναι λιγότερο δύσκολη, αλλά αυτή την στιγμή μπορούμε να μιλήσουμε για ένα απτό και κοινό όραμα του εγγύς μέλλοντος.

Και βέβαιο δεν πρέπει να ξεχάσουμε τις Χώρες, οι οποίες ελπίζω και εύχομαι θα υπογράψουν στο εγγύς μέλλον. Πρέπει να τις υποστηρίξουμε, να τις βοηθήσουμε και στις δικές τους προσπάθειες για την ένταξη. Δουλειά όλων μας είναι να υλοποιήσουμε από κοινού τους στόχους της ειρήνης και της ευημερίας, που πρωτάνευσαν στην γένεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι εύκολο βέβαια αυτό το έργο, αλλά αν πραγματικά θέλουμε να σημειώσουμε πρόοδο σε μία ενωμένη Ευρώπη, δεν έχουμε άλλα περιθώρια επιλογής.

Θα ήθελα να τελειώσω με ένα μήνυμα ευγνωμοσύνης και εκτίμησης και για Εσάς Κυρίες και Κύριοι, αλλά και για όλους αυτούς τους Εμπειρογνώμονες, που έκαναν όλη αυτή την σκληρή δουλειά, που μας επιτρέπει σήμερα να επισφραγίσουμε την μεγαλύτερη διεύρυνση στην ιστορία της Ευρώπης. Ευχαριστώ ταυτόχρονα τους Σλοβάκους Εμπειρογνώμονες για την ακούραστη εργασία τους και θέλω φυσικά να ευχαριστήσω πάνω απ' όλα τον κ. ΦΕΡΧΟΪΓΚΕΝ, για όλη την δουλειά, που έκανε σε όλες αυτές τις διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση των Χωρών μας.

Τέλος, πάνω απ' όλα θέλω να τονίσω πόσο αφοσιωμένοι είναι οι Σλοβάκοι Πολίτες σε αυτή την νέα ενωμένη και ελεύθερη Ευρώπη, που σήμερα μας ενώνει εδώ στην Αθήνα.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Σλοβακικής Δημοκρατίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Mikulas DZURINDA και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Eduard KUKAN.

Της Προέδρου της Δημοκρατίας της Φινλανδίας κυρίας Tarja HALONEN:

Κυρίες και Κύριοι,

Υπάρχει ένα πολύ εορταστικό κλίμα στην ατμόσφαιρα, πράγματι σαν να ήταν γάμος. Αλλά η ζωή συνεχίζεται. Σύντομα θα αρχίσει η καθημερινή μας ζωή και το κοινό μας μέλλον. Μαζί θα μπορέσουμε να οικοδομήσουμε μία καλύτερη διευρυμένη Ευρώπη. Η Ένωση πρέπει να ενδυναμωθεί, πρέπει να προσπαθήσει να επιδιώξει την ευημερία των Πολιτών της ουσιαστικά και πιο αποτελεσματικά και να επιτύχει μία καλύτερη ολοκλήρωση σε επίπεδο οικονομικό και κοινωνικό.

Μία διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποτελεί έναν πολύ πιο σημαντικό παράγοντα στο διεθνές πολυμερές σύστημα. Η Φινλανδία αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εδώ και οκτώ χρόνια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί πλέον μέρος της καθημερινής μας εμπειρίας πολύ θετικά και έτσι μπορούμε και να συνεργαστούμε για το κοινό ευρωπαϊκό καλό, αλλά και να προωθήσουμε το ιδικό μας εθνικό συμφέρον.

Το να ανήκει κανείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μία ευκαιρία, αλλά συγχρόνως και μία πρόκληση. Από την πρώτη ημέρα όλη η χώρα, όλοι οι πολίτες της ανήκουν στην Ένωση. Η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αποτελεί δουλειά μόνο μίας μικρής ελίτ. Και η χώρα, που μπορεί να συμμετάσχει καλύτερα σε όλες τις δραστηριότητες της Ένωσης μπορεί να αποκομίσει τα περισσότερα οφέλη από την συμμετοχή της και τα οφέλη είναι προφανή. Αλλά από τα μικρά Κράτη απαιτείται μία μεγάλη επιμονή και προσπάθεια.

Η καλύτερη συμβουλή, λοιπόν, που έχω να δώσω στα νέα Κράτη-Μέλη είναι να βάλετε τις ιδικές σας προτεραιότητες και να προετοιμαστείτε σωστά. Όσον αφορά στην οικονομική ανάπτυξη στην Ευρώπη πρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση να στηρίζεται σε σταθερά θεμέλια και γι' αυτό χρειάζεται η κατάλληλη στενή συνεργασία.

Η ενιαία αγορά πρέπει να λειτουργεί όσο επιτρέπει η ικανότητα των Κρατών-Μελών. Η διεύρυνση αποτελεί μία μοναδική ευκαιρία να επεκταθεί ο χώρος ευημερίας, δικαιοσύνης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κράτους δικαίου στην Ευρώπη.

Η Φινλανδία ανέκαθεν υπήρξε θερμός υπέρμαχος της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι το 1999 ελήφθη η απόφαση για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με 6 Χώρες. Η διαδικασία άρχισε με 6 Χώρες και εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε την ανάπτυξη των νέων Κρατών-Μελών, ότι πρέπει να συμμετάσχουν, το συντομότερο δυνατό, στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να συνεχίσουμε την διεύρυνση αποτελεσματικά με τα Κράτη αυτά, που δεν υπογράφουν σήμερα την Συνθήκη Προσχώρησης, όπως επίσης και με εκείνα τα Κράτη, των οποίων η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση απέχει περισσότερο. Χρειάζεται, επίσης, καλή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άλλων γειτόνων της.

Η διατλαντική συνεργασία αποτελεί βασικό στοιχείο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να ξεχνούμε τις παγκόσμιες σχέσεις της και συμφέροντά της. Η εφαρμογή του κράτους δικαίου αποτελεί βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Συμμεριζόμαστε όλοι τις ίδιες κοινές αξίες και αρχές. Όλοι, μικροί και μεγάλοι, έχουμε δικαιώματα και έχουμε και την υποχρέωση να συμμετάσχουμε και να επηρεάζουμε τις εξελίξεις.

Το πλαίσιο λειτουργίας μίας διευρυμένης Ένωσης θα συνταχθεί στην επόμενη Διακυβερνητική Διάσκεψη, με βάση τις προτάσεις της Συντακτικής Συνελεύσεως. Έχει μεγάλη σημασία για το κοινό μας μέλλον να παρακολουθηθεί στενά η πορεία αυτή. Η Φινλανδία

θέλει να ευχαριστήσει και να καλωσορίσει τους νέους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι της Δημοκρατίας της Φινλανδίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Raavo LIPPONEN και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Jari VILEN.

Του Πρωθυπουργού του Βασιλείου της Σουηδίας κ. Goran PERSSON:

Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Πρόεδροι, Πρωθυπουργοί, Κυρίες και Κύριοι,

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση διευρύνεται και μεγαλώνει. Βέβαια, δεν είναι ακόμη όσο μεγάλη είναι η ευρωπαϊκή ήπειρος, αλλά την πλησιάζει όλο και περισσότερο. Είναι όλο και πιο σωστό να παραλληλίζεις την Ένωση με την ήπειρο, μία ήπειρο, που χαρακτηρίζεται από πολυποικιλία, διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικές παραδόσεις. Όλα αυτά είναι ένας πλούτος, που πρέπει να διαφυλάξουμε και να τον αναπτύξουμε περαιτέρω στο μέλλον.

Είμαστε μέλη της ίδιας οικογενείας. Είμαστε μία οικογένεια με κοινές αξίες την ελευθερία, την αλληλεγγύη και την ισότητα. Όλοι μας, όλοι οι άνθρωποι, όλοι οι Πολίτες μας έχουν τα ίδια δικαιώματα και συμμερίζονται τις ίδιες αξίες και όλα τα Κράτη της Ένωσης, όλα τα Κράτη-Μέλη έχουν τα ίδια δικαιώματα και την ίδια αξία. Είναι μία Ένωση, που βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στον αμοιβαίο σεβασμό.

Επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω εδώ τα λόγια του Βίλι ΜΠΑΝΤ ενός μεγάλου Ευρωπαίου Πολιτικού, ο οποίος συνόψισε αυτά, που ζούμε σήμερα εδώ, λέγοντας, ότι πρέπει να μεγαλώσουν και να αναπτυχθούν μαζί, αυτά που είναι μαζί, που ανήκουν μαζί.

Την Συνθήκη Προσχώρησης υπέγραψαν οι Πληρεξούσιοι του Βασιλείου της Σουηδίας: Ο Πρωθυπουργός κ. Goran PERSSON και η Υπουργός Εξωτερικών κυρία Anna LINDH.

Τέλος, παρατίθενται οι ομιλίες του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Pat COX και του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Romano PRODI

Η ομιλία του κ. Pat COX έχει ως εξής:

Κύριε Πρόεδρε, Συμπολίτες μου Ευρωπαίοι,

Πριν μία εβδομάδα όταν ολοκληρώσαμε τις απόλυτα θετικές ψηφοφορίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την διαδικασία να υπογράψουν οι υπό ένταξη Χώρες την Συνθήκη ένταξης σήμερα, στο Κοινοβούλιό μας υπήρχε ένα απτό αίσθημα, αίσθηση, αν θέλετε της συνάντησης της Ευρώπης με την Ιστορία.

Πιστεύω, ότι σήμερα εδώ, όπως και στο Κοινοβούλιο την προηγούμενη εβδομάδα, μπορούμε να πούμε, ότι είμαστε η προνομιούχα γενιά των Ευρωπαίων εκλεγμένων Αρχόντων, Εκπροσώπων, που καλούνται να σταθούν μάρτυρες σε αυτή την ιδιαίτερα σημαντική στιγμή της πραγματοποίησης ενός ονείρου, που μόλις πριν από 40 χρόνια φαινόταν να είναι αδύνατον.

Σήμερα, εδώ, στην Αθήνα, επιστρέφοντας στην κοιτίδα αυτή του ευρωπαϊκού πολιτισμού και της δημοκρατίας, κάνουμε ένα σημαντικό βήμα στο κοινό μας ταξίδι για μία Ευρωπαϊκή Ένωση και μία Ευρωπαϊκή ήπειρο, που θα είναι ολόκληρες και πλήρεις.

Μέσα από την Συνέλευση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την διαδικασία μίας διαμόρφωσης πολιτικής, αντιμετωπίζουμε την πρόκληση να επωφεληθούμε, όσο το δυνατόν περισσότερο, από τις νέες δυνατότητές μας σε επίπεδο της ηπείρου μας. Συμμε-

ριζόμαστε ένα κοινό ιδανικό. Ένα ιδανικό, που συμβολίζεται εδώ σήμερα από την ευρωπαϊκή σημαία στα αριστερά μου.

Έχουμε δώδεκα χρυσά αστέρια σε ένα μπλέ φόντο σε σχήμα ωρολογίου και αυτό εκπροσωπεί, συμβολίζει, το ιδανικό μίας εξελισσόμενης Ευρώπης στον χρόνο. Η μελέτη των συμβόλων, μας δείχνει, ότι ο κύκλος συμβολίζει την τελειότητα και την πληρότητα και ενσωματώνει το ευρωπαϊκό ιδανικό της ενότητας και της αρμονίας. Τα δώδεκα άστρα συμβολίζουν τις ώρες της ημέρας και τους μήνες του έτους και υπενθυμίζουν την πρόοδο και την πορεία, που μπορεί να επιτευχθεί συν τω χρόνω.

Ο κύκλος είναι ανοιχτός, δεν είναι κλειστός και μας υπενθυμίζει έτσι όχι μόνο το ό,τι ήδη επιτεύχθηκε, αλλά και το τι μένει ακόμα να επιτευχθεί. Ο Βάτσλαβ ΧΑΒΕΛ είπε το 1990 μιλώντας στο Στρασβούργο: «Σε μένα, για μένα τα δώδεκα άστρα και το έμβλημα αυτό δεν αποτελούν την περηφάνη πεποίθηση, ότι η Ευρώπη αποτελεί τον επίγειο παράδεισο. Ποτέ δεν θα υπάρξει επίγειος παράδεισος σε τούτη εδώ την γη. Βλέπω αυτά τα δώδεκα άστρα ως την υπενθύμιση, ότι ο κόσμος μπορεί να γίνει καλύτερος τόπος, καλύτερο μέρος, αν από καιρού εις καιρόν έχουμε την γενναιότητα να κοιτάξουμε ψηλά, να κοιτάξουμε τα άστρα». Σήμερα, πάνω από κάθε άλλη μέρα είναι χαρά μου, είναι προνόμιό μου εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να Σας προτείνω, να Σας ενθαρρύνω να κλείσουμε εδώ το κατακερματισμένο μας παρελθόν, να το αναθέσουμε στην Ιστορία. Ήρθε πια η ώρα να κοιτάξουμε τα άστρα. Ήρθε η ώρα να ατενίσουμε μαζί ένα καλύτερο μέλλον.

Τέλος, η ομιλία του κ. Romano PRODI έχει ως εξής:

Σήμερα εορτάζουμε την υπογραφή της Συνθήκης, που διευρύνει την Ένωσή μας, με την προσχώρηση των 10 νέων Κρατών-Μελών. Σήμερα ζητούμε από τους Λαούς μας και τα Κοινοβούλιά μας να εγκρίνουν αυτή την Συνθήκη, που επισφραγίζει την ειρηνική επανένωση της ηπείρου μας.

Σήμερα μπορούμε να είμαστε δικαίως υπερήφανοι γι' αυτά, που πραγματοποιήσαμε στην Ευρώπη από την υπογραφή της Α' Συνθήκης για τον άνθρωπο και χάλυβα. Τι πετύχαμε; Δεκαετίες ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των Λαών, κοινή ευημερία και πάνω απ' όλα διαφυλάξαμε οι αξίες μας: Δημοκρατία, κράτος δικαίου, σεβασμός για τις μειονότητες, διαλλακτικότητα και αλληλεγγύη.

Σήμερα πρέπει να ευχαριστήσουμε τους Λαούς των 10 Χωρών, που προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και απέδειξαν έτσι την απόφασή τους και την θέλησή τους να ζήσουν με ελευθερία και δημοκρατία δίπλα στους Ευρωπαίους αδελφούς τους. Πρέπει να τους ευχαριστήσουμε αυτούς τους ανθρώπους για την ειρηνική επανάσταση, που πραγματοποίησαν μεταμορφώνοντας το πολιτικό τους σύστημα, το οικονομικό, το διοικητικό, το δικαστικό, τα πάντα. Και όλα αυτά τα έκαναν μαζί μας, έκαναν μαζί μας μία εργασία εξαιρετική.

Αυτοί οι Λαοί, αυτοί οι άνθρωποι αξίζουν να εισέλθουν με ψηλά το κεφάλι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περήφανοι για τον δρόμο, που διέτρεξαν. Σήμερα, έχουμε μαζί μας εβδομήντα πέντε εκατομμύρια νέους Ευρωπαίους Πολίτες και τους λέμε καλώς ορίσατε. Αύριο, όμως, μας περιμένει πολλή δουλειά σε πολλούς τομείς.

Χρειαζόμαστε ακόμη πιο ισχυρούς δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι μεν πολύ καλό, αλλά πρέπει να ισχυροποιηθούν ακόμα περισσότερο, με διατήρηση βέβαια του δυναμισμού τους και της ελαστικότητάς τους. Αποκτήσαμε ένα κοινό νόμισμα, το Ευρώ, αλλά δεν είναι ακόμη το νόμισμα όλων μας και δεν έχουμε ακόμη επαρκή συντονισμό στις οικονομικές πολιτικές μας, για να λειτουργήσει βέλτιστα ο κινητήρας της οικονομίας μας.

Έχουμε την ενιαία αγορά, αλλά πολλά ακόμα πρέπει να γίνουν για να τελειοποιηθεί αυτή η μεγάλη εσωτερική αγορά και για να αποκτήσουμε σύγχρονα δίκτυα υποδομών, που να μας βοηθήσουν να αναπτύξουμε όλο το δυναμικό μας. Στην Λισσαβόνα αποκτήσαμε την στρατηγική για την ανάπτυξη, αλλά ακόμη είναι πολλά και σημαντικά τα βήματα, που πρέπει να κάνουμε για να αξιοποιήσουμε πλήρως το ανθρώπινο και τεχνολογικό δυναμικό των κοινωνιών μας.

Έχουμε την φιλοδοξία να πραγματοποιήσουμε ένα χώρο εσωτερικής ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας, αλλά βρισκόμαστε μόνο στην αρχή αυτού του μακρινού δρόμου.

Και τέλος, ο πόλεμος στο Ιράκ απέδειξε πόσο χρειαζόμαστε ακατάπαυστη και άοκνη δουλειά για να μπορέσουμε να πρωταγωνιστήσουμε στην παγκόσμια σκηνή για να ακουστεί η φωνή μας και να μπορέσουμε να υπερασμυνθούμε των αρχών μας.

Για να τα πετύχουμε όλα αυτά, πρέπει να αναπτύξουμε μία εξωτερική πολιτική, που να βασίζεται σε κοινές ιδέες και πρέπει να αποκτήσουμε και τα κατάλληλα όργανα για να εγγυηθούμε την άμυνα και την ασφάλειά μας. Η ιστορία και η πρόσφατη ιστορία των Βαλκανίων μας έχει, διδάξει, ότι ο κόσμος μας είναι ακόμη πολύ επικίνδυνος τόπος.

Η ειρήνη, που διασφαλίσαμε στο εσωτερικό των ορίων μας, των διευρυμένων σήμερα ορίων μας, δεν αρκεί. Πρέπει και γύρω-γύρω να δημιουργήσουμε μία ζώνη φιλίας, έναν δακτύλιο φιλικών Χωρών, που θα ξεκινάει στον νότο από το Μαρόκο, μετά να διατρέχει τις ακτές της Μεσογείου και να φτάνει στα ανατολικά της Ένωσης μας μέχρι την Ρωσία.

Με αυτό τον δακτύλιο των φιλικών χωρών θα μπορούσαμε να συμμαχιστούμε εν καιρώ όλα εκείνα τα στοιχεία του οικοδομήματός μας, που διασφαλίζουν την σταθερότητα και την ευημερία. Πρέπει να μοιραστούμε μαζί τους τα πάντα, εκτός από τους θεσμούς μας.

Για την Αφρική θέλω να στείλω ένα μήνυμα φιλίας και συμπάθειας, το ίδιο και στη Λατινική Αμερική, η οποία επιζητεί μεν την σταθερότητα, αλλά βασανίζεται από ατέλειωτες κρίσεις. Και για την Ασία, που κοιτάζει με πολλή συμπάθεια και θαυμασμό το ενοποιητικό σχέδιό μας, της στέλνουμε φιλικούς χαιρετισμούς από μία ευρωπαϊκή ήπειρο, που επί τέλους επανενώθηκε και που είναι έτοιμη να προσδιορίσει μαζί τους τους κανόνες μίας παγκοσμιοποίησης, που να την διαχειριζόμαστε με τρόπο επωφελή για όλους.

Και τέλος, απευθύνομαι στους Φίλους μας και Συμμάχους μας τους Αμερικανούς. Κάνεις στην Ευρώπη δεν έχει ξεχάσει, ότι σε αυτούς οφείλουμε την ελευθερία μας. Άρα, λέγω, έφτασε η στιγμή να ξεπεράσουμε τις πρόσφατές μας διαφορές και να συνεχίσουμε την αιώνα φιλία των Λαών μας, αποκτώντας έτσι μία νέα συμμαχία μεταξύ Ευρώπης και Αμερικής, που να αποτελέσει το θεμέλιο για την ειρήνη και σταθερότητα στον κόσμο.

Τέλος, Αγαπητοί μου Φίλοι, ενώ εορτάζουμε με χαρά την ειρηνική επανένωση της ηπείρου μας, πρέπει να αποτίσουμε φόρο τιμής και στο όραμα των Ιδρυτών Πατέρων. Η ιστορία δικαίωσε το όραμά τους. Τα πρώτα 6 Κράτη, που μόλις είχαν βγει από τον πόλεμο είναι πλέον 25 ελεύθερα και ισχυρά Κράτη και αύριο θα είναι περισσότερα.

Και τα σημεία αναφοράς μας, όπως και αυτά των Ιδρυτών Πατέρων είναι πάντα η ελευθερία, η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, η δικαιοσύνη, η ανεκτικότητα και η ειρηνική επίλυση των κρίσεων και των συγκρούσεων. Σε ένα παγκοσμιοποιημένο κόσμο αυτές οι αρχές δεν θα είχαν κανένα νόημα, αν δεν έτειναν προς την οικουμενικότητα.

Αν η Ευρώπη είναι το σπίτι μας, ένας δίκαιος κόσμος είναι ο ορίζοντάς μας...

Ευρωπαϊκή Ένωση Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Της 16ης Απριλίου 2003 μ.Χ.

Εμείς οι Εκπρόσωποι των Πολιτών και των Κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συναντώμεθα σήμερα σε αυτόν τον συμβολικό τόπο για να εορτάσουμε ένα ιστορικό γεγονός: την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Ουγγαρίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβάκικης Δημοκρατίας και της Σλοβενίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επιτυχία μας είναι μοναδική. Αυτή η Ένωση αντιπροσωπεύει την κοινή μας αποφασιστικότητα να βάλουμε τέλος σε αιώνες διαμάχης και να υπερβούμε τις προηγούμενες διαιρέσεις της Ηπείρου. Αυτή η Ένωση αντιπροσωπεύει την θέλησή μας να ξεκινήσουμε ένα καινούργιο μέλλον βασισμένο στην συνεργασία, στον σεβασμό, στην διαφορετικότητα και στην αμοιβαία κατανόηση.

Αυτή η Ένωση αντιπροσωπεύει ένα κοινό εγχείρημα: να μοιραστούμε το μέλλον μας ως κοινότητα αξιών.

Είμαστε υπερήφανοι που συμμετέχουμε σε μία Ένωση, που ιδρύθηκε βασισμένη στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της κυριαρχίας του νόμου. Μία Ένωση δεσμευμένη να ενισχύσει τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μία Ένωση αφοσιωμένη στις πρακτικές της ανοχής, της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.

Η κύρια αξία αυτού του εγχειρήματος ευρίσκεται στην ικανότητα της Ένωσης να ενδυναμώνει τους Πολίτες της και τα Κράτη - Μέλη. Δουλεύοντας μαζί, εμείς και οι Χώρες μας, μπορούμε να ελπίζουμε, ότι θα αντιμετωπίσουμε τις αυριανές προκλήσεις.

Στο κατώφλι αυτής της διεύρυνσης επιβεβαιώνουμε, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επικεντρωθεί σε εκείνες τις εργασίες, που είναι κρίσιμες για την καλή διαβίωση, την ασφάλεια και την ευημερία των Πολιτών της.

Θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε και να υπερασπιζόμαστε τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένης της μάχης κατά όποιας δήποτε μορφής διάκρισης στην βάση του φύλου, της φυλής, της εθνικότητας, της θρησκείας, των πεποιθήσεων, της ηλικίας, ή της σεξουαλικής προτίμησης.

Θα δράσουμε μαζί για να ωθήσουμε την βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο, την πάλη κατά της περιβαλλοντολογικής υποβάθμισης, και για να εγγυηθούμε μία καλύτερη ποιότητα ζωής για τις μελλοντικές γενεές.

Υπογραμμίζουμε την δέσμευσή μας για μία δυναμική και βασισμένη στην γνώση ευρωπαϊκή οικονομία, ανοιχτή σε όλους, επικεντρωμένη στην βιώσιμη ανάπτυξη και στην πλήρη απασχόληση, αλλά και στην κοινωνική ενσωμάτωση και στην οικονομική συνοχή.

Θα καταστήσουμε την Ένωση έναν αυθεντικό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και θα συνεχίσουμε να μένουμε προσηλωμένοι σε αυτές τις κεντρικές αρχές.

Θα σεβαστούμε την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα των υπηκόων τρίτων Χωρών, που ζουν και εργάζονται στο εσωτερικό της Ε.Ε.. Οι αξίες, που προσβέβουμε δεν περιορίζονται στους υπηκόους της Ε.Ε. αλλά ισχύουν και για όλους όσους υπακούουν στους νόμους των Χωρών μας.

Αυτή την ιστορική ημέρα, που εορτάζουμε την διεύρυνση της Ένωσής μας, επαναβεβαιώνουμε την δέσμευση, που αναλάβαμε στην Κοπεγχάγη για «Μία Ευρώπη», την συλλογική επιθυμία μας να την δούμε να εξελίσσεται σε μία περιεκτική Ένωση.

Η ένταξη είναι ένα νέο συμβόλαιο μεταξύ των Πολιτών μας και όχι απλώς μία Συνθήκη μεταξύ Κρατών. Ως Πολίτες αυτής της νέας διευρυμένης Ένωσης διακηρύσσουμε την δέσμευσή μας προς τους Πολίτες των υποψήφιων Κρατών-Μελών. Είμαστε, εξ άλλου, δεσμευμένοι να αναπτύξουμε ακόμη βαθύτερους δεσμούς και γέφυρες συνεργασίας με τους γείτονές μας και να μοιραστούμε το μέλλον αυτής της κοινότητας αξιών με άλλους πέρα από τα σύνορά μας.

Πιστεύουμε, ότι η Ένωση έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον κόσμο. Θα εργαστούμε για μία πιο ανοιχτή και δίκαιη παγκόσμια οικονομία και μία πραγματικά κοινή παγκόσμια Κοινωνία της Πληροφορίας, προς όφελος όλων, ειδικά των Λαών σε λιγότερο ευνοημένα μέρη του κόσμου. Για τον σκοπό αυτό θα προωθήσουμε ακούραστα τον διάλογο μεταξύ των πολιτισμών και θα συμβάλουμε χωρίς συμβιβασμούς στην ενδυνάμωση των θεσμών της παγκόσμιας διακυβέρνησης και στην επέκταση της εμβέλειας του διεθνούς δικαίου.

Δεσμευόμαστε να ανταποκριθούμε στις διεθνείς ευθύνες μας. Θα υποστηρίξουμε την πρόληψη συγκρούσεων, θα προωθήσουμε την δικαιοσύνη, θα βοηθήσουμε στην διασφάλιση της ειρήνης και θα υπερασπιστούμε την παγκόσμια σταθερότητα. Είμαστε αποφασισμένοι να εργαστούμε σε όλα τα επίπεδα για την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας και τον περιορισμό των όπλων μαζικής καταστροφής. Για τον σκοπό αυτόν η Ένωση θα συνεχίσει να ενισχύει τις πολιτικές και στρατιωτικές δυνατότητές της για να προωθήσει την σταθερότητα πέρα από τα σύνορά της και να ενισχύσει τους ανθρωπιστικούς στόχους της. Η Ένωση δηλώνει την στήριξή της στα Ηνωμένα Έθνη και στις προσπάθειές τους να εξασφαλίσουν την διεθνή νομιμότητα και την παγκόσμια ευθύνη.

Το συλλογικό μας εγχείρημα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι δυναμικό. Η διαρκής ανανέωση, μαζί με τα μαθήματα των πλυσίων παραδόσεων και της ιστορίας μας, είναι η ίδια η φύση μας. Προσβλέπουμε στις προτάσεις της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης και στην περαιτέρω επαναξιολόγηση τόσο των δομών, όσο και της συμμετοχής στην Ένωση. Η Ευρώπη του μέλλοντος ανήκει σε όλους τους Πολίτες της, χωρίς εξαιρέσεις και αποκλεισμούς.

Δηλώνουμε την δέσμευσή μας στην υπεράσπιση των θεμελιωδών ελευθεριών στις οποίες βασίζεται η δημοκρατία. Τα δημοκρατικό ιδεώδες πρέπει να είναι ο θεμέλιος λίθος πάνω στον οποίον θα ανθίζει η δική μας κοινότητα αξιών, όχι μόνο για τους Πολίτες του σήμερα, αλλά και για τα παιδιά μας και για τα παιδιά των παιδιών μας. Μόνο μέσω της ενεργούς συμμετοχής των Πολιτών και των Οργανώσεών τους θα μπορέσει η Ένωση να συνεχίσει να μεγαθύνεται σε όρους ισχύος και νομομοποίησης. Διακηρύσσοντας εκ νέου την δέσμευσή μας στην δημοκρατία ως την θεμελιώδη αξία της Ένωσης, αναγνωρίζουμε, ότι αποτελεί παράλληλα την βασική πρόκληση, που αντιμετωπίζουμε σήμερα.

Η Ευρώπη μας είναι μία Ευρώπη για όλους.

European Union ATHENS DECLARATION April 16th, 2003

We the representatives of the citizens and States of the European Union meet today on this symbolic site, under the Acropolis, to celebrate an historic event: The signing of the Accession Treaty for Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, the Slovak Republic and Slovenia.

Our achievement is unique. This Union represents our common determination to put an end to centuries of conflict and to transcend former divisions on our continent. This Union represents our will to embark a new future based on cooperation, respect for diversity and mutual understanding.

Our Union represents a collective project: A project to share our future as a community of values.

We are proud to be part of a Union founded on the principles of freedom, democracy and the rule of law. A Union committed to furthering respect for human dignity, liberty and human rights. A Union devoted to the practice of tolerance, justice and solidarity.

The essential value of this project lies in the ability of the Union to empower both its citizens and its member states. By working together we and our countries can hope to confront the challenges of tomorrow.

On the threshold of this enlargement, we confirm that the European Union should focus on those tasks that are crucial to the well - being, security and prosperity of its citizens.

We will continue to uphold and defend fundamental human rights, both inside and outside the European Union, including the fight against all types of discrimination on the basis of gender, race, ethnic origin, religion or convictions, disability, age or sexual orientation.

We shall act together to foster sustainable development locally and globally, to combat environmental degradation, and to guarantee a better quality of life for future generations.

We underline our commitment to a dynamic and knowledge - based European economy, open to all, focused on sustainable growth and full employment, but also on social inclusion and economic cohesion.

We shall make the Union a genuine area of freedom, security and justice, and shall continue to uphold each of these core values.

We shall respect the dignity and rights of third country nationals living and working in the EU. The values we cherish are not reserved for our own nationals but apply to all those who submit to the laws of our lands.

On this historic day, as we celebrate the enlargement of our Union, we reaffirm the commitment we made in Copenhagen to «One Europe», our collective desire to see it continue to develop into an inclusive Union.

Accession is a new contract between our citizens and not merely a treaty between states. As citizens of this new enlarged Union we proclaim our commitment to the citizens of the candidate countries. We are also committed to developing ever deeper ties and bridges of cooperation with our neighbours and to share the future of this community of values with others beyond our shores.

We believe the Union has an essential role to play in the world. We shall work for a more open and equitable global economy and a truly shared global information society, to the benefit of all, especially people in less favoured parts of the world. To this end, we will promote relentlessly the dialogue among civilizations and contribute uncompromisingly to strengthening the institutions of global governance and expanding the reach of international law.

We are committed to facing up to our global responsibilities. We will support conflict prevention, promote justice, help secure peace and defend global stability. We are determined to work to all levels to tackle global terrorism and stem the weapons of mass destruction. To these ends, the Union will continue to enhance its civilian and military capabilities to enhance stability beyond its borders and further its humanitarian goals. The Union pledges its support to the United Nations and its efforts to ensure international legitimacy and global responsibility.

Our collective project, our European Union, is a dynamic one. Constant renewal, while learning from our rich traditions and history, is our very nature. We look forward to the proposals of the Convention on the Future of Europe and to further reassessments of both the structures and the membership of the Union. Our future Europe belongs to all its citizens, without exceptions or exclusions.

We pledge our commitment to defending the fundamental freedoms upon which democracy depends. The democratic ideal must be the rock on which our community of values flourishes, not just for the citizens of today, but for our children and their children. Only through the active participation of its citizens and civic organizations will the Union continue to grow in strength and legitimacy. Reaffirming our commitment to democracy as the fundamental value underpinning the Union, we recognize it also constitutes the fundamental challenge confronting us today.

Our Europe is a Europe for all.

Άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προϋθπουργός της Ελλάδος κ. Κώστας Σημίτης και ο Πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης κ. Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εσταίν, μετά τη λήξη των εργασιών της Συνάντησης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τη Συνέλευση, παρεχώρησαν κοινή συνέντευξη προς τα ελληνικά και διεθνή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης στο Κέντρο Τύπου του Ζαπλείου Μεγάρου των Αθηναίων.

Τον Προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τον Πρόεδρο της Συντακτικής Συνέλευσης πλαισίωσαν ο Προεδρεύων του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Γιώργος Παπανδρέου, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ρομάνο Πρόντι, ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας κ. Χαβιέ Σολάνα, ο Υπουργός Αναπληρωτής Εξωτερικών κ. Τάσος Γιαννίτσης και ο Υπουργός Τύπου και Μ.Μ.Ε. Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Χρήστος Πρωτόπαπας.

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Κώστας Σημίτης, στην εισαγωγική παρέμβασή του, είπε τα εξής:

Στη σημερινή συνάντηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τα κράτη-μέλη παρουσίασαν τις απόψεις τους σχετικά με πέντε κεντρικά θέματα που αφορούν τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αναμόρφωση αυτών των θεσμών, τη σχετική συζήτηση στη Συνέλευση της Ευρώπης.

Αυτή τη συζήτηση που έγινε σήμερα το πρωί, την είχαμε προγραμματίσει για το Μάρτιο στις Βρυξέλλες, αλλά δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών, διότι εκεί, λόγω των γεγονότων, δώσαμε προσοχή σε μια κοινή τοποθέτηση σε σχέση με το Ιράκ και τη συζήτηση των εκεί εξελίξεων.

Ο σκοπός της σημερινής συζήτησης δεν ήταν να υπάρξουν συμπεράσματα, να ξεκαθαρίσουμε τη γνώμη μας, να πούμε τι θα ισχύσει. Ο σκοπός της σημερινής συζήτησης ήταν η αλληλοπληροφόρηση. Ιδίως, ο Πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης, κ. Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εσταίν να ακούσει από τα κράτη-μέλη ποιες είναι οι δικές τους απόψεις, τι υποστηρίζουν στα διάφορα θέματα, τα οποία έχουμε θέσει ως ερωτήματα, όπως, για παράδειγμα, την Προεδρία, την Επιτροπή, προκειμένου στη συνέχεια να μπορέσει να πληροφορηθεί τη Συνέλευση για να διευκολυνθεί στις εργασίες της.

Κατόπιν τούτου και εγώ δεν μπορώ εδώ και δεν είναι σωστό να δώσω μια λεπτομερή, εκτενή εικόνα για το τι προκύπτει απ' αυτή τη συζήτηση.

Ένα θέλω να αναφέρω ως συμπέρασμα βέβαιο: Μετά από μια συζήτηση που είχα με τον κ. Ζισκάρ ντ' Εσταίν συμφωνήσαμε ο κ. ντ' Εσταίν να παρουσιάσει στη Σύνοδο Κο-

ρυφής της Θεσσαλονίκης στις 20 Ιουνίου τη Συνταγματική Συνθήκη, να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εργασιών της Συνέλευσης.

Ο κ. ντ' Εσταίν επεσήμανε ότι ο χρόνος είναι λίγος και ότι επειδή ακριβώς είναι λίγος και χρειάζεται μια αρκετά μακρά διαδικασία, μπορεί το αποτέλεσμα να μην είναι το άριστο δυνατό. Όμως, θέλει να ανταποκριθεί στην επιθυμία των μελών του Συμβουλίου και της Προεδρίας που εκφράζει τα μέλη να παρουσιάσει το έργο της Συνέλευσης στη Σύνοδο Κορυφής της Θεσσαλονίκης, η οποία, ως εκ τούτου, θα έχει ως κύριο θέμα τα αποτελέσματα της Συντακτικής Συνέλευσης, τη Συνταγματική Συνθήκη της Ευρώπης. Και επομένως να αποφασίσουμε στη Θεσσαλονίκη ποια θα είναι η συνέχεια, τότε θα συνέλθει η Διακυβερνητική, ποια θα είναι η εντολή που θα δοθεί στη Διακυβερνητική.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό της σημερινής συνεδρίασης ήταν, ότι για πρώτη φορά τα δέκα νέα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πήραν μέρος σε ένα άτυπο Συμβούλιο Κορυφής, εξέφρασαν απόψεις όχι ως παρατηρητές και συμμετείχαν ενεργά στη διαμόρφωση της γνώμης του Συμβουλίου.

Όσον αφορά τώρα τις τοποθετήσεις, όπως είπα, υπήρχαν συμφωνίες, υπήρχαν και διαφωνίες. Τέθηκαν, όμως και ορισμένα θέματα, τα οποία πολύ συνοπτικά θέλω να αναφέρω, όπου υπάρχει μια ισχυρή άποψη, ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε ή θα πρέπει να προεξέξουμε προς ορισμένη κατεύθυνση. Για παράδειγμα:

- Είναι γενική η άποψη, ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να είναι σημαντικός και να αποτελεί ένα κεντρικό όργανο του πολιτικού συστήματος της Ένωσης.
- Υπάρχει η γνώμη, ότι το κοινοτικό πρότυπο ολοκλήρωσης είναι ένα πρότυπο, το οποίο βοήθησε σημαντικά μέχρι τώρα και θα πρέπει να του δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή.
- Επισημάνθηκε, ότι θέλουμε μία πιο αποτελεσματική Ένωση και οι λύσεις που πρέπει να δώσουμε σκοπούν ακριβώς στο να υπάρξει μία Ένωση, που θα μπορεί να παίρνει πιο γρήγορα αποφάσεις και βεβαίως να είναι πιο δημοκρατική, πιο απλή, πιο διαφανής.

Θέμα, στο οποίο υπήρχαν διαφορετικές απόψεις -άλλωστε, αυτό ήταν αναμενόμενο- ήταν το θέμα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Από τη μια μεριά επισημαίνεται η ανάγκη για σταθερότητα, συνέχεια και ορατότητα στη λειτουργία της Ένωσης και αυτό μπορεί να το εξασφαλίσει μια Προεδρία, η οποία δεν εναλλάσσεται κάθε έξι μήνες. Από την άλλη μεριά επισημαίνεται, ότι μπορεί με μια μακρόχρονη Προεδρία να δημιουργηθούν προβλήματα στις σχέσεις των θεσμών και των οργάνων της Ένωσης.

Θα σταθώ εδώ, κυρίες και κύριοι, και δεν θα συνεχίσω. Θα δώσω το λόγο στον κ. Ζισκάρ ντ' Εσταίν γι' αυτά τα θέματα. Θα ήθελα, όμως, να κλείσω αναφέροντας, ότι το άτυπο Συμβούλιο αποφάσισε μία Δήλωση, τη Διακήρυξη της Αθήνας για τη 16η Απριλίου του 2003. Το κείμενο της Διακήρυξης θα σας διανεμηθεί.

Στη Διακήρυξη της Αθήνας επισημαίνεται η ιστορικότητα του σημερινού γεγονότος, το οποίο θα επακολουθήσει αμέσως μετά, δηλαδή η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης (της Συνθήκης Ένταξης) των δέκα νέων χωρών-μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στη Διακήρυξη της Αθήνας επισημαίνονται επίσης οι υποχρεώσεις, τις οποίες έχουμε για το μέλλον, αλλά και η κοινή θέλησή μας να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που συνεχώς προκύπτουν. Στο κείμενο, επομένως, επισημαίνουμε την κοινή θέλησή μας ότι αυτή η νέα Ευρώπη ανήκει σε όλους μας, εμείς πρέπει να τη διαμορφώσουμε. Είναι μια Ευρώπη, που ανήκει σε όλους μας και είναι δημιουργία όλων μας.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης κ. Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εσταίν, στην εισαγωγική παρέμβασή του είπε τα εξής:

Ακολούθησα σήμερα το πρωί την πρόσκληση του Προέδρου Σημίτη, ώστε να παρουσιάσω ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την πορεία των εργασιών της Ευρωπαϊκής

Συνέλευσης. Επίσης, έπρεπε να θέσω κάποιες ερωτήσεις για να ακούσω τις τοποθετήσεις των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τα θέματα επί των οποίων πρέπει να αποφασίσουμε επιπλέον.

Προέβην πρώτα σ' έναν απολογισμό των εργασιών της Συνέλευσης. Η Συνθήκη της Νίκαιας ζήτησε να αντιμετωπιστούν τέσσερα θέματα:

- Η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Αυτό έγινε.

- Πώς θα ενταχθεί ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στις Συνθήκες.

- Προτείνουμε να ενταχθεί στο Σύνταγμα με χαρακτηριστικά συνταγματικής διάταξης.

- Μας ζητήθηκε να απλουστεύσουμε τα μέσα λειτουργίας της Ένωσης. Από δώδεκα προτείνουμε να γίνουν πέντε, να τους δώσουμε ονόματα κατανοητά για τους Ευρωπαίους πολίτες, να ακολουθήσουμε το κλασικό δηλαδή λεξιλόγιο των εθνικών οργάνων και για τα ευρωπαϊκά όργανα.

- Επίσης, μας ζητήθηκε να φροντίσουμε για τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών Κοινοβουλίων. Υποβάλλουμε αρκετές προτάσεις σχετικά, όπου ιδιαίτερα τους δίνουμε το ρόλο του ελέγχου της επικουρικότητας για τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Συμβουλίου ή του Κοινοβουλίου.

- Επιπροσθέτως, προτείνουμε να δοθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια μοναδική, μια ενιαία νομική προσωπικότητα, που δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή. Αυτή τη στιγμή έχουμε διαφορετικές Ευρωπαϊκές Κοινότητες, από διάφορες Συνθήκες. Προτείνουμε, λοιπόν, να υπάρξει μια ενιαία νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγχρόνως να αντικατασταθούν οι διάφορες Συνθήκες, από μια Συνθήκη: Το Σύνταγμα της Ευρώπης. Να δώσουμε στην Ευρώπη αυτό το Σύνταγμα.

Τα θέματα για τα οποία έθεσα ερωτήσεις στα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ήταν τα εξής:

- Η κοινή εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας.

- Η μεταρρύθμιση των θεσμών.

Υπήρξαν κάποιες απαντήσεις και προτάσεις, τις οποίες θα προσπαθήσουμε να συγκεράσουμε. Μπορούμε όμως να πούμε ήδη -και ελπίζω ότι δεν θα διαφωνήσει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου- ότι υπάρχει ομοφωνία σχεδόν για ένα θέμα που είναι ο διορισμός ενός Υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα αντικαθιστά, θα συνεχίσει, θα πάρει τη σκυτάλη από τον Ύπατο Εκπρόσωπο κ. Σολάνα που είναι εδώ και με ακούει με μεγάλη προσοχή. Δημιουργία, λοιπόν, της θέσης ενός Υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι κάτι πολύ σημαντικό, που αναμένεται εδώ και πολύ καιρό. Είναι κάτι που αναμένει εδώ και πολύ καιρό η κοινή γνώμη, η οποία δεν καταλαβαίνει γιατί υπάρχει ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, της Ρωσίας, της Κίνας, αλλά δεν υπάρχει ένας Υπουργός Εξωτερικών της Ευρώπης. Έχουμε ένα εξαιρετικό Ύπατο Εκπρόσωπο και ελπίζω ότι αύριο - μεθαύριο θα έχουμε έναν εξαιρετικό Υπουργό Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Για τις λοιπές προτάσεις: Δεν κινήθηκαν όλοι προς την ίδια κατεύθυνση. Πρέπει να προσπαθήσουμε να συμπεριλάβουμε κάποιες από τις προτάσεις στη σύνοψη και τη συνολική παρουσίαση των θεμάτων που θα παρουσιάσουμε εντός των επομένων εβδομάδων. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να γίνει αρκετά σύντομα, γιατί μας ζητούν να τηρήσουμε ένα πολύ πιεστικό χρονοδιάγραμμα.

- Υπάρχει μια βασική αρχή, επίσης, για την Ευρώπη που είναι πολύ σημαντική και ακούστηκε πολύ, που είναι η ισότητα των δικαιωμάτων των πολιτών. Μιλάμε πολύ για την

ισότητα δικαιωμάτων των κρατών. Πρέπει να μιλήσουμε και για την ισότητα των δικαιωμάτων των πολιτών - οι μεγάλες επαναστάσεις στην Ευρώπη έγιναν εν ονόματι της ελευθερίας των πολιτών- ούτως ώστε όλοι οι Ευρωπαίοι να έχουν το ίδιο δικαίωμα εκπροσώπησης και όλοι οι Ευρωπαίοι να έχουν το ίδιο βάρος στη λήψη αποφάσεων της Ένωσης. Γι' αυτό, στο Σύνταγμα καταγράφουμε, ενσωματώνουμε τη βασική αρχή της ισότητας δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης.

- Ένα άλλο σημείο, στο οποίο θα αναφερθεί και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι το θέμα του χρονοδιαγράμματος: Υπάρχει η εκπνευσμένη επιθυμία όλων των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να παρουσιάσουμε το έγγραφό μας, δηλαδή το σχέδιο μιας Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που θα λάβει χώρα στη Θεσσαλονίκη στις 20 Ιουνίου. Θα ανταποκριθούμε σε αυτό το αίτημα, άρα θα ξαναέρθω στην Ελλάδα, τούτη τη φορά στη Μακεδονία, στη Θεσσαλονίκη για να παρουσιάσω το σχέδιο Συνθήκης που θα αποτελεί το Σύνταγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ικανοποιώντας έτσι τις Κυβερνήσεις, αλλά και τους πολίτες της Ευρώπης.

Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ρομάντο Πρόντι είπε τα εξής:

«Επιτρέψτε μου να εκθέσω κι εγώ με τη σειρά μου σύντομα λίγες σκέψεις. Πρώτα από όλα, θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον Πρόεδρο Ζισκάρ Ντ' Εστέν για το έργο που πραγματοποίησε. Πραγματικά η ατμόσφαιρα και η συνεργασία ήταν εξαιρετικές, σε πλήρη αντίθεση με τις αβεβαιότητες και τα οξεία προβλήματα που είχαμε όταν αρχίσαμε να συνεργαζόμαστε.

Πρέπει να προσθέσω ότι υπάρχει μεγάλη συμφωνία όχι μόνο για το θέμα του Υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε άλλα θεμελιώδη σημεία, όπως:

- Η διατήρηση του κοινοτικού κεκτημένου.

- Η ενίσχυση των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας, της μετανάστευσης, του ασύλου, της αστυνομίας, της δικαιοσύνης και τέλος και της οικονομικής διακυβέρνησης. Υπάρχουν, λοιπόν, αυτά τα σημεία στα οποία υπάρχει τώρα η συμφωνία, ενώ κάτι τέτοιο δεν διαφαινόταν από την αρχή.

Επίσης, υπάρχει συμφωνία για τη συμπερίληψη της Χάρτας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο Σύνταγμα και σε ό,τι αφορά την ενίσχυση του ρόλου των εθνικών Κοινοβουλίων.

Άρα, είναι προφανές ότι οι πρόοδοι που σημειώθηκαν, είναι πάρα πολύ σημαντικές.

Επίσης, αρκετά γενικευμένη συμφωνία υπάρχει και για τη διατήρηση του χρονοδιαγράμματος που είχε αρχικά προβλεφθεί. Ένα χρονοδιάγραμμα, αρκετά πιεστικό πρέπει να ομολογήσουμε, δεδομένης και της τόσο πολλής και δύσκολης δουλειάς που είχε αναλάβει εξ αρχής η Συντακτική Συνέλευση.

Για τις ερωτήσεις που έθεσε ο Πρωθυπουργός και Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Κώστας Σημίτης είχαμε κάποιες διαφοροποιήσεις στις απόψεις. Παρά ταύτα, όμως, φάνηκε ένας δρόμος σύγκλισης για αρκετά από τα θεμελιώδη σημεία. Όπως, για το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίζουν στη Συντακτική Συνέλευση και τα μεγάλα και τα μικρά κράτη-μέλη και για το ρόλο που πρέπει να ανήκει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για όλα αυτά τα θέματα, τη διατήρηση του θεσμικού τριγώνου και το ρόλο των θεσμών, υπήρξε γενική συμφωνία.

Αυτή ήταν σε αδρές γραμμές η συζήτηση και θέλω κυρίως να τονίσω, ότι το πιο σημαντικό σήμερα, είναι ότι η πρόοδος που σημειώθηκε είναι τόσο μεγάλη, που μπορούμε να αισιοδοξούμε ως προς την ολοκλήρωση της Συντακτικής Συνέλευσης και μπορούμε να ευελπιστούμε και σ' ένα καλό περιεχόμενο και σ' ένα έγκαιρο τέλος.

Réunion du Conseil Européen au sujet de la Convention CONFERENCE DE PRESSE DE LA PRESIDENCE

Le Président du Conseil Européen et Premier Ministre de la Grèce, Monsieur Costas Simitis et le Président de la Convention Européenne, Monsieur Valéry Giscard d'Estaing, après la clôture des travaux de la Réunion du Conseil Européen au sujet de la Convention, ont donné ensemble une conférence de presse à l'intention des médias helléniques et internationaux au Centre de Presse de Zappeion.

Le Président du Conseil Européen et le Président de la Convention Européenne étaient accompagnés du Président du Conseil des Affaires Générales et Ministre des Affaires Etrangères de la Grèce, Monsieur Georges Papandréou, du Président de la Commission Européenne Monsieur Romano Prodi, du Haut Représentant de l'Union Européenne pour la Politique Extérieure et de Sécurité Commune, Monsieur Xavier Solana, du Vice-Ministre des Affaires Etrangères Monsieur Tassos Yannitsis et du Ministre de la Presse et des Médias et Porte-Parole du Gouvernement Monsieur Christos Protopapas.

M.C. SIMITIS (Président du Conseil Européen): Mesdames et Messieurs, la réunion de ce matin d'information au Conseil extraordinaire a été consacrée à la présentation des différentes positions des états membres sur cinq grandes questions qui concernent l'architecture institutionnelle de l'Union Européenne et l'éventuelle modification de ces institutions, ceci naturellement sur la toile de fond des débats qui se déroulent en ce moment même à la Convention.

La discussion de ce matin, nous l'avions initialement prévue pour le Conseil du mois de mars, qui s'est tenu à Bruxelles, mais malheureusement ce ne fut pas possible à cette occasion là et ceci à cause des événements internationaux; nous avons à ce moment là dû préparer une déclaration commune de guerre concernant l'Iraq.

Alors, aujourd'hui nous nous sommes retrouvés afin de faire un petit peu le point. Je voudrais surtout dire que nous n'avions pas l'intention de tirer de conclusions en ce moment, je tiens à le préciser, notre objectif aujourd'hui était, en quelque sorte, de s'informer des positions des uns et des autres. Le Président de la Convention, le Président Giscard d'Estaing voulait écouter les états membres, voir quelles étaient leurs positions, quelles étaient également leurs préférences sur les différents points que avaient l'objet des 5 questions qui leur avaient été posées, par exemple la Présidence, le rôle la Commission, afin qu' ensuite le Président Giscard d'Estaing puisse en informer les membres de la Convention, afin d'en faciliter les travaux. Voilà.

Je ne pense pas qu'il soit opportun à ce stade de rentrer dans les détails de la discussion de ce matin. Cependant, je crois que je peux quand même tirer une conclusion. Après un entretien que j'ai eu avec le Président, nous sommes tombés tous les deux d'accord afin que

celui-ci nous présente lors du Conseil de Thessalonique le 20 juin, qu'il nous présente le texte du Traité Constitutionnel, qui en quelque sorte sera le couronnement des travaux de la Convention.

Monsieur Giscard d'Estaing a insisté sur le fait qu'il disposait de très peu de temps pour ce faire. C'est vrai, c'est incontestable, peu de temps et beaucoup de travail à faire; alors il se pourrait bien que le résultat final ne soit pas un résultat parfait. Mais en même temps monsieur Giscard d'Estaing souhaite accéder aux souhaits exprimés à maintes reprises par les états membres et par la Présidence, c'est à dire de pouvoir disposer du texte du Traité Constitutionnel lors du Conseil de Thessalonique. Donc, naturellement, l'objet principal de la discussion sera le Traité constitutionnel.

C'est à Thessalonique que nous devons ensuite décider de la marche à suivre, quelle sera la date du début des travaux de la Conférence intergouvernementale et quel sera le mandat qui sera donné à la Conférence intergouvernementale.

Un deuxième élément très important de nos travaux aujourd'hui, ce matin, c'est que pour la première fois, les 10 nouveaux membres de l'Union Européenne ont participé à un Conseil informel, ont pu exprimer leur avis, en tant qu'observateurs, et donc participer aux travaux du Conseil.

En ce qui concerne maintenant les différentes interventions, je l'ai déjà dit, il y a eu des points d'accord, il y a eu des points de désaccord, cependant toute une série de questions ont été évoquées, sur lesquelles je vais m'arrêter un instant.

Je vais surtout essayer de mettre en exergue les points commus. Tout le monde est d'accord pour dire qu'il faut aujourd'hui avancer sur plusieurs points. D'abord, tout le monde estime que la Commission doit continuer à jouer un rôle primordial. La Commission doit être véritablement le moteur de la session européenne, elle joue un rôle central qui doit continuer à être le sien.

En même temps, nous sommes tous convaincus de ce que le model d'intégration européenne est un model qui a très bien fonctionné jusqu'à présent et qu'il doit donc faire l'objet à l'avenir d'une attention toute particulière.

Il a également été souligné que nous souhaitons avoir une Union Européenne plus efficace, plus incisive, et que voilà, tous nos efforts vont justement dans ce sens, c'est à dire, nous doter d'institutions plus souples, qui nous permettent de prendre des décisions plus rapidement, une Union plus transparente, plus simple, plus démocratique.

Les avis n'étaient pas unanimes, c'est à dire on s'y attendait, sur ies points suivants: la Présidence, la Présidence du Conseil d'un côté, on a souligné la nécessité d'assurer un maximum de continuité, de stabilité et de visibilité aux travaux de l'Union, ce qui pourrait se traduire par l'existence d'une présidence qui ne change pas tous les 6 mois, mais d'un autre côté une présidence qui s'étalerait sur une durée trop longue pourrait poser problème au niveau des institutions, de la démocratie des institutions de l'Union.

Voilà, Mesdames et Messieurs, je vais m'arrêter sur ces quelques considérations. Je vais immédiatement passer la parole au Président Giscard d'Estaing. Cependant, en conclusion, ce Conseil a adopté une Déclaration, la Déclaration d'Athènes du 16 avril 2003. Vous allez recevoir le texte dans quelques instants. Dans cette Déclaration nous souhaitons souligner le caractère historique de cette journée, une journée qui aujourd'hui va véritablement revêtir en quelque sorte la dimension historique dans quelques heures, lorsque la cérémonie de la signature du Traité d'adhésion sera terminée.

Nous savons en même temps que nous avons de problèmes certes mais nous savons également que nous sommes animés tous d'une volonté commune de résoudre ces

problèmes. Nous savons tous que cette Europe est une Europe qui appartient à nous tous, à tous les citoyens européens, il nous incombe de nous doter de l'Europe qui correspond à nos attentes, à nos souhaits, une Europe ouverte à tous.

M. V. GISCARD D'ESTAING (Président de la Convention Européenne): Je suis venu ce matin à l'invitation du Président Simitis présenter devant le Conseil Européen l'état d'avancement des travaux de la Convention Européenne et en même temps interroger les membres de ce Conseil sur un certain nombre de questions qui nous restent à trancher.

Alors quelques mots d'abord, j'ai rappelé le bilan des travaux de la Convention puisque le Traité de Nice avait demandé que quatre questions soient traitées: la répartition des compétences entre l'Union et les Etats membres, conformément au principe de subsidiarité, c'est fait. Comment intégrer la Charte des droits fondamentaux dans les traités. Nous proposons de l'inscrire dans la Constitution avec un rang constitutionnel, ce qui constitue la deuxième partie de la Constitution.

On nous demandait de simplifier les instruments de l'Union. Vous savez qu'il y a une quantité d'instruments de l'Union, plus de douze et nous nous proposons de les ramener à cinq, de leur donner des noms compréhensibles pour les citoyens, cela va s'appeler loi européenne, loi-cadre européenne, bref le vocabulaire classique de la vie politique et constitutionnelle de notre continent.

On nous avait demandé également d'impliquer davantage les parlements nationaux. Nous posons un certain nombre de propositions dans ce domaine et en particulier nous leur confions le rôle d'être l'instrument d'alerte pour le contrôle de la subsidiarité pour les axes de l'Union, qu'il s'agisse des propositions de la Commission, du Conseil voire du Parlement.

Enfin pour les choses qui ont été faites, nous avons proposé de doter l'Union d'une personnalité juridique qu'elle n'a pas, parce qu'à l'heure actuelle vous avez l'Union Européenne mais vous avez les communautés européennes qui viennent de traités différents. Nous voulons qu'il y ait une personnalité juridique unique et on remplacerait l'ensemble des traités par un nouveau traité constitutionnel, la Convention Européenne. Alors en même temps on doterait cette Europe d'un système institutionnel unique.

Les points sur lesquels j'ai interrogé les membres du Conseil Européen c'était la politique extérieure et de sécurité commune et la réforme, la rénovation des institutions.

Il y a eu un certain nombre de réponses et de propositions. Nous allons essayer d'en faire la synthèse mais je peux déjà dire, je crois que le Président ne me contredira pas s'il y a un point sur lequel il y a vraiment une quasi unanimité c'est la nomination d'un Ministre des Affaires Etrangères de l'Union Européenne, remplaçant c'est à dire poursuivant l'action entreprise par le Haut Représentant Monsieur Solana, qui est assis et qui m'écoute avec attention.

C'est donc la création d'un Ministre des Affaires Etrangères de l'Union Européenne. Cela n'a l'air de rien et c'est une réforme attendue depuis longtemps et notamment par l'opinion publique qui ne comprenait pas pourquoi il y avait un ministre des Affaires Etrangères des Etats Unis d'Amérique, de la Russie, de la Chine et qu'il n'y en avait pas pour l'Europe.

Nous avons un excellent Haut Représentant et j'espère que nous aurons demain un excellent Ministre des Affaires Etrangères de l'Union. Pour les autres propositions, elles n'allaient pas toutes dans le même sens. Il faudra donc essayer d'en intégrer un certain

nombre dans la synthèse que nous allons présenter au cours des semaines prochaines. Cette synthèse va venir assez vite puisque on nous demande de tenir un calendrier serré.

Je rajoute cependant aux principes qui ont été énumérés par les membres du Conseil, un principe dont on parle moins en Europe et qui est très important: l'égalité des droits des citoyens. On parle toujours de l'égalité des droits des états, il faut parler de l'égalité des droits de citoyens de l'Union. Les grandes revolutions en Europe se sont faites au nom de l'égalité des droits du citoyen et donc tous les européens ont droit à une même représentation et tous les européens ont droit à un même poids dans la prise de décision de l'Union. C'est pourquoi nous inscrirons dans la Constitution l'égalité fondamentale des droits des citoyens de l'Union.

Le dernier point qui était en discussion et dont le Président Simitis a dit un mot c'est l'affaire du calendrier. Il y a un très grand désir de tous les membres du Conseil Européen que nous puissions présenter notre document, c'est à dire pour l'appeler par son nom «Projet de traité instituant une constitution européenne» que nous puissions présenter au prochain Conseil Européen qui aura donc lieu à Thessalonique le 20 juin prochain. Nous répondrons à cette demande et je viendrai à nouveau en Grèce, cette fois en Macédoine à Thessalonique, pour présenter le Traité instituant la Constitution Européenne. J'espère qu'il donnera satisfaction aux gouvernements mais aussi aux citoyens de l'Europe.

M. R. PRODI (Président de la Commission): Quelques remarques brièvement. Tout d'abord un grand merci au Président Giscard pour l'excellent travail réalisé. La coopération était vraiment extraordinaire et c'était d'autant plus marquant que lorsque nous avons commencé à travailler nous avions quelques doutes.

Je tiens à souligner qu'il n'y a pas parmi les points d'accord qu'un seul accord sur le Ministre des Affaires Etrangères mais également un accord sur quelques axes fondamentaux tels que le maintien de l'acquis communautaire, le renforcement d'une politique dans le domaine de la coopération judiciaire, de la ville, de la justice, de la coopération policière et de la gouvernance économique. Ce sont d'autres points forts sur lesquels il n'y avait pas d'accord au début, n'est ce pas?

Il y a eu également accord concernant l'intégration de la charte des droits fondamentaux dans le Traité Constitutionnel et également accord sur le renforcement du rôle des Parlements Nationaux. Comme vous le voyez, d'énormes progrès ont été réalisés et il y a également accord avec de larges consensus sur le calendrier, sur l'échéancier. Il faut essayer, je en dirai pas d'accélérer, mais plutôt essayer de respecter les délais initialement prévus. Nous savons très bien que cela n'est pas facile puisque il y a une énorme charge de travail qui pèse sur les épaules de la Convention et nous en sommes conscients.

En ce qui concerne les questions posées par Monsieur Simitis, hier nous avons procédé à un large échange de vues et là aussi je dois dire que les opinions convergent à quelques nuances près, pour de nombreux points fondamentaux et notamment le rôle des petits et des grands états membres au sein de la Convention et le rôle de la Commission.

En ce qui concerne le renforcement des institutions, notamment l'équilibre du triangle institutionnel, je crois que là tout le monde était d'accord.

Voilà c'étaient là les principaux points qui ont été évoqués ce matin et je pense qu'en fait aujourd'hui ce qui est vraiment important c'est que les progrès enregistrés sont si importants que nous avons toutes raisons d'être optimistes en ce qui concerne les conclusions des travaux de la Convention.

Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, 1979:
*Το μέλλον της Ελλάδος είναι εντός
 της Ηνωμένης Ευρώπης*

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, 1982:
*Χρησιμότητα η πολιτική συνεργασία
 στα πλαίσια της Κοινότητας*

[Η Ελλάδα υπέγραψε την Συνθήκη Ένταξης της στις τότε Ευρωπαϊκές Κοινότητες, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΚΑΕ, την 28η Μαΐου 1979 κατά την διάρκεια επιβλητικής τελετής στο Ζάππειο Μέγαρο των Αθηνών και κατέστη έτσι το δέκατο Μέλος του Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος, από 1 Ιανουαρίου 1981.

Η επίσημη τελετή υπογραφής της Ένταξης άρχισε την 6.30 μ.μ. με Εισήγηση του Γάλλου Υπουργού Εξωτερικών κ. ΠΟΝΣΕ, Πρόεδρου του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΟΚ. Εν συνεχεία ομίλησαν ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΟΚ κ. ΤΖΕΝΚΙΣ και ο Έλλην Πρωθυπουργός αείμνηστος Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ.

Όλοι οι Ομιλητές υπεγράμμισαν την σημασία της συμμετοχής της Ελλάδος στην Ηνωμένη Ευρώπη και ετόνισαν τόσο τις δυνατότητες, όσο και τις δυσκολίες του όλου εγχειρήματος συνένωσης του ευρωπαϊκού χώρου. Ιδιαίτερος, ο Έλλην Πρωθυπουργός ετόνισε, πέραν των άλλων, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί παράγων ειρήνης παγκοσμίου σημασίας, διότι θα επηρεάζει κατά τρόπο αποφασιστικό τις διεθνείς εξελίξεις (τα κύρια σημεία της ομιλίας του παρατίθενται εν συνεχεία σε γαλλική γλώσσα).

Το Κόμμα της τότε Αξιωματικής Αντιπολίτευσης (ΠΑΣΟΚ) είχε δηλώσει την αντίθεσή του στην επιλογή αυτή της Κυβέρνησης και διετήρησε επί μακρόν τις επιφυλάξεις του για την σκοπιμότητα και την σημασία της ένταξης της Ελλάδος στον ηνωμένο ευρωπαϊκό χώρο.

Η στάση αυτή μετεβλήθη με την πάροδο του χρόνου και ιδίως όταν το ΠΑΣΟΚ εκέδρισε για πρώτη φορά τις εκλογές τον Οκτώβριο 1981.

Χαρακτηριστικές είναι μερικές από τις θέσεις του τότε Πρωθυπουργού αειμνήστου Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, τις οποίες διτύπωσε ομιλών την 8 Σεπτεμβρίου 1982, εν Αθήναις, προς την Σοσιαλιστική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ήτοι ένα έτος μετά την ανάληψη της εξουσίας, και οι οποίες παρατίθενται εν συνεχεία.

Κ.ΓΕ.Α.]

[Le Traité d' Adhésion de la Grèce à la Communauté Economique Européenne a été signé au Palais Zappeion à Athènes le 28 Mai 1979. Ce Traité a été en vigueur le 1er Janvier 1981 (en Juin 1979 le Parlement Grec a ratifié, à une large majorité le Traité d' Adhésion).

Cette option de la Grèce n' est pas seulement économique mais aussi essentiellement politique: la Grèce croit profondément à l' idée de l' Europe Unie et à cet égard sont caractéristiques les discours prononcés par le Premier Ministre Const. KARAMANLIS, au cours de la cérémonie de la signature du Traité d' Adhésion.

La signature du Traité d' Adhésion était un événement de portée historique: les Citoyens Grecs et Européens doivent sentir qu' ils appartiennent à une seule et grande famille, une famille qui leur assurera sécurité et prospérité, et finalement ont pris des responsabilités nouvelles.

S' adressant aux Chefs des Pays Européens le soir du 28 Mai 1979 au Palais Zappeion à Athènes le Premier Ministre Const. KARAMANLIS a déclaré:

«J' éprouve en ce moment une très profonde émotion. C' est qu' aujourd' hui une vision qui demeura constante et une fois dans la nécessité de l' Europe Unie et dans le destin européen de mon pays qui fut inébranlable, obtiennent, au bout de 18 ans, leur justifications.»

C.G.E.A.]

Const. KARAMANLIS, 1979:

«C' est la première fois dans l' histoire que va se créer une large Communauté de Nations fondée sur le libre consentement, la collaboration dans l' égalité et le respect réciproque».

«En signant aujourd' hui l' Accord, la Grèce accepte de participer au processus d' unification de l' Europe qui s' accomplit avec la force irrésistible d' un phénomène naturel. Il peut y avoir des divergences de vues quant à l' étendue, la forme, les procédés et le rythme de sa réalisation, mais personne ne peut en nier la nécessité historique. Si les Etats de notre Continent n' associent pas leurs forces matérielles et spirituelles à l' intérieur d' une unité organique, ils seront fatalement relégués en marge de l' histoire. Et l' Europe qui dominait le monde, jusqu' au début de ce siècle, passera à l' arrière garde, exposée à tous les dangers.

Mon expérience, mais aussi mon caractère, m' interdisent les aphorismes et je n' ai que méfiance à l' égard des constructions théoriques qui prétendent interpréter les lois de l' évolution historique et fournir aux hommes des recettes toutes faites pour résoudre leurs problèmes. Je me fonde toujours sur l' étude des données réelles et sur les enseignements de l' expérience historique, enseignements qui m' ont convaincu que l' avenir de la Grèce est à l'

intérieur de l' Europe Unie. Cette conviction a animé le combat que, pendant près de vingt années, j' ai mené pour l' adhésion de mon pays à la Communauté.

M' adressant à des éminents européens, je ne crois pas nécessaire de prôner l' importance de l' Unité de l' Europe. Cependant, il y a un fait que je voudrais souligner plus particulièrement: c' est la première fois dans l' histoire que va se créer une si large Communauté de Nations fondée sur le libre consentement, la collaboration dans l' égalité et le respect réciproque. Aucun pays n' a été contraint d' adhérer à la Communauté contre son gré ni d' y rester de force. Tous, au contraire ont chacun leur mot à dire dans la gestion de ses affaires. C' est pourquoi la création de la Communauté Européenne, si on la compare aux expériences historiques antérieures, est un événement original, révolutionnaire, dirais-je et d' une immense portée, en tant qu' exemple pour l' humanité toute entière».

«L' Europe Unie constituera une grande étape dans l' histoire mondiale de la paix, de la liberté et de l' esprit. Ses ressources en hommes et son héritage culturel en sont les garants.

Avant tout, l' Union Européenne sera un facteur décisif de paix dans le monde, car son autorité et sa force lui permettront d' influencer efficacement l' evolution internationale, à commencer par notre région. Le domaine européen fut depuis toujours le théâtre et la source de grands conflits. Si jadis les Balkans étaient considérés comme la poudrière de l' Europe, l' Europe, elle, était la poudrière du monde. Le seul fait que dans la phase actuelle de collaboration, des préjugés nationaux tombent en désuétude, sont gommées des inimitiés historiques et que des ponts sont jetés par dessus des oppositions séculaires, ce seul fait suffirait à justifier l' Idée de l' unité européenne.

L' unité stabilisera et, dirais-je, sauvera les institutions démocratiques qui traversent aujourd' hui une crise indéniable. Car c' est seulement dans le cadre d' une Grande Europe que deviendra possible la création d' une base plus large pour y appuyer la réforme de la Démocratie et son adaptation aux conditions de notre temps. Il n' est que trop évident que, contrairement au progrès explosif qui a marqué le domaine scientifique et technique, la pensée politique de l' humanité reste stationnaire. Etudions Platon et Thucydide et nous constaterons que les problèmes politiques de notre époque sont les mêmes que ceux qui se posaient à cette époque là. La modernisation de la Démocratie peut remettre au premier plan vertu du citoyen sachant, comme dit Aristote, «commander et être commandé». Et dans l' esprit de responsabilité civique qui restreint les abus de la liberté et garantit le fonctionnement normal des institutions démocratiques, se fonderont les principes fondamentaux de la liberté et de la justice».

«La Grèce ne pouvait être absente de cet effort collectif de portée historique pour l' avenir de l' Europe. Car son sort est si étroitement, si indissolublement, dirais-je, lié au sort des autres démocraties du Continent qu' elle ne fait qu' un avec elles. Si l' Europe venait à être menacée dans son mode de gouvernement et dans son style de vie, il serait totalement déraisonnable de croire la Grèce pourrait se maintenir comme une oasis unique d' indépendance et de liberté sur notre Continent.

Par sa participation à l' Europe en voie de construction, la Grèce trace d' une main ferme la voie de son orientation nationale et de sa marche vers l' avenir, tandis que parallèlement elle se mobilise à vos côtés dans le combat pour la création de l' Idée-Europe qui changera les destinées de notre Continent et peut - être même du monde entier».

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, 1982:

«Η ΕΟΚ ως θεσμός έχει τρεις όψεις: η πρώτη είναι η τελωνειακή ένωση, η δεύτερη είναι η κοινή αγροτική πολιτική και η τρίτη είναι η ανακατανομή του εισοδήματος διά των Κοινοτικών Ταμείων».

«Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Σοσιαλιστικής Ομάδας κ. Έρνεστ ΓΚΛΙΝ με τον οποίο γνωριζόμαστε πολλά χρόνια, από την παλαιότερη περίοδο των αγώνων μας για μια δημοκρατική και προοδευτική Ελλάδα.

Θέλω επίσης, να σας καλώ ορίσω στη χώρα μας. Είναι η πρώτη φορά, που η Σοσιαλιστική Ομάδα συνέρχεται στην Ελλάδα και αυτό είναι για μας χαρά και τιμή, γιατί μπορούμε να σας φιλοξενήσουμε τώρα, που στην Κυβέρνηση ευρίσκεται Σοσιαλιστικό Κίνημα, το ΠΑΣΟΚ.

Θα ήθελα να πω, μερικά λόγια για τον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα και η Κυβέρνησή μας βλέπει την ΕΟΚ και τις δυνατότητές της και να εξηγήσω με λίγα λόγια τη στάση μας και τα προβλήματά μας. Ιστορικά τουλάχιστον, η ΕΟΚ ως θεσμός έχει τρεις όψεις. Η πρώτη είναι η τελωνειακή ένωση. Η δεύτερη είναι η κοινή αγροτική πολιτική. Κάτι που είναι συγκεκριμένο και ως πολιτική και φυσικά, όχι αναγκαστικά συνδεδεμένο με το ό,τι η τελωνειακή ένωση είναι ο βασικός χαρακτήρας της ΕΟΚ. Υπάρχει και η τρίτη όψη, πολύ σημαντική. Είναι η όψη της ανακατανομής του εισοδήματος μέσα από τα διάφορα Κοινοτικά Ταμεία, όπως το Περιφερειακό και το Κοινωνικό, πράγμα, που δίνει ένα ιδιαίτερο χρώμα σ' αυτή την τελωνειακή ένωση. Αυτή η ανακατανομή, γίνεται με στόχο την άμβλυνση των διαφορών ανάμεσα σε περιφέρειες, σε ό,τι αφορά στην οικονομική ανάπτυξη, ή γίνεται με στόχο την απονομή κάποιας κοινωνικής δικαιοσύνης στα πλαίσια της Κοινότητας.

Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα, που μπαίνει στην Κοινότητα, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί καπιταλιστικά. Αναμφισβήτητα, οι εννέα χώρες, που αποτελούσαν την Κοινότητα πριν μπει σ' αυτή η Ελλάδα, έχουν όλες εσωτερικές ανισότητες, περιφερειακές. Υπάρχουν οι σχετικά οπισθοδρομημένες περιοχές ή αδυναμίες σε ορισμένους τομείς της οικονομίας. Παράδειγμα η Ιταλία, που αποτελείται από την Ιταλία του Βορρά, που έχει ολοκληρώσει τον καπιταλισμό και είναι μία βιομηχανικά προηγμένη περιοχή και από την Ιταλία του Νότου, η οποία μοιάζει με την Ελλάδα.

Ανάλογα θα μπορούσαν να λεχθούν και για τη Νότια Γαλλία ή και για ορισμένα τμήματα της Βρετανίας. Αλλά η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα, που μπαίνει σ' αυτή τη «λέσχη» των βιομηχανικά αναπτυσσόμενων χωρών, χωρίς η ίδια να έχει ολοκληρώσει την καπιταλιστική της ανάπτυξη. Και αυτό σημαίνει, ότι η βιομηχανία της είναι σημαντικά υπανάπτυκτη, η προστιθέμενη αξία στο βιομηχανικό τομέα είναι σχετικά χαμηλή, η βιομηχανία δεν έχει η ίδια μία καθετοποίηση και η παραγωγικότητά της είναι πολύ χαμηλότερη από ό,τι στη Δύση. Σε ό,τι αφορά δε στην αγροτική οικονομία, είμαστε πίσω από την ευρωπαϊκή σε παραγωγικότητα και μπορούμε να πούμε χονδρικά, ότι έχουμε τα τρία πέμπτα της παραγωγικότητας, που έχει η γεωργία στη Δυτική Ευρώπη.

Αυτά όλα όμως, έχουν ορισμένες συνέπειες μη επιθυμητές...

Υπάρχει, ακόμη, η δεύτερη όψη της ΕΟΚ, που είναι η Κοινή Αγροτική Πολιτική. Εδώ, Βεβαίως, μπορεί μία χώρα σαν την Ελλάδα, που είναι αγροτική σε μεγάλο βαθμό -28 με 32% του ενεργού πληθυσμού ασχολούνται με την αγροτική οικονομία- ν' αντιμετωπίσει

τα προβλήματα, που δημιουργεί η ένταξη. Και εάν, βέβαια, υπήρχε σημαντική και αποφασιστική στήριξη των μεσογειακών προϊόντων στα πλαίσια του κοινοτικού προϋπολογισμού, θα λέγαμε, ότι η υπόθεση είναι πολύ θετική σε ό,τι αφορά στον τομέα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Στα πλαίσια του «MANDAT», μελετάται βεβαίως η διαμόρφωση μίας νέας μεσογειακής πολιτικής. Αλλά, βλέπετε, αυτό είναι πραγματικά κρίσιμο για μας. Όταν η τελωνειακή ένωση είναι για μας αρνητική, να είναι τουλάχιστον θετική η Κοινή Αγροτική Πολιτική σε ό,τι αφορά στα μεσογειακά προϊόντα.

Υπάρχει τρίτο, το θέμα των Ταμείων, περιφερειακό, κοινωνικό κ.λ. Εκεί, οι απώλειες λόγω της τελωνειακής ένωσης, μίας χώρας σαν τη δική μας, μπορεί πράγματι ν' αντιμετωπιστούν με μία γενναϊόδωρη πολιτική σε ό,τι αφορά στην ανακατανομή των πόρων υπέρ μίας χώρας, που αναπτύσσεται ακόμη, όπως η Ελλάδα. Και γι' αυτό, φυσικά, δίνουμε τεράστια σημασία στο πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα Ταμεία.

Αυτοί βασικά ήταν οι λόγοι, που το ΠΑΣΟΚ είχε την άποψη, ότι η πλήρης ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ, θα ήταν ίσως αρνητική για την οικονομική ανάπτυξή της. Σήμερα όμως, είμαστε μέλη της Κοινότητας και διερευνούμε με καλή πίστη, με καλή θέληση, τις δυνατότητες, που υπάρχουν στα πλαίσια της Κοινότητας, να διαμορφωθούν ειδικές ρυθμίσεις, ειδική σχέση, η οποία κατά κάποιο τρόπο θ' αμβλύνει τις αρνητικές επιπτώσεις, που έχει η συμμετοχή μίας αναπτυσσόμενης χώρας στα πλαίσια της οικονομικής ενότητας αναπτυσσόμενων χωρών. Και αυτή ακριβώς, αγαπητοί Συνάδελφοι, είναι η έννοια και ο χαρακτήρας του Μνημόνιου, που έχουμε υποβάλει. Μνημόνιο, το οποίο έγινε ευνοϊκά δεκτό από την Επιτροπή και το περιεχόμενο του οποίου εξετάζεται τώρα κεφάλαιο προς κεφάλαιο και του οποίου την έκβαση, φυσικά, δεν γνωρίζουμε αλλά ευελπιστούμε, ότι θα είναι αίσια.

.....

Θα μου επιτρέψετε να πω μερικά λόγια για τα πολιτικά θέματα. Θεωρούμε αναμφισβήτητα χρησιμότερη την πολιτική συνεργασία, όπως αναπτύσσεται στα πλαίσια της Κοινότητας. Όμως εμείς πιστεύουμε, ότι ο «συμβιβασμός» του Λουξεμβούργου πρέπει όπως δήποτε να ισχύσει. Δηλαδή θα πρέπει να υπάρχει ομοφωνία στις πολιτικές αποφάσεις. Και αυτό γιατί υπάρχει αρκετά σημαντική διαφοροποίηση των προβλημάτων, όπως αυτά φαίνονται από τη σκοπιά διαφορετικών χωρών. Πιστεύω πραγματικά, ότι οι μεγάλοι στόχοι της εποχής μας πρέπει να είναι, αν μου επιτρέψετε να εκφράσω την πίστη τη δική μου και του ΠΑΣΟΚ, η ύφεση, ο περιορισμός των εξοπλισμών -για να μη πω αφοπλισμός, όπως θα προτιμούσα γιατί είναι πιο αισιόδοξο- και η ειρήνη.

Για την Κυβέρνησή μας, αυτό σημαίνει δύο πράγματα. Σημαίνει, ότι κάθε πολιτική πράξη στον ευρωπαϊκό χώρο πρέπει να κρίνεται με κριτήριο το αν συμβάλει στην ύφεση, ή αν συμβάλει αντίθετα στην όξυνση των σχέσεων μεταξύ των δύο στρατοπέδων. Οι κίνδυνοι επιβίωσης της ανθρωπότητας είναι ήδη πολύ μεγάλοι και δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτα. Αυτό ασφαλώς μπορεί να εξηγήσει μερικές θέσεις της Ελλάδας, τις οποίες Συνάδελφοί μας, άλλων χωρών, ίσως να μην έχουν κατανοήσει, ή με τις οποίες να μην συμφωνούν...».

Κοινωνικά δικαιώματα στην Ε.Ε., ειδικότερα όσον αφορά στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ε.Ε. και των υπηκόων τρίτων Χωρών

Της κ. Άννας ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Επιτρόπου αρμόδιας για την Απασχόληση και
τις Κοινωνικές Υποθέσεις, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές¹ είναι επιφορτισμένοι με την επίλυση θεμάτων σε ποικίλους τομείς της πολιτικής της Ε.Ε.. Αλλά, προ πάντων, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στο να γίνεται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων μια ζωντανή πραγματικότητα για όλους τους πολίτες της Ε.Ε., στο να θέτουν σε εφαρμογή τα κοινωνικά και ανθρωπina δικαιώματα σε εθνικό επίπεδο αλλά και, ειδικότερα, εξασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με το κοινοτικό δίκαιο στους τομείς: κοινωνικής ευημερίας, και υγείας, ίσης μεταχείρισης, και ελεύθερης κυκλοφορίας.

Θεωρώ αυτό το Σεμινάριο ως εξαιρετική ευκαιρία για τη συζήτηση και την ενθάρρυνση του άκρως σημαντικού ρόλου των Εθνικών Διαμεσολαβητών στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου στα Κράτη Μέλη. Παράλληλα, αυτό προσφέρει την δυνατότητα να διερευνηθούν νέοι τρόποι ενίσχυσης της προστασίας των δικαιωμάτων προς όφελος του κάθε Ευρωπαίου πολίτη.

Θα ήθελα επίσης με την ευκαιρία αυτή να εκφράσω και τα συγχαρητήριά μου, στον απερχόμενο Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, κ. SÖDERMAN. Ως Ευρωπαίος Διαμεσολαβη-

---

1. Το κείμενο αποδίδει Εισήγηση της κ. Άννας ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ κατά το πραγματοποιηθέν προσφάτως στην Αθήνα Δ΄ Σεμινάριο των Εθνικών Διαμεσολαβητών των Κρατών Μελών της Ε.Ε. Στην αρχή της ομιλίας της η κ. Επίτροπος ανέφερε τα εξής: Είναι μεγάλη ευχαρίστηση για μένα, που ευρίσκομαι εδώ σήμερα. Πρώτα απ' όλα, θα επιθυμούσα να εκφράσω τα εγκάρδια συγχαρητήριά μου στον κ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΡΟ για την πρόσφατη εκλογή του στη θέση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Η εκλογή του αυτή αποτελεί έμπρακτη αναγνώριση του έργου. Είμαι βέβαιη, ότι ο κ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΡΟΣ θα εργαστεί με αφοσίωση προασπίζοντας τα δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών. Γνωρίζω, ότι η άψογη σταδιοδρομία του στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, όπως και η εμπειρία του από την επιτυχή ίδρυση του Γραφείου του Διαμεσολαβητή στην Ελλάδα, καταδεικνύουν την εξαιρετικά πολύτιμη εμπειρία, που διαθέτει για τη νέα θέση του.

τήν εργάστηκε ακαταπόνητα επί επτά και ήμισυ έτη, συμβάλλοντας στην καθιέρωση ακόμης μεγαλύτερης διαφάνειας σε όλα τα όργανα της Ε.Ε. και στη καλλίτερη, απόδοση των ευρωπαϊκών μας θεσμών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθ' όσον αντιμετωπίζουμε την πρόκληση της διεύρυνσης και κινούμεθα προς μία Ε.Ε. με 25 Κράτη Μέλη και 450 εκατομμύρια κατοίκους.

Πριν εξετάσω συγκεκριμένους τομείς στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που έχουν ιδιαίτερη σχέση με τους Εθνικούς Διαμεσολαβητές, θα ήθελα να προβώ σε μια σύντομη παρουσίαση της τρέχουσας κοινωνικής πολιτικής της Ε.Ε. και των στόχων μας για το μέλλον.

Το κοινωνικό πρότυπο της Ευρώπης, βασισμένο στην έννοια του κράτους κοινωνικής πρόνοιας, αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και περιλαμβάνει τις έννοιες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής.

Προχωρεί μάλιστα ακόμη πιο πέρα, καλύπτοντας το ανερχόμενο βιοτικό επίπεδο, τα υψηλά επίπεδα κοινωνικής προστασίας, τις βελτιωμένες συνθήκες εργασίας, την προαγωγή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και μια καλύτερη ποιότητα της ζωής για όλους τους πολίτες.

Πενήντα έτη μετά τη σύλληψή της, η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται σ' αυτό το κοινωνικό πρότυπο, αφού αυτό δεν αποτελεί απλά ένα όραμα ή ένα ιδανικό, αλλά ένα πρακτικό και ρεαλιστικό πολιτικό εργαλείο, που έχει νόημα, τόσο από οικονομική, όσο και από κοινωνική άποψη.

Δεν αποτελεί αφαίμαξη πόρων, αλλά θετικό παράγοντα επένδυσης, οικονομικής ανάπτυξης και παραγωγικότητας, που μας βοηθά να διαμορφώσουμε ένα καλύτερα καταρτισμένο, μορφωμένο και προσαρμόσιμο στις συνθήκες εργατικό δυναμικό ικανό να ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες απαιτήσεις της σημερινής οικονομίας, ελαχιστοποιώντας το ενδεχόμενο μιας δαπανηρής κοινωνικής αποτυχίας και εξασφαλίζοντας κοινωνικά δικαιώματα για όλους τους πολίτες της Ε.Ε..

Τα κοινωνικά συστήματά μας αντιμετωπίζουν τεράστιες προκλήσεις, όπως είναι επί παραδείγματι η γήρανση του πληθυσμού μας, η ριζική τεχνολογική αλλαγή, η ταχύτατη βιομηχανική αναδιάρθρωση και ο αυξανόμενος αριθμός γυναικών, που εισέρχονται στο εργατικό δυναμικό.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι Ευρωπαϊκές Κυβερνήσεις, μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχουν αυξήσει σημαντικά την πολιτική συνεργασία τους στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικής προστασίας.

Ο Μάρτιος του 2000 ήταν μια κρίσιμη καμπή. Ήταν τότε που οι ηγέτες της Ε.Ε. συναντήθηκαν στη Λισσαβόνα και συμφώνησαν σχετικά με ένα δεκαετές πρόγραμμα δράσης, που έχει ως στόχο το να καταστεί η Ευρώπη ανταγωνιστικότερη, δυναμικότερη και πιο συνεκτική από κοινωνική άποψη. Αυτό θα επιτευχθεί με την προσαρμογή στόχων σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται και η δημιουργία 25 εκατομμυρίων επί πλέον θέσεων εργασίας μέχρι το 2010.

Επί τρία έτη, η ευρωπαϊκή πολιτική για την απασχόληση και οι κοινωνικές πολιτικές επικεντρώνονται σταθερά σ' αυτούς τους στόχους, ενώ τα Κράτη Μέλη συνεργάζονται

για το σχεδιασμό, τη βελτίωση και την τελειοποίηση των μεταρρυθμίσεων στις εθνικές αγορές εργασίας, θέτουν κοινούς στόχους και ανταλλάσσουν διδάγματα από τις εμπειρίες, που έχουν μεμονωμένα αποκομίσει.

Αυτή η νέα μορφή συνεργασίας μεταξύ των Κρατών Μελών λειτουργεί και γι' αυτό προωθούμε τώρα και την ενσωμάτωση των νέων υποψηφίων χωρών σε όλες αυτές τις διαδικασίες.

Είναι όμως σημαντικό να αναφερθεί, ότι η στενότερη συνεργασία δεν σημαίνει μεταφορά των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων από τις εθνικές και περιφερειακές αρχές στις Βρυξέλλες. Ούτε, άλλως τε, σημαίνει την εναρμόνιση των κανόνων κοινωνικής ασφάλισης και της νομοθεσίας.

Ο απώτερος στόχος της συνεργασίας αυτής είναι να τονώσει και να ενισχύσει τις εθνικές πολιτικές και να επιτρέψει σε κάθε χώρα να εφαρμόζει κοινωνική πολιτική και πολιτική για την απασχόληση, που να ταιριάζει σε κάθε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό πλαίσιο, με την από κοινού εργασία, μέσα σ' ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο, επιδιώκοντας κοινούς ευρωπαϊκούς στόχους.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε έναν ιδιαίτερο τομέα της κοινωνικής πολιτικής σχετικά με τον οποίο, είναι γνωστό, οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές αντιμετωπίζουν πολλές καταγγελίες: εκείνον της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων είναι μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες τις οποίες εγγυάται το κοινοτικό δίκαιο. Αυτή είναι συνυφασμένη με την ιδιότητα του ευρωπαίου πολίτη. Από αυτήν απορρέει η δυνατότητα διαβίωσης και εργασίας σε άλλο Κράτος Μέλος, κάτι που είναι ένα από τα σημαντικότερα δικαιώματα για όλους τους πολίτες και κατοχυρώνεται πλέον με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Αυτό χαρακτηρίζεται από τρία κύρια στοιχεία:

Το δικαίωμα εργασίας ή εγκατάστασης σε διαφορετικό Κράτος Μέλος.

Το δικαίωμα κατοικίας στο Κράτος Μέλος υποδοχής.

Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης έναντι των πολιτών του Κράτους Μέλους υποδοχής.

Η εργασία και η διαβίωση στο εξωτερικό επιτρέπουν στους πολίτες της Ε.Ε. να βελτιώνουν τις επαγγελματικές προοπτικές τους και παρέχουν στους εργοδότες την ευκαιρία να προσλαμβάνουν το κατάλληλο άτομο για τη συγκεκριμένη θέση.

Όμως, πρακτικά, διοικητικά και νομικά κωλύματα μπορούν ακόμα να αποτρέψουν τους πολίτες της Ε.Ε. από την πλήρη άσκηση της ελευθερίας κυκλοφορίας τους. Καθ' όσον πολλά από τα προβλήματα σχετικά με αυτό τον τομέα έχουν άμεσες επιπτώσεις στα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών, οι πολίτες νιώθουν συχνά εύλογη απογοήτευση, βρίσκονται σε σύγχυση και φθάνουν στο σημείο να αμφιβάλουν για το εάν η ελεύθερη κυκλοφορία αποτελεί όντως πραγματικότητα.

Ένα από τα συχνότερα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι πολίτες σχετίζεται με την έλλειψη πληροφοριών για κενές θέσεις εργασίας στα Κράτη Μέλη.

Για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των χωρών και για τη δυνατότητα των πολιτών να ασκούν το δικαίωμά τους να εργασθούν στο εξωτερικό, υπάρχει το δίκτυο EURES (Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης), που παρέχει μια πανευρωπαϊκή υπη-

ρεσία πληροφοριών σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας και την αγορά εργασίας με μια βάση δεδομένων για 200.000 θέσεις εργασίας.

Εκτός από μερικές εξαιρετικές περιπτώσεις στο δημόσιο τομέα, καμία θέση εργασίας δεν πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στους πολίτες της χώρας υποδοχής, αφού μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να υπάρξει μια αυξανόμενη κινητικότητα στους διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και του ιατρικού επαγγέλματος.

Φυσικά, η γλώσσα μπορεί όντως να αποτελεί εμπόδιο στην εργασία σε μια άλλη χώρα. Όμως δεν είναι δυνατόν να επιτρέψουμε να αποτελούν οι γλωσσικές απαιτήσεις αδικαιολόγητα προαπαιτούμενα, που αποτελούν αιτίες αποκλεισμού από την εργασία για μη πολίτες του συγκεκριμένου Κράτους Μέλους.

Εξ άλλου, υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο κοινοτικής εμβέλειας για την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, το οποίο επιτρέπει στους διπλωματούχους να ταξιδεύουν ελεύθερα και να χρησιμοποιούν τα πτυχία τους, τα διπλώματά τους, ή τα πιστοποιητικά σπουδών τους.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα για την κινητικότητα είναι η κοινωνική προστασία. Οι πολίτες εκφράζουν συχνά ανησυχίες για τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης τους όταν διακινούνται από ένα Κράτος Μέλος σε άλλο. Πρόκειται για ένα τομέα όπου η Ένωση διαδραματίζει όλο και σημαντικότερο ρόλο με τη σύνδεση των διάφορων συστημάτων κοινωνικής προστασίας (μέσω του Κανονισμού 1408/71), την διασφάλιση, ότι οι πολίτες που διακινούνται εντός της Ε.Ε. δεν χάνουν τα δικαιώματα της κοινωνικής ασφάλισης τους και την εγγύηση, ότι ένας διακινούμενος αντιμετωπίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι πολίτες της χώρας υποδοχής.

Καθ' όσον ο τομέας της κοινωνικής προστασίας υπάγεται στις υπηρεσίες κοινής ωφελείας της χώρας υποδοχής, ο ρόλος του Εθνικού Διαμεσολαβητή, σε τοπικό επίπεδο, είναι ουσιώδης, ιδιαίτερα όσον αφορά στα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης για τους διακινούμενους εργαζομένους.

Οι κοινοτικοί κανόνες για την κοινωνική ασφάλιση καλύπτουν την υγειονομική περίθαλψη και παρέχουν δικαίωμα θεραπείας σε ένα διακινούμενο, που εργάζεται με ίσους όρους όπως και οι πολίτες της χώρας υποδοχής. Τον περασμένο μήνα, η Επιτροπή προχώρησε περισσότερο και ενέκρινε την πρόταση για την ευρωπαϊκή κάρτα υγειονομικής ασφάλισης. Αυτό αποτελεί σημαντική πρόοδο για τη μείωση της γραφειοκρατίας του προηγούμενου συστήματος και βοηθά τους πολίτες να ασκούν ευκολότερα το δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψής τους σε ένα Κράτος Μέλος.

Η ελευθερία διακίνησης και το δικαίωμα νόμιμης κατοικίας ισχύουν επίσης και για εκκείνους, που δεν εργάζονται (σπουδαστές, συνταξιούχους), καθώς και για εκκείνους, που δεν έχουν το δικαίωμα παραμονής βάσει του κοινοτικού δικαίου. Αυτό ισχύει εφ' όσον αυτοί δεν επιβαρύνουν το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του Κράτους Μέλους υποδοχής.

Όλες αυτές οι διατάξεις για την ελεύθερη διακίνηση ισχύουν για τους πολίτες των Κρατών Μελών της Ε.Ε. και τα μέλη των οικογενειών τους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους. Ακόμη και για τους πολίτες τρίτων χωρών, που δεν έχουν εισέτι αποκτήσει δικαίωμα ελεύθερης διακίνησης βάσει του κοινοτικού δικαίου, η Επιτροπή έχει υποβάλει

πρόταση σχετικά με μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση του καθεστώτος νόμιμης κατοικίας των πολιτών τρίτων χωρών που εργάζονται και διαμένουν νόμιμα στην Ε.Ε..

Αυτό το σχέδιο Οδηγίας συζητείται στο Συμβούλιο, και αφού εγκριθεί, θα επιτρέψει σε έναν πολίτη τρίτης χώρας, που έχει κατοικήσει νόμιμα επί 5 συναπτά έτη σε ένα Κράτος Μέλος, να διακινηθεί προς άλλο Κράτος Μέλος.

Σ' αυτό τον τομέα, έχει επιτευχθεί, επίσης, μια πολιτική συμφωνία για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης έτσι, ώστε να καλύπτονται και οι πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν νόμιμη κατοικία. Αυτό σημαίνει ότι τα δικαιώματά τους για κοινωνική ασφάλιση, κατά τη διακίνηση από ένα Κράτος Μέλος προς άλλο, θα προστατεύονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και εκείνα των πολιτών της Ε.Ε.. Η επίσημη έγκριση του εν λόγω Κανονισμού αναμένεται σύντομα.

Σε όλους αυτούς τους τομείς, οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές διαδραματίζουν βασικό ρόλο. Στην πράξη, γνωρίζουμε, ότι τα εμπόδια στην ελεύθερη διακίνηση προκύπτουν συχνά από τη λανθασμένη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, από τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές Υπηρεσίες. Εφ' όσον το κοινοτικό δίκαιο είναι εθνική νομοθεσία, η πλήρης εφαρμογή της πρέπει να εποπτεύεται από τον Εθνικό Διαμεσολαβητή.

Σήμερα, περισσότερο από ό,τι κατά το παρελθόν, οι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και ιδιαίτερα τα κοινωνικά. Καθώς εισερχόμεθα σε περίοδο ιστορικής αλλαγής στην Ευρώπη, οι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν σε ποιον να απευθύνονται για συμβουλές και παροχές βοήθειας.

Αν και ο Εθνικός Διαμεσολαβητής δεν είναι δικαστικό όργανο, ο ρόλος του είναι ουσιώδης για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι των θεσμικών Οργάνων της Κοινότητας και για την παροχή βοήθειας στους πολίτες, που αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την εθνική, περιφερειακή, ή τοπική διοίκησή τους.

Με τις καταγγελίες που αφορούν διάφορους τομείς του κοινοτικού δικαίου - όπως εκείνοι της εσωτερικής αγοράς ή του ανταγωνισμού - τα οικονομικά συμφέροντα μπορούν να ωθήσουν συχνά τους θιγομένους να προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, παραδείγματος χάριν, δεν έχουν καμία δυσκολία στην εξασφάλιση κεφαλαίων για να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους.

Όμως, σε τομείς όπως τα κοινωνικά δικαιώματά ή το περιβάλλον οι πολίτες μπορεί να μην έχουν τα μέσα, ή τους πόρους για να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο Εθνικός Διαμεσολαβητής παρέχει πάρα πολύ σημαντική υπηρεσία στους πολίτες, ενεργώντας ως προσιτό και τοπικό ενδιάμεσο όργανο, επιλύοντας διαφορές και προσπαθώντας να συντελέσει στο να καταστούν οι Δημόσιες Υπηρεσίες περισσότερο διάφανες, δίκαιες και υπεύθυνες στα μάτια του πολίτη.

Και αυτό συμβαίνει γιατί οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές ευρίσκονται πλησιέστερα στις περιφερειακές και τοπικές Υπηρεσίες, όντας κατ' αυτόν τον τρόπο να είναι σε καλλίτερη θέση για να κατανοούν τις δυσχέρειες των κατά τόπους Υπηρεσιών και να αντιμετωπίζουν την ιδιάζουσα, ανάλογα με την εκάστοτε χώρα, φύση των καταγγελιών. Είναι σαφές, ότι η ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων είναι τομέας όπου αυτό καθίσταται προφανές.

Δυστυχώς, οι πολίτες αγνοούν συχνά τη δυνατότητα καταγγελίας στους Εθνικούς Διαμεσολαβητές περιπτώσεων παραβίασης κοινοτικού δικαίου. Αυτό παρατηρείται περισσότερο στην περίπτωση πολιτών, που προέρχονται από άλλο Κράτος Μέλος. Μπορεί να μην καταλαβαίνουν το σύστημα της χώρας υποδοχής και να έχουν μια ανεπαρκή γνώση της γλώσσας του τόπου.

Κατά συνέπεια, οι καταγγελίες δεν υποβάλλονται σε εθνικό επίπεδο με αποτέλεσμα είτε η διαμαρτυρία ενός πολίτη να μην εξετάζεται καθόλου, είτε αυτή να καταλήγει να εξετάζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι ανησυχητικό ότι, κάθε έτος, το 35% των καταγγελιών ενώπιον του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή διαβιβάζεται προς εξέταση στους Εθνικούς Φορείς. Αυτό το θέμα πρέπει να αντιμετωπιστεί επείγοντως, εάν θέλουμε να έχουμε αποδοτικά και γρήγορα αποτελέσματα.

Οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους. Για το λόγο αυτό, απαιτείται να είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με τις σύγχρονες τάσεις στο κοινοτικό δίκαιο. Αυτό συνεπάγεται τεράστια ευθύνη, ιδιαίτερα εάν ληφθεί υπόψη, ότι το κοινοτικό δίκαιο αποτελεί τον κυρίως όγκο της εθνικής νομοθεσίας.

Μία λοιπόν από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τους Εθνικούς Διαμεσολαβητές είναι να συμβάλουν στην προώθηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών και της ενημέρωσής τους αναφορικά με τα δικαιώματά τους. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να χρησιμοποιήσουν επωφελώς τα ΜΜΕ, να συμμετέχουν σε σεμινάρια και να κάνουν χρήση ιστοχώρων για τη δημοσίευση δελτίων τύπου και τη μετάδοση ειδήσεων από τις Εθνικές Υπηρεσίες. Οφείλουν ακόμη να συμβάλουν στο να καταστούν οι υπηρεσίες τους πιο προσιτές στους πολίτες. Και βέβαια να πράξουν ό,τι είναι αναγκαίο, ώστε να περάσει παντού το μήνυμα, ότι η υποβολή καταγγελίας ενώπιον του διαμεσολαβητή αποτελεί δικαίωμα κάθε πολίτη της Ε.Ε..

Πιστεύω, ότι η στενή συνεργασία με Συναδέλφους σας από τις υποψήφιες χώρες είναι ζωτικής σημασίας. Η ανταλλαγή εμπειριών και η δραστήρια βοήθεια υπέρ των υποψηφίων να ενταχθούν στην Ε.Ε. χωρών είναι περισσότερο παρά ποτέ αναγκαία.

Καλό από το βήμα αυτό τους Εθνικούς Διαμεσολαβητές να εξακολουθήσουν να συμμετέχουν σε διεθνείς εκδηλώσεις και ιδίως σε συναντήσεις με τα Κράτη Μέλη, ενισχύοντας έτσι ακόμη περισσότερο τη δημόσια παρουσία τους και βοηθώντας τους πολίτες να κατανοήσουν καλύτερα τον υψηλό ρόλο τους.

Πιστεύω, ότι οι Εθνικοί Διαμεσολαβητές πρέπει στο σύνολό τους να ενθαρρυνθούν να διαδραματίσουν πιο δυναμικό ρόλο έναντι των Οργάνων της Ε.Ε., σε συντονισμό και σε στενή συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, ιδίως, την Επιτροπή αναφορών του.

Ένα καλό παράδειγμα της βελτιωμένης συνεργασίας μεταξύ των Εθνικών Διαμεσολαβητών και των Ευρωπαϊκών Οργάνων είναι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνδέσμου Διαμεσολαβητών. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για την αξία αυτού του δικτύου, που είναι ζωτικής σημασίας εργαλείο και πρέπει να ενισχυθεί.

Πιστεύω ακράδαντα, ότι πρέπει να υποστηρίξουμε τους Εθνικούς Διαμεσολαβητές αποτελεσματικά κατά την εξέταση καταγγελιών σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτι-

Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος

Καθηγητής Τμήμ. Οικ., Περιφ.
Ανάπτ. Παντείου Πανεπιστ.
Κοινων. Πολ. Επ. Αθηνών

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΚΑΙ
ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Τόμος Α΄
Δ΄ έκδοση

Ο θεσμός της Περιφέρειας
στο Βέλγιο. Ο θεσμός της Περιφέρειας
στην Γαλλία. Ο θεσμός της Περιφέρειας
στην Ελλάδα. Ο θεσμός της Περιφέρειας
στην Ιταλία. Η Επιτροπή Περιφερειών.
Βιβλιογραφία.

Αθήνα, 1999

Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος

Καθηγητής Τμήμ. Οικ., Περιφ.
Ανάπτ. Παντείου Πανεπιστ.
Κοινων. Πολ. Επ. Αθηνών

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΚΑΙ
ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Τόμος Β΄
Νέα έκδοση
(Ε΄)

Αυστρία, Βέλγιο, Δανία,
Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο,
Ιταλία

Αθήνα, 2000

κού δικαίου, αντιδρώντας αμέσως στα αιτήματά τους για πληροφορίες. Αυτή η προσέγγιση είναι, εξ άλλου, σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας, και μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση υποθέσεων κατά τρόπο ταχύ και άτυπο.

Για το λόγο αυτό διάκειται ευνοϊκά στο να υπάρχουν σαφείς διατάξεις για τους Διαμεσολαβητές στα Εθνικά Συντάγματα. Ήδη, το δικαίωμα προσφυγής σε Διαμεσολαβητή ή στην Επιτροπή Αναφορών του Κοινοβουλίου προβλέπεται στα Συντάγματα ένδεκα από τα δέκα πέντε Κράτη Μέλη της Ε.Ε.. Το ίδιο ισχύει επίσης για έξι από τις δέκα υποψήφιες χώρες. Μια τέτοια πρόβλεψη ενισχύει το έργο των Εθνικών Διαμεσολαβητών και εξασφαλίζει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Βοηθά, επίσης, στην ολοκλήρωση της Ε.Ε. πέρα από μια αυστηρά οικονομική προσέγγιση, τοποθετώντας τον άνθρωπο στο επίκεντρο της Ευρώπης μας.

Καταλήγοντας, θα ήθελα να υπογραμμίσω, ότι υποστηρίζω ολόψυχα κάθε δυναμική προσέγγιση συνεργασίας των Εθνικών Διαμεσολαβητών τόσο στην Ένωση, όσο και με τις υποψήφιες χώρες. Παροτρύνω δε από το βήμα αυτό τους προασπιστές αυτούς των δικαιωμάτων του πολίτη να παίξουν τον πλέον δυναμικό ρόλο στην υποστήριξη ενός κοινωνικού προτύπου, που είναι αντάξιο του τρόπου, που όλοι μας ανεξαίρετως οραματιζόμαστε να ζήσουμε και να εργαστούμε στον 21ο αιώνα.

Η σημερινή εκδήλωση πιστεύω, ότι έρχεται να υπογραμμίσει τη δέσμευση των Εθνικών Διαμεσολαβητών για τη λήψη των περαιτέρω θετικών μέτρων έτσι, ώστε να συμμετέχουν ισότιμα όλοι οι πολίτες στην κοινωνία που ζούμε σήμερα. Αποτελεί συνάμα μια χρήσιμη ευπρόσδεκτη ευκαιρία για την Επιτροπή να ενημερωθεί ακόμη περισσότερο για τις τρέχουσες πρακτικές σε εθνικό επίπεδο.

Η ΗΝΘΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ 25 ΧΩΡΩΝ ΠΑΡΑΓΩΝ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Του κ. Μιχ. ΓΚΙΟΚΑ

Η πραγματοποιηθείσα την 16η Απριλίου τρέχ. έτ. στην Αθήνα υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης δέκα νέων Χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι λόγοι τους οποίους εξεφώνησαν Αρχηγοί και Πρωθυπουργοί Κρατών, επιβεβαίωσαν την ακλόνητη πίστη όλων στο ευρωπαϊκό όραμα και στις δυνατότητες της κοινής προσπάθειας των Λαών της Ευρώπης για ειρηνική διαβίωση και ανάπτυξη.

Η λαμπρή τελετή της υπογραφής της νέας Συνθήκης δικαίωσε, εξ άλλης πλευράς, τις αποφάσεις της πραγματοποιηθείσας κατά το μήνα Δεκέμβριο 2002 Συνόδου της Κοπεγχάγης με όσα «μεγαλειώδη» και «δραματικά» συνέβησαν κατά την διάρκεια των εργασιών της, που ωδήγησε, μεταξύ άλλων, και στην απόφαση ένταξης εντός του ευρωπαϊκού οικοδομήματος των δέκα νέων Χωρών.

Ως εκ των πραγμάτων, οι δέκα υπό ένταξη Χώρες δεν εμφανίζουν μεταξύ τους πολλά κοινά σημεία ως προς το πληθυσμιακό τους μέγεθος, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, την απασχόληση, την ανεργία, αλλά και ως προς την επιθυμία των κατοίκων τους να ενταχθούν εντός της μεγάλης οικογένειας της Ευρώπης.

Έτσι, π.χ. η Κύπρος «σύρει» τον χορδή ως η πλουσιότερη Χώρα, εκ των 10 Χωρών με επομένη την Σλοβενία, ενώ άλλες Χώρες εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανέργων, πέραν του μέσου όρου των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

Εξ άλλης πλευράς εκτιμάται, ότι το κόστος της διεύρυνσης υπερβαίνει τα 100.000.000.000 ΕΥΡΩ, ενώ διατυπώνονται φόβοι από της πλευράς των δέκα πέντε Χωρών, ότι το χαμηλό κόστος αμοιβής της εργασίας στα νέα Μέλη θα δημιουργήσει προβλήματα σε όσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε Χώρες με μεγαλύτερο κόστος αμοιβής εργασίας.

Οι Χώρες, οι οποίες αναμένεται, ότι «θα ζημωθούν» (αλλά μετά το έτος 2006) λόγω μείωσης των χρηματοδοτήσεων από τα Κοινοτικά Ταμεία είναι η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Πορτογαλία.

Επισημαίνεται πάντως, ότι συνεπεία της διεύρυνσης η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά μεγεθύνεται κατά 40%.

Σε μία πρώτη προσέγγιση, πέραν της πολιτικής διάστασης του πράγματος, επιχειρείται εδώ μία συνοπτική καταγραφή στοιχείων ταυτότητας των υπό ένταξη Χωρών.

Εσθονία

Η Χώρα αποτελεί αυτόνομο κράτος από το έτος 1991. Μεταξύ των κατοίκων της ποσοστό 28% είναι Ρώσοι. Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε κατά το έτος 2001 σε 6.200.000.000 ΕΥΡΩ. Παρατηρείται υψηλό ποσοστό ανεργίας.

Κύπρος

Μεταξύ των υπό ένταξη νέων Χωρών η Κύπρος είναι η πλέον πλουσία και η μόνη υποψήφια Χώρα, η οποία πληροί όλες τις προϋποθέσεις προς ένταξη, όπως αυτές καθορίζονται από τις οικείες Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανήλθε το έτος 2001 σε 15.100 ΕΥΡΩ, ενώ κατά το αυτό έτος το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε σε 10.200.000.000 ΕΥΡΩ. Σημειώνεται, η έντονη τουριστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το χαμηλό επίπεδο ανεργίας.

Λεττονία

Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε το έτος 2001 σε 8.500.000.000 ΕΥΡΩ (κατά κεφαλήν εισόδημα 3.600 ΕΥΡΩ). Σημειώνονται χαμηλά επίπεδα ανεργίας.

Λιθουανία

Η χώρα απέκτησε αυτονομία προ δεκαετίας. Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε το έτος 2001 σε 13.400.000.000 ΕΥΡΩ, ενώ ένα από τα βασικά της προβλήματα παραμένει η ανεργία. Λόγω των ιδιαιτεροτήτων της η Χώρα έχει προσελκύσει σημαντικές ξένες επενδύσεις.

Μάλτα

Η Μάλτα κατέστη ανεξάρτητο κράτος το έτος 1964. Επίσημες γλώσσες της Χώρας είναι η αγγλική και η μαλτέζικη, κράμα αραβικής, γαλλικής και ιταλικής γλώσσας.

Οι κάτοικοι είναι καθολικοί και ως εκ τούτου απαγορεύονται το διαζύγιο και οι αμβλώσεις.

Η Μάλτα δεν θα συμμετέχει στον ευρωστρατό, όποτε δήποτε συγκροτηθεί.

Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε το έτος 2001 σε 4.000.000.000 ΕΥΡΩ, με κατά κεφαλήν εισόδημα 10.300 ΕΥΡΩ ετησίως.

Ουγγαρία

Η Χώρα εκτείνεται σε 93.000 τ.χ. και ο πληθυσμός της ανέρχεται (1999) σε 10.068.000 κατοίκους, εκ των οποίων ποσοστό 1,4% είναι αλλοδαποί.

Η γεωργία συνεισφέρει (1999) ποσοστό 5,1% στο εθνικό εισόδημα, η βιομηχανία 33,5% και οι υπηρεσίες 61,5%.

Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε το 2001 σε 58.000.000.000 ΕΥΡΩ, ενώ η ανεργία κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα, 6% περίπου. Η Χώρα αποτελεί πόλο προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Πολωνία

Η Χώρα εκτείνεται σε 313.000 τ.χ. ενώ ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 38.654.000 κατοίκους (1999).

Η γεωργία συνεισφέρει ποσοστό 3,9% στο εθνικό προϊόν της Χώρας, η βιομηχανία 35,8% και οι υπηρεσίες 60,3%.

Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε κατά το έτος 2001 σε 196.700.000.000 ΕΥΡΩ. Σημειώνονται υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Σλοβακία

Η Χώρα κατέστη αυτόνομη το έτος 1992, μετά τον διαμελισμό της Τσεχοσλοβακίας. Η έκτασή της ανέρχεται σε 49.000 τ.χ. και ο πληθυσμός της (1999) σε 5.399.000 κατοίκους.

Το κατά κεφαλήν εισόδημα ανέρχεται σε 4.200 ΕΥΡΩ (2001), ενώ ποσοστό 4,5% του εθνικού εισοδήματος, 1999, προέρχεται από την γεωργία, 35,2% από την βιομηχανία και 62,2% από υπηρεσίες.

Σημαντικό πρόβλημα της Χώρας είναι εκείνο της ανεργίας, παρό το γεγονός, ότι η Χώρα διαθέτει ανεπτυγμένη βιομηχανία και αποτελεί πόλο προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Σλοβενία

Η χώρα απέκτησε αυτονομία το έτος 1990.

Μεταξύ των δέκα υπό ένταξη Χωρών είναι η δεύτερη μετά την Κύπρο πλουσιότερη Χώρα, με ΑΕΠ κατά το έτος 2001 21.000.000.000 ΕΥΡΩ και κατά κεφαλήν εισόδημα 10.500 ΕΥΡΩ ετησίως. Σημειώνονται υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Τσεχία

Η χώρα, (πληθυσμός 10.286.000 κάτοικοι), απέκτησε αυτόνομη οντότητα το έτος 1992, οπότε η άλλοτε Τσεχοσλοβακία διεμερίσθη σε δύο κράτη (το άλλο κράτος είναι η Σλοβακία) και καταλαμβάνει έκταση 79.000 τ.χ..

Το ΑΕΠ της Χώρας ανήλθε το έτος 2001 σε 63.300.000.000 ΕΥΡΩ.

Η ανεργία ανέρχεται σε ποσοστό 9,8% (στοιχεία 2002).

Με βάση στοιχεία του έτους 1999 ποσοστό 3,9% του εθνικού εισοδήματος προέρχεται από την γεωργία, 43,3% από την βιομηχανία και 52,8% από υπηρεσίες. Σημειώνεται, ότι η Χώρα διαθέτει ανεπτυγμένη βιομηχανία.

Παράκληση

Λόγω πληθώρας ύλης, η δημοσίευση άρθρων καθυστερεί.

Παρακαλούνται οι Ενδιαφερόμενοι προ της αποστολής άρθρων να επικοινωνούν με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο της έκδοσης.

Γέφυρα η Ελλάδα στην ενταξιακή πορεία της Ρουμανίας Επίτιμο Μέλος του Ι.Π.Α. ο Πρόεδρος της Ρουμανίας κ. Ι. ΙΛΙΕΣΚΟΥ

Επίτιμο Μέλος του Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ι.Π.Α.) του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών ανακηρύχθηκε ο Πρόεδρος της Ρουμανίας κ. Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην χώρα μας (Μάρτιος 20. έτ.).

Η απονομή του τίτλου στον Πρόεδρο ΙΛΙΕΣΚΟΥ, παρουσία Ρουμάνων Υπουργών και του Πρέσβη της Ρουμανίας κ. Κάγιους Τράγιαν ΝΤΡΑΓΚΟΜΙΡ, Καθηγητών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών του Παντείου Πανεπιστημίου, Μελών της Ρουμανικής Αντιπροσωπίας κ.ά., έγινε από τον Πρύτανη Καθηγητή Ιωάννη ΒΑΒΟΥΡΑ και τον Πρόεδρο του Ι.Π.Α. Καθηγητή Νικόλαο ΚΟΝΣΟΛΑ, έπειτα από σχετική απόφαση των Μελών του Δ.Σ. του Ι.Π.Α. Καθηγητών κ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, Π.ΓΕΤΙΜΗ, Α.ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ και Η. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Κατά την προσφώνησή του ο Πρόεδρος του Ι.Π.Α. αναφέρθηκε στη διεθνούς κύρους προσωπικότητα του Προέδρου ΙΛΙΕΣΚΟΥ «του οραματιστή πολιτικού αλλά συγχρόνως και επιστήμονα, τεχνοκράτη υψηλής στάθμης και συγγραφέα, του οποίου το έργο είναι σημαντικό, όχι μόνο για τις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις στη γείτονα χώρα, αλλά και για την αναπτυξιακή πολιτική, που εφάρμοσε ιδιαίτερα για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ρουμανίας».

Εξ άλλου, ο Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου στην ομιλία του αναφέρθηκε στο σημαντικό ρόλο του Ι.Π.Α. τόσο στον μελετητικό και ερευνητικό τομέα, όσο και στη συμμετοχή του στην εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειακών οικονομιών.

Ο Πρόεδρος ΙΛΙΕΣΚΟΥ ευχαρίστησε για την τιμή που του έγινε και αναφέρθηκε στην προοπτική συνεργασίας του Ι.Π.Α. με την Ρουμανική Κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπισθούν με επιτυχία οι προκλήσεις, που ευρίσκονται στο δρόμο ένταξης της χώρας του στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κλείνοντας την ομιλία του τόνισε μεταξύ άλλων:

«Η ενταξιακή πορεία μας βοηθά να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για την επίτευξη δύο βασικών στόχων: την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, που θα ωφελήσει τις επόμενες γενεές και τη μείωση της απόστασης, που μας χωρίζει από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η στρατηγική μας να μειώσουμε τις διαφορές αυτές στηρίζεται σε δύο άξονες δράσης: στην

ανάπτυξη του άξονα των Καρπαθίων (ορεινές περιοχές) και του άξονα κατά μήκος του Δούναβη. Η συνεργασία μας με το Ι.Π.Α. που έχει αντιμετωπίσει με επιτυχία ανάλογα θέματα, θα μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε σε θεωρητικό (μελετητικό), αλλά και πρακτικό επίπεδο, τις προκλήσεις ανάπτυξης των δύο αυτών αξόνων και να αποτελέσει τη γέφυρα για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Η προσφώνηση του Καθηγητού και Προέδρου του Ι.Π.Α. κ. Νικολάου ΚΟΝΣΟΛΑ έχει ως εξής:

Εξοχότατε, κ. Πρόεδρε,
Κυρίες και Κύριοι,

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση και χαρά υποδεχόμαστε σήμερα στο Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου τον Πρόεδρο της φίλης χώρας εξοχότατο Πρόεδρο κ. Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ. Είναι γεγονός, ότι η Ρουμανία ευτύχησε να έχει ηγέτη στη δύσκολη περίοδο της προετοιμασίας της για να γίνει πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον τιμώμενο από το Ινστιτούτο μας Πρόεδρο, προσωπικότητα διεθνούς κύρους, πολιτικό με ευθυκρισία και όραμα, επιστήμονα και τεχνοκράτη υψηλής στάθμης και συγγραφέα τεχνικών και οικονομικών έργων.

Το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης ανακηρύσσει Επίτιμο Μέλος του τον πολιτικό και επιστήμονα κ. Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ, ο οποίος άρχισε τη σταδιοδρομία του ως μηχανικός υδροηλεκτρικών έργων με στόχο την αξιοποίηση των υδάτινων πόρων με πλήρη διαφύλαξη των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Ως Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Τεχνικών Βιβλίων προώθησε την έκδοση μελετών, ερευνών και περιοδικών σε σύγχρονα θέματα τεχνολογίας, οικονομίας και οικολογίας. Ο Πρόεδρος είναι Μέλος Επιστημονικών Ακαδημιών και Επίτιμος Διδάκτωρ πολλών Πανεπιστημίων. Διετέλεσε Υπουργός Νέας Γενιάς, ενώ αργότερα έγινε προσπάθεια να αποκλειστεί από την πολιτική ζωή της Ρουμανίας. Το κρίσιμο βράδυ της 22ας Δεκεμβρίου 1989 ήταν ο πρωτεργάτης της ίδρυσης του Εθνικού Μετώπου Σωτηρίας της Ρουμανίας, του οποίου ανέλαβε την Προεδρία και οδήγησε την Ρουμανική Δημοκρατική Επανάσταση σε πλήρη επιτυχία απομακρύνοντας οριστικά τον Εμφύλιο Πόλεμο, που ήταν προ των πυλών. Θέσπισε τους δημοκρατικούς θεσμούς, κατήργησε και το τελευταίο ίχνος του ολοκληρωτισμού και εγγυήθηκε την απόλυτη ελευθερία του Ρουμανικού Λαού. Ίδρυσε το Σοσιαλιστικό Δημοκρατικό Κόμμα, έγινε Πρόεδρος του Προσωρινού Συμβουλίου Εθνικής Ενότητας και τον Μάιο του 1990 εξελέγη Πρόεδρος του Ρουμανικού Κράτους, μετά από τις πρώτες ελεύθερες εκλογές του 1992. Διετέλεσε αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης και από τον Δεκέμβριο του 2000 είναι Πρόεδρος της χώρας.

Το πολιτικό έργο του Προέδρου Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ είναι ιστορικό όχι μόνο για τις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις, αλλά και για την αναπτυξιακή πολιτική που εφάρμοσε, ιδιαίτερα για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ρουμανίας. Τον θεωρούμε ένα πολιτικό, που στηρίζει τις διαδικασίες της περιφερειακής ανάπτυξης και για αυτό τον τιμούμε.

Αφησα στο τέλος την αναφορά μου στην πίστη του Προέδρου στην ενότητα της Ευρώπης και στην αμυντική θωράκιση των ελεύθερων κρατών. Και στους δύο αυτούς στόχους η συμβολή του υπήρξε αποφασιστικής σημασίας.

Το συγγραφικό έργο του Προέδρου για διάφορα επιστημονικά θέματα και τους ιστορικούς προβληματισμούς είναι μεγάλο. Και πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι γιατί έχουμε ήδη στην Ελληνική γλώσσα τα βιβλία του «Το Ρουμανικό Όραμα» και η «Αναγέννηση της Ελπίδας».

Θα κλείσω τη σύντομη παρουσίαση της προσωπικότητας και του έργου του Προέδρου με τα λόγια του Εξοχότατου Πρέσβη της Ρουμανίας στην Ελλάδα κ. Κάγιους Τράγιαν ΝΤΡΑΓΚΟΜΙΡ. Γράφει λοιπόν ο Πρέσβης στον Πρόλογο της ελληνικής έκδοσης του βιβλίου «Το Ρουμανικό Όραμα»: «Ο Ιόν ΙΛΙΕΣΚΟΥ είναι ένας Άνθρωπος για την ιστορία, με την οποία ταυτίζεται». Πραγματικά, η πολιτική του διαδρομή το αποδεικνύει. Διατρέχοντας το συγγραφικό έργο του Προέδρου ανακαλύπτει κανείς έναν οραματιστή πολιτικό, που όμως ατενίζει την πραγματικότητα με ρεαλισμό και γνώση. Αρκεί να σας διαβάσω λίγες γραμμές από το έργο του για να το διαπιστώσετε: «Η πρώτη πρόκληση αφορά την υποχρεωτική δόμηση κοινωνικών και οικονομικών θεσμών, που να συμφωνούν με εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δεύτερη αφορά τη διαμόρφωση μίας εκτεταμένης εθνικής στρατηγικής προς την Ευρωπαϊκή και Βορειοατλαντική ένταξη. Διερευνούμε τους πιο κατάλληλους τρόπους και οδούς προς την επιτάχυνση αυτής της διαδικασίας. Και τέλος, η τρίτη μεγάλη πρόκληση: το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, με φόντο το οποίο διεξάγονται οι διαδικασίες αλλαγής των δομών. Εμείς υπολογίζουμε, ότι τόσο η ευρωπαϊκή ένταξη, όσο και η διαδικασία της παγκοσμιοποίησης αποτελούν δύο ευκαιρίες, που πρέπει να μας επιτρέπουν την κάλυψη των μεγάλων διαφορών, που μας χωρίζουν από τον αναπτυσσόμενο βιομηχανικό κόσμο. Ταυτόχρονα προσφέρονται αξιόλογες ευκαιρίες για την αξιοποίηση του δημιουργικού δυναμικού του ρουμανικού έθνους. Σε έναν κόσμο, που ο πλούτος διαμορφώνεται από τη γνώση, από την κυριαρχία των σύγχρονων ανακαλύψεων της επιστήμης και της τεχνολογίας, το ανθρώπινο κεφάλαιο και η κληρονομιά των γνώσεών του αποτελούν αποφασιστικούς παράγοντες προς την ανάπτυξη».

Στο πλαίσιο της στρατηγικής, που περιγράφει ο Πρόεδρος, η Ρουμανία, υπό την ηγεσία του, ευρίσκεται ήδη στο προενταξιακό καθεστώς της Ε.Ε., αυξάνει συνεχώς τις εμπορικές της συναλλαγές με τις άλλες χώρες, συμμετέχει σε προγράμματα υποδομής στην περιοχή των Βαλκανίων, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διεύρυνση των ανταγωνιστικών της πλεονεκτημάτων, βελτιώνει το επίπεδο ζωής των κατοίκων της και δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση και στην ενίσχυση των τεχνολογικών της συστημάτων, που προάγουν την εισαγωγή της πληροφορικής στις οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις.

Η Περιφερειακή Πολιτική στην Ελλάδα

Η τελευταία περίοδος του Περιφερειακού Προγραμματισμού στην Ελλάδα αρχίζει με την εφαρμογή των «Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων» (1986-1992) και των δύο Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (1989-1993 και 1994-1999), με τα οποία σηματοδοτείται η οριστική ένταξη της Ελληνικής Περιφερειακής Πολιτικής στις διαδικασίες της Περιφερειακής Πολιτικής της Κοινότητας.

Με τα προγράμματα αυτά έχει γίνει σημαντική προσπάθεια, κυρίως προς την κατεύθυνση βελτίωσης της βασικής υποδομής της χώρας, ενώ τα τελευταία χρόνια με το δεύτερο, αλλά κυρίως με το τρίτο ΚΠΣ προωθούνται μεγάλα έργα εθνικής και υπερεθνικής εμ-

βέλειας και παράλληλα δράσεις για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, για την καινοτομία, την Ε και Τ, για την εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα των περιφερειακών οικονομιών, για την ανάδειξη και αξιοποίηση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων κ.λ.

Ειδικότερα, το τρέχον ΚΠΣ της Ελλάδας αποτελεί βεβαίως συνέχεια του προηγούμενου, αλλά περιλαμβάνει και ορισμένες νέες συνιστώσες. Συγκεκριμένα:

Βασικός στόχος παραμένει η ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής, πολλά εκ των οποίων άρχισαν από το προηγούμενο ΚΠΣ (Οδικός και Σιδηροδρομικός Άξονας ΠΑΘΕ, Εγνατία Οδός και κάθετες συνδέσεις, Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, Μετρό Αθηνών και Θεσσαλονίκης κ.ά.) και προωθείται η διασύνδεση της χώρας με τους Πανευρωπαϊκούς Διαδρόμους, κυρίως της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης.

Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες προσελκύουν ιδιαίτερη προσοχή με έμφαση στον ορεινό και το νησιωτικό χώρο, παράλληλα με την ανάγκη αντιμετώπισης των ενδοαστικών ανισοτήτων, που εμφανίζονται με ιδιαίτερη ένταση κυρίως στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας.

Η αναβάθμιση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού κρίνεται επίσης ως αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων. Η εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση τονίζονται ως τομείς προτεραιότητας στη νέα προγραμματική περίοδο.

Η συμμετοχή της χώρας στη παγκόσμια Κοινωνία της Πληροφορίας θεωρείται απαραίτητη για την αποφυγή νέων φαινομένων περιθωριοποίησης της εθνικής οικονομίας αλλά και των επιμέρους περιφερειών. Συναφώς τονίζεται και η ανάγκη για την ενίσχυση της καινοτομίας μέσα από τη διαμόρφωση ειδικών στρατηγικών για κάθε περιφέρεια.

Τα δύο μητροπολιτικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης προτείνονται ως κόμβοι διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας με κρίσιμο ρόλο για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας, ενώ για τα πλέον δυναμικότερα αστικά κέντρα της χώρας προβλέπονται στρατηγικές για την εξειδίκευση του αναπτυξιακού τους ρόλου σε περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο μέσω της ενίσχυσης των στρατηγικών τους υποδομών και της ανάδειξης των «Προωθητικών Δραστηριοτήτων» τους.

Επίσης, στο τομέα των παραγωγικών υπηρεσιών (κυρίως εμπόριο, μεταφορές, τηλεματική) αποδίδεται αυξημένη σημασία λόγω της επίπτωσής τους στην ανταγωνιστικότητα των υπόλοιπων τομέων παραγωγής.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού στους εξής τομείς:

- Καινοτομία: Όλες οι ελληνικές περιφέρειες έχουν αναπτύξει στρατηγικές καινοτομίας που στοχεύουν στη δημιουργία δικτύων συνεργασίας μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και ιδιαίτερα των ΜΜΕ, της εκπαίδευσης και των δραστηριοτήτων Έρευνας και Τεχνολογίας και του δημόσιου τομέα.

- Αστική Ανάπτυξη: Ο αστικός χώρος και ιδιαίτερα οι υποβαθμισμένες περιοχές των μεγάλων αστικών περιοχών αποτελούν αντικείμενο Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και προγραμμάτων με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων.

- Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη και Υπαίθρου: Αντίστοιχα προγράμματα εκπονούνται για ορεινές ή άλλες μειονεκτούσες περιοχές της υπαίθρου, μέσα από πολλαπλές και συνεκτικές δράσεις.

Τέλος, η διεθνής προβολή και οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που συνεπάγεται η ανάδειξη της πολιτισμικής κληρονομίας και η ενίσχυση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας (σε συνδυασμό με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004) ανάγουν τις επενδύσεις στον πολιτισμό σε αναπόσπαστο μέρος της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Η επόμενη περίοδος προγραμματισμού (2007-2013) ασφαλώς και επιφυλάσσει σημαντικές προκλήσεις για τη χώρα μας. Τα νέα δεδομένα που αναμένεται να επηρεάσουν την ελληνική περιφερειακή πολιτική στο προσεχές μέλλον, σχετίζονται κυρίως:

Με την αναπτυξιακή κατάσταση της χώρας, σε εθνικό επίπεδο και την πορεία των επιμέρους ελληνικών περιφερειών.

Με τις εξελίξεις στο ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον της χώρας.

Με τη μελλοντική πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως αυτή προδιαγράφεται μέσα από την επικείμενη διεύρυνση, με την προσθήκη των νέων χωρών-μελών) και κατ'επέκταση με τις διαφαινόμενες τάσεις που προσδιορίζουν το πλαίσιο εφαρμογής της Διαρθρωτικής Πολιτικής.

Η Περιφερειακή Ανάπτυξη στη Ρουμανία. Βασικά θέματα περιφερειακής πολιτικής

Γνωρίζουμε, ότι τα τελευταία οκτώ χρόνια άρχισαν να συζητούνται θέματα αποκέντρωσης και περιφερειακής ανάπτυξης στη Ρουμανία με σκοπό τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής με τις μελλοντικές απαιτήσεις της Ε.Ε.. Στη αντίστοιχη στρατηγική που υιοθετήθηκε υπήρξαν δύο κεφάλαια: το ένα αναφέρονταν στην περιφερειακή πολιτική και το άλλο στο χωροταξικό σχέδιο.

Τα Ευρωπαϊκά προγράμματα που εκπονήθηκαν τα επόμενα χρόνια έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη μιας συγκροτημένης περιφερειακής πολιτικής. Έτσι μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE, έγιναν συγκεκριμένες προτάσεις με τρεις στόχους:

1. Να προετοιμαστεί η Ρουμανία προκειμένου να ενταχθεί στην Ε.Ε.

2. Να μειωθούν οι περιφερειακές ανισότητες μεταξύ των ρουμανικών περιφερειών, και,

3. Να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες στην αυτοδιοίκηση που θα επιτρέψουν στις περιφέρειες να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους.

Είμαστε βέβαιοι ότι και στο βασικό τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης οι επιδόσεις της Ρουμανίας θα είναι σημαντικές.

Τα πιο σημαντικά προβλήματα που θα χρειασθεί να αντιμετωπιστούν, με βάση την ελληνική εμπειρία, είναι δυνατόν να εντοπιστούν στα εξής:

Πρώτον, η διαμόρφωση νέας ολοκληρωμένης περιφερειακής στρατηγικής που θα εξυπηρετεί δύο ομάδες στόχων:

Εθνικούς στόχους που αφορούν:

- την ενίσχυση της εξωστρέφειας της οικονομίας των περιφερειών,
- την ανάδειξη των προωθητικών δραστηριοτήτων κάθε περιφέρειας,
- την ολοκλήρωση των στρατηγικών υποδομών.

Κοινοτικούς στόχους που αφορούν:

- τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ε.Ε.,
- την ανάπτυξη της νέας τεχνολογίας,
- την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, κ.ά..

Την τελευταία προγραμματική περίοδο η ελληνική περιφερειακή αναπτυξιακή στρατηγική άλλαξε προσανατολισμό. Από μία αντίληψη κλαδική και εγωκεντρική προσανατολίστηκε και με τις συστάσεις της Ε.Ε. σε περισσότερο soft στόχους με ευρωπαϊκή διάσταση.

Οι βασικές παράμετροι της νέας στρατηγικής αφορούν:

Την ανάδειξη του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων

Την ενίσχυση των καινοτόμων δράσεων και της ενσωματωμένης προσαρμοσμένης νέας τεχνολογίας

Την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου (πολιτική που φαίνεται ότι μελλοντικά θα αντικαταστήσει σε σημαντικό βαθμό την αγροτική πολιτική)

Τις ειδικές πολιτικές που αφορούν:

- στα μεγάλα έργα
- στις ειδικές κατηγορίες περιοχών

Η στρατηγική αυτή πραγματώνεται με την εκπόνηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα οποία έχουν περιφερειακή τομεακή διάσταση. Οι αρχές οι οποίες πρέπει να διέπουν τα προγράμματα αυτά είναι αυστηρά καθορισμένες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναφέρουμε ενδεικτικά ότι περιλαμβάνουν την προστασία του περιβάλλοντος, τη διασφάλιση της κοινωνικής συναίνεσης, τη συνοχή με άλλα προγράμματα.

Δεύτερο, η συγκρότηση των διοικητικών και τεχνοκρατικών οργάνων, με αποστολή τη διαχείριση και την εφαρμογή των προγραμμάτων. Τα όργανα αυτά είναι:

Οι Αρχές Διαχείρισης έχουν την κύρια ευθύνη προγραμματισμού και εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας και νομιμότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής των προγραμμάτων. Οι Αρχές αυτές στελεχώνονται από επιλεγμένους δημοσίους υπαλλήλους και από επιστημονικά στελέχη που προσλαμβάνονται από την ελεύθερη αγορά με αυστηρή διαδικασία επιλογής.

Οι Επιτροπές Παρακολούθησης έχουν αρμοδιότητες εποπτικές και χάραξης στρατηγικής για κάθε πρόγραμμα. Σ' αυτές συμμετέχουν κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς και εκπρόσωποι της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης.

Η Αρχή Πληρωμής είναι ενιαία για όλα τα προγράμματα και εξασφαλίζει τις χρηματικές ροές.

Τα Όργανα Διαχειριστικού και Δημοσιονομικού Ελέγχου που αναπτύσσονται σε τρία επίπεδα: στις Διαχειριστικές Αρχές, στην Αρχή Πληρωμής και στην Επιτροπή Εξωτερικού Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών).

Τρίτο, η προετοιμασία του τομέα παροχής υπηρεσιών σε θέματα εκπόνησης προγραμμάτων, μελετών, αξιολόγησης προγραμμάτων και έργων κ.ά..

Τέταρτο, η προετοιμασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για να λειτουργήσουν ως Τελικοί Δικαιούχοι, δηλαδή ως φορείς που έχουν την ευθύνη για την εκτέλεση έργων ή δράσεων.

Πέμπτο, η προετοιμασία εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Στο δημόσιο τομέα θα δημιουργηθούν ανάγκες σχετικά με τον σχεδιασμό των προγραμμάτων, τη διαχείριση,

τον έλεγχο και τη συνεργασία με τις Κοινοτικές Υπηρεσίες. Αντίστοιχα, στον ιδιωτικό τομέα θα δημιουργηθούν ανάγκες για τη στελέχωση των Γραφείων Μελετών.

Έκτο, παράλληλα με τα παραπάνω, απαιτείται η ψήφιση αναπτυξιακού νόμου και του Χάρτη Περιφερειακών Κρατικών Ενισχύσεων, σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς για τον ανταγωνισμό και τις επιτρεπόμενες παρεκκλίσεις.

Ελλάδα - Ρουμανία

Κύριε Πρόεδρε,

Πέρασαν 2700 χρόνια από την εποχή που οι ελληνικές πόλεις εμφανίστηκαν στη Δυτική Ακτή του Εύξεινου Πόντου, στο γεωγραφικό χώρο της σημερινής Ρουμανίας. Από τότε Ρουμάνοι και Έλληνες ζούνε μαζί, πιστεύουν στις ίδιες αξίες, αγαπάνε την ελευθερία, χαίρονται τη ζωή, αποτελούν δύο οντότητες του ίδιου πολιτισμού. Η αποτίναξη του οθωμανικού ζυγού και η εθνική απελευθέρωση είναι στιγμές δόξας των λαών μας. Μας χώρισε ο Ψυχρός Πόλεμος. Σήμερα όμως μας ενώνει η αγάπη και ο σεβασμός του ενός λαού για τον άλλο, μας ενώνει η ιστορία, η γεωγραφία, ο κοινός στόχος για ένα κόσμο καλύτερο. Μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα αγωνιστούμε μαζί για την ειρήνη και την ευημερία, για την αλληλεγγύη και τη δικαιοσύνη, για την ανάπτυξη και την πρόοδο.

Οι διμερείς σχέσεις αναπτύσσονται ταχύτατα σ' όλους τους τομείς. Ελληνικές επιχειρήσεις εγκαθίστανται στη Ρουμανία, Έλληνες φοιτητές σπουδάζουν στα Ρουμανικά Πανεπιστήμια. Η αλληλουποστήριξη στο διεθνές πεδίο συνεχίζεται. Τα δίκτυα μεταφορών και επικοινωνιών που συνδέουν τις δύο χώρες συνεχώς αναπτύσσονται. Οι πολιτιστικές και εκπαιδευτικές ανταλλαγές αυξάνονται. Οι δυνατότητες και οι προοπτικές διευρύνονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Στα τριάντα σχεδόν χρόνια που λειτουργεί το Ινστιτούτο μας, πρώτη φορά αποφάσισε να κηρύξει μία προσωπικότητα Επίτιμο Μέλος του. Και η προσωπικότητα αυτή είτε εσείς. Νομίζουμε, ότι κάναμε σωστή επιλογή. Κι' αυτό γιατί εμείς που υπηρετούμε την περιφερειακή ανάπτυξη δεν είμαστε άνθρωποι μόνο της γνώσης, αλλά είμαστε άνθρωποι και της δράσης και κυρίως είμαστε άνθρωποι, που έχουμε σκοπό στη ζωή μας να κάνουμε καλύτερη τη ζωή εκείνων, που κατοικούν σε απομονωμένες και φτωχές περιοχές και μας έχουν ανάγκη. Και τα τρία αυτά χαρακτηριστικά, η γνώση, η δράση και η αγάπη για τον άνθρωπο είναι συγκεντρωμένα στο άτομό σας. Ο επιστήμονας, ο επαναστάτης, ο πολιτικός. Αυτός είναι ο Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ που τιμούμε σήμερα μπροστά στους Συνεργάτες σας και στους Καθηγητές μας. Και μπροστά σε μία ομάδα επίλεκτων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Πτυχιούχων μας, που συνεχίζουν τη μάχη για τις αξίες, που υπηρετήσατε και υπηρετείτε στη ζωή σας. Εύχομαι να είστε το πρότυπό τους.

Να μου επιτρέψετε τώρα να διαβάσω την τιμητική πλακέτα στα αρχαία ελληνικά και στα αγγλικά και στη συνέχεια να σας την προσφέρω μαζί με το χρυσό μετάλλιο του Ινστιτούτου μας.

ΙΟΝ ΙΔΙΕΣΚΟΥ

Το Ρουμανικό Όραμα

Το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο είναι μια σύνθεση των πολιτικών, οικονομικών και πολιτιστικών αξιών μέσω των οποίων η Ευρώπη βρίσκεται σήμερα πολύ κοντά στη διεκπεραίωση του γενικού ενοποιητικού της σχεδίου. Αυτό το μοντέλο κατάφερε να εναρμονίσει τα ενδιαφέροντα που αφορούν τον συναγωνισμό, την παραγωγικότητα και την αποδοτικότητα του κεφαλαίου με την ανάγκη των πολιτών για κοινωνική πρόνοια και μια σταθερότητα βάσει της οποίας επιτεύχθηκε πρόοδος στον τομέα της γνώσης της οικονομίας και του σύγχρονου πνεύματος.

Μέσω των διαδικασιών ένταξης και παγκοσμιοποίησης - τις οποίες εγώ θεωρώ ως δύο ιστορικές ευκαιρίες που μας επιτρέπουν να εξαλείψουμε τις αποκλίσεις που μας διαχωρίζουν από τον ανεπτυγμένο και βιομηχανοποιημένο κόσμο - το συγκεκριμένο μοντέλο μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό σημείο αναφοράς για τις παγκοσμίου κλίμακας ενέργειες, που έχουν ως σκοπό την εξάλειψη των μεγάλων αποκλίσεων ανάμεσα στις πλούσιες και φτωχές χώρες και της ακραίας φτώχειας που απειλεί τον πλανήτη.

Μέσω της ένταξης και της παγκοσμιοποίησης, η περιοχή μας δύναται να έχει πρόσβαση στις αξίες αυτού του μοντέλου, θεσπίζοντάς τις, ευσυνείδητα, στην οικονομία και την κοινωνία.

Εκδόσεις ΝΤΟΥΝΤΟΥΜΗ

ΑΘΗΝΑ

Καθηγητής

Ν. Ι. ΚΟΝΣΟΛΑΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Νέα

Έκδοση

Αθήναι, 2001

Χαιρετισμός προς τον κ. Jacques POOS από τον Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου Καθηγητή κ. Ιω. ΒΑΒΟΥΡΑ

Κύριοι Εκπρόσωποι Αρχηγών Κομμάτων, κύριοι Υπουργοί, Σεβασμιότατοι, κύριοι Πρόεδροι Ανώτατων Δικαστηρίων, κύριοι και κυρίες Βουλευτές και Ευρωβουλευτές, κύριοι Πρόσβεις, αγαπητοί Συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι,

Ο κ. Jacques F.POOS, ο οποίος τιμάται σήμερα (2/4/2003) από το Πανεπιστήμιο μας με τον τίτλο του Επίτιμου Διδάκτορα του Γενικού Τμήματος Δικαίου, ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στα οικονομικά στο Πανεπιστήμιο της Λωζάνης, από το οποίο έλαβε τον τίτλο του Διδάκτορα. Αντικείμενο της Διατριβής του ήταν το θέμα: «Το Λουξεμβούργο στην Κοινή Αγορά», θέμα εξαιρετικού ενδιαφέροντος για τη χώρα του και πολύ πρωτότυπο ως προς τη θεωρητική και εμπειρική του προσέγγιση στην εποχή του, το οποίο, όπως αποδείχθηκε αργότερα, καθόρισε και τη μετέπειτα πορεία του.

Το 1959 ορίστηκε Σύμβουλος στο Υπουργείο Οικονομικών, ενώ κατά την τριετία 1962-64 διετέλεσε Ερευνητής στη STATEC. Κατά την περίοδο 1964-76 διετέλεσε εκδότης της εφημερίδας «Tageblatt», ενώ κατά τα έτη 1970-76 υπήρξε και Πρόεδρος της Ένωσης Εκδοτών Εφημερίδων του Λουξεμβούργου. Η θέση του ως εκδότη μίας σοσιαλιστικής εφημερίδας του έδωσε τη δυνατότητα να αναπτύξει τις πολιτικές του θέσεις και ιδέες.

Η πρώτη θέση στην οποία εξελέγη, ήταν του Μέλους της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής το 1966, έτος της ίδρυσής της. Στη θέση αυτή παρέμεινε μέχρι το 1972. Την ίδια περίοδο άρχισε την πολιτική του σταδιοδρομία, αρχικά σε τοπικό επίπεδο και στη συνέχεια σε εθνικό και κοινοτικό. Την περίοδο 1969-76 διετέλεσε Δημοτικός Σύμβουλος, ενώ το 1974 εξελέγη για πρώτη φορά μέλος του Κοινοβουλίου της χώρας του και το 1975 Πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Κοινοβουλευτικής του Ομάδας. Το 1976 ορίστηκε Υπουργός Οικονομικών και Περιφερειακού Προγραμματισμού. Τα έτη 1982-84 διετέλεσε αρχικά Πρόεδρος της Τράπεζας Continentale του Λουξεμβούργου και στη συνέχεια Πρόεδρος της Τράπεζας Paribas. Η πρώτη του επίσημη ενασχό-

ληση με κοινοτικά ζητήματα έγινε το 1979, όταν έλαβε μέρος στις διαπραγματεύσεις για το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα.

Κατά την περίοδο 1984-99 διατελούσε συνέχεια Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Εξωτερικών της χώρας του, αρχικά υπό τον Jacques SANTER (1984-94) και στη συνέχεια υπό τον Jean-Claude JUNCKER (από το 1995). Παράλληλα, την περίοδο 1984-89 διετέλεσε Υπουργός Θησαυροφυλακίου και Οικονομικών Υποθέσεων, ενώ κατά την περίοδο 1989-94 Υπουργός Άμυνας. Ως Υπουργός Άμυνας υπήρξε ο Εισηγητής του νόμου, βάσει του οποίου οι ένοπλες δυνάμεις του Λουξεμβούργου μπορούσαν να συμμετέχουν σε ειρηνευτικές αποστολές των Ηνωμένων Εθνών.

Ο κ. POOS διετέλεσε για τρεις εξαμηνιαίες θητείες Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 1985, το 1991 και το 1997. Διετέλεσε, επίσης, δύο φορές Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, το 1986 και το 1993, καθώς και δύο φορές Πρόεδρος της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης το 1987 και το 1988.

Ως Υπουργός Εξωτερικών της χώρας του υπήρξε ο διαπραγματευτής από πλευράς της των σημαντικότερων Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις δεκαετίες του 1980 και 1990 και συγκεκριμένα της Ενιαίας Πράξης (1986), της Συνθήκης του Μάαστριχτ (1992) και της Συνθήκης του Άμστερνταμ (1997), οι οποίες καθόρισαν τη σημερινή μορφή της ενιαίας Ευρώπης ως Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Το 1999 εξελέγη Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Είναι Μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής και Αναπληρωματικό Μέλος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων. Από το έτος 2000 είναι Εισηγητής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την ιδιότητά του αυτή είναι Μέλος και της Κοινής Κοινοβουλευτικής Αντιπροσωπείας. Στο θέμα της Κύπρου οι θέσεις του χαρακτηρίζονται από την εμμονή στην αρχή της ειρηνικής συνύπαρξης των δύο Κοινοτήτων και στην έννοια της ύπαρξης ενός ενιαίου και λειτουργικού κράτους.

Ο κ. POOS έχει παράλληλα και πλούσιο συγγραφικό έργο. Συγκεκριμένα, έχει δημοσιεύσει σειρά βιβλίων και άρθρων για το οικονομικό μοντέλο του Λουξεμβούργου, την οικονομική κρίση, καθώς και την ανάγκη αναθεώρησης της οικονομικής πολιτικής της χώρας του, με έμφαση στη νομισματική πολιτική.

Κύριε POOS, η Κοινότητα του Παντείου Πανεπιστημίου, ενός Πανεπιστημίου με μακρόχρονη παράδοση στην καλλιέργεια των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών στην Ελλάδα, αλλά και με μεγάλη συμβολή στον κοινωνικό μετασχηματισμό της, σας υποδέχεται στις τάξεις της με ιδιαίτερη χαρά, συγχαίρει δε θερμά τους εμπνευστές της απονομής του τιμητικού αυτού τίτλου, την Καθηγήτρια κυρία Ελένη ΣΤΕΦΑΝΟΥ και τον Καθηγητή κ. Δημήτρη ΤΣΑΤΣΟ και τους καλώ να λάβουν τον λόγο.

«Φίλε Jacques POOS παραμένεις αταλάντευτος σε αυτό που κρίνεις δίκαιο για τους Λαούς και τους Ανθρώπους...»

Του Καθηγητού κ. **Δημητρίου ΤΣΑΤΣΟΥ**
Ευρωβουλευτού

*Κύριε Υπουργέ,
Κύριε Πρότανη,
Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι,*

Οι σημαντικοί άνθρωποι φίλε Jacques POOS, όσο κι αν διαφέρουν τα επιτεύγματά τους, επιτεύγματα άλλοτε καλλιτεχνικά, άλλοτε πολιτιστικά, άλλοτε επιστημονικά και άλλοτε, υπό τη βαθύτερη έννοια, πολιτικά, κάπου συναντώνται. Οι σημαντικοί άνθρωποι τελικά έχουν κοινό λόγο και η λειτουργία τους στις κοινωνίες των ανθρώπων εκπέμπει μία ιδιαίτερη ποιότητα. Αυτή η ιδιαίτερη ποιότητα υπερβαίνει την ειδικότητα και τα επί μέρους.

Το Πανεπιστήμιό μας τιμά, με την πρόεπουσα όπως συνηθίζει περίσκεψη, αυτήν ακριβώς την ποιότητα, που προσφέρουν οι σημαντικοί. Είμαστε Ίδρυμα επιστημονικό με εξειδικευμένα Τμήματα, που όλα τους διακονούν τις κοινωνικές και τις πολιτικές επιστήμες. Κατ' εξοχήν η επιστήμη και οι λειτουργοί της νομιμοποιούνται να αναγνωρίζουν την ποιότητα.

Η πορεία της ζωής σου, φίλε Jacques POOS, σε ανέδειξε ως σημαντικό γιατί ήταν και είναι μία μόνιμη και ανεκτίμητη προσφορά στο μεγάλο νόημα που λέγεται «δημόσιος βίος». Προσφορά στη δημοκρατία, προσφορά στην κοινωνική δικαιοσύνη, προσφορά στην οικοδόμηση της Ευρώπης. Σήμερα που οι παναθρώπινες αξίες, ποδοπατούνται, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει απόλυτη ανάγκη του ήθους σου.

Τα ιδεώδη που υπηρέτησες και υπηρετείς είναι αντικείμενο και του δικού μας διδακτικού και ερευνητικού έργου. Ακριβώς αυτά φιλοδοξούμε και εμείς να εμπεδώσουμε στις συνειδήσεις των φοιτητών μας. Γι' αυτό νομιμοποιούμεθα να επισημαίνουμε την ποιότητα της προσφοράς και πέραν των ορίων του καθαρώς επιστημονικού έργου. Άλλως τε, η ποιότητα της ανθρώπινης στάσης αποτελεί το ιδεατό εκείνο, στο οποίο φτάνουμε υπερβαίνοντας το στάδιο της ειδικής γνώσης.

Επί δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια, από το 1984 έως το 1999, υπήρξες Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Εξωτερικών του Λουξεμβούργου. Με την ιδιότητα σου αυτή υπηρέτησες σε θέσεις καίριες κατά τρόπο, που προήγαγες τη συνεργασία των Λαών της Ευρώπης. Συνεργασία στην οποία βαθιά πιστεύεις.

Πρόεδρος της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, Πρόεδρος της Επιτροπής των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, τρεις φορές Προεδρεύων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είχες κρίσιμη συμμετοχή, ως διαπραγματευτής εκ μέρους του Λουξεμβούργου σε τρεις μεγάλους σταθμούς της ενωσιακής διαδικασίας και γενικότερα της ευρωπαϊκής ιστορίας, στην Ενιαία Πράξη (1986), στην Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992) και στη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997).

Είναι ενδεικτικό επίτευγμά σου ο τρόπος με τον οποίο η Προεδρία του Λουξεμβούργου προετοίμασε την αναθεώρηση των Συνθηκών της Ένωσης που θα ενσωμάτωνε η Συνθήκη του Μάαστριχτ. Όταν η επόμενη προεδρία, (η Ολλανδική), πέρασε στην τελική ευθεία με ένα νέο Σχέδιο Συνθήκης, αυτό δεν ευτύχησε να γεφυρώσει τις αντιθέσεις μας. Η Διακυβερνητική Διάσκεψη τότε επέστρεψε και δέχθηκε το Σχέδιο Συνθήκης, που η Προεδρία του Λουξεμβούργου υπό την δική σου καθοδήγηση είχε ετοιμάσει.

Αυτά που είπα τα γνωρίζω, όπως τα γνωρίζει η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, αλλά δεν είχα το προνόμιο να τα ζήσω προσωπικά.

Επέτρεψέ μου όμως να σταθώ φίλε Jacques POOS και σε όσα προσωπικά βίωσα και βιώνω κοντά σου μέσα από τη κοινή συμμετοχή μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σπάνια συναντά κανείς ανθρώπους των οποίων οι συμβολές ξεπερνούν ποιοτικά τα όρια του συγκεκριμένου. Τα κείμενά σου, ο λόγος σου και η στάση σου στα μέγιστα θεσμικά θέματα που σου εμπιστευτήκαμε, αποτελούν ταυτοχρόνως κι ένα είδος σεμνής, διακριτικής, αλλά και πολύτιμης διδαχής.

Δυσκολεύομαι βέβαια να ορίσω την έννοια της σεμνότητας και της διακριτικότητας και αυτό γιατί είναι δύο χαρακτηριστικά που γίνονται αντιληπτά ιδίως όταν λείπουν από κάποιον. Μένω όμως στη λέξη πολύτιμη συμβολή και διδαχή.

Η ουσία της πνευματικής σου προσωπικότητας είναι η τόσο λογική, όσο και ηθική συγκρότηση της σκέψης σου. Τι εννοώ, αφ' ενός με τη λογική και τι εννοώ αφ' ετέρου με την ηθική συγκρότηση της σκέψης σου.

Λογική συγκρότηση της νοητικής λειτουργίας υπάρχει όταν οι εξειδικευμένες σκέψεις, που προτείνουμε, ανάγονται σε θεμελιώδεις αφετηρίες, σε αρχές, σε πρωταρχικά, οπότε και αποτελούν ενότητα.

Οι δικές σου εξειδικευμένες τοποθετήσεις ανάγονται πράγματι σε αρχές: στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στην αξία της δημοκρατίας, αλλά και στην ισοτιμία των κρατών. Είναι και οι τρεις αυτές αρχές βασικά θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ενωσιακής Τάξης και γι' αυτό τις υπηρετείς από όλες τις θέσεις στις οποίες είχες βρεθεί και βρισκεσαι. Σοφά είπες κάποτε, φίλε Jacques POOS: «Είναι εύκολο το πέραςμα από τον ένα ρόλο στον άλλο, γιατί η ευρωπαϊκή ενοποίηση δουλεύεται πάντα πάνω στο ίδιο κομμάτι πέτρας, που από διαφορετική πλευρά προσπαθούμε να διαμορφώσουμε».

Οι προτάσεις σου για την αναδιάρθρωση και τον τρόπο λειτουργίας του Συμβουλίου στην Συνταγματική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως και η Έκθεσή σου

στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων σχετικά με την είσοδο της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπακούουν σ' αυτή τη λογική.

Ως προς τον πυρήνα αυτής της λογικής είσαι άτεγκτος, έστω και αν καμιά φορά μένεις μόνος με την άποψή σου. Στο σημείο αυτό μου φέρνεις στο νου τους στίχους του Κίπλινγκ: «Αν μπορείς τον εαυτό σου να εμπιστευέσαι, όταν όλοι οι άλλοι σε αμφισβητούν, αλλά και να μπορείς να δικαιολογείς την αμφιβολία τους αυτή».

Πρέπει να είναι η πίστη σου αυτή, όμως, που κάνει τελικά και τους άλλους να σε ακούσουν και να σε σέβονται. Και τις απόψεις σου δε δίστασες ποτέ να τις εκφράσεις, ούτε στα πλαίσια του εθνικού Κόμματος, που σου εμπιστεύθηκε σημαντικά λειτουργήματα, ούτε στο εσωτερικό του Κόμματος των Σοσιαλιστών στο Ευρωκοινοβούλιο, το οποίο αντιμετωπίζεις και αναδεικνύεις σε χώρο συμφιλίωσης των πολιτισμών μας.

Θέλω να μιλήσω και για την άλλη ιδιότητα της σκέψης σου. Αναφέρομαι στην ηθική της συγκρότηση. Η διανοητική λειτουργία του ανθρώπου, ιδίως όταν αυτή αναφέρεται στα *res publica* δεν ολοκληρώνεται με τον ορθολογισμό της, αλλά με το ήθος της. Εσύ, φίλε Jacques POOS, κινούμενος, όπως όλοι μας, σε μία τρικυμισμένη πολιτική με πάθη, με συμφέροντα, με προσπάθειες επιρροών, παραμένεις αταλάντευτος σ' αυτό, που κρίνεις δίκαιο για τους Λαούς και τους Ανθρώπους.

Υπήρξες, όπως μόλις ανέφερα, ο μεγάλος Εισηγητής για το δυσχερέστατο πρόβλημα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν χρειάζεται μπροστά σε τέτοιο ακροατήριο να αναλύσω, ούτε τις δυσχέρειες, ούτε τις ευαισθησίες, που σημάδεψαν το πρόβλημα αυτό. Τα σχετικά σου κείμενα είναι μνημεία, είναι υποδείγματα, είναι διδασκαλία. Η σκέψη σου οδηγήθηκε αταλάντευτα και αυστηρά με γνώμονα τις προϋποθέσεις της ειρηνικής συμβίωσης των δύο Κοινοτήτων, της ελληνικής πλειοψηφίας και της τουρκικής μειοψηφίας. Στάθηκαν αμετακίνητος στην έννοια του ενός κράτους και στην έννοια της λειτουργικότητας αυτού του ενός κράτους, κι' έτσι οδήγησες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ιστορικές τοποθετήσεις, που στάθηκαν εμπόδιο στον πολιτικό και θεσμικό παραλογισμό. Η σχετική σου Έκθεση αναβάθμισε ηθικά την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Πολιτεία μας σοφά έπραξε όταν σε είχε τιμήσει με την ανώτατη τιμητική διάκριση, που μπορεί να απονείμει, δηλαδή με τον «Μεγαλόσταυρο του Τάγματος της Τιμής».

Σήμερα, ως Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και ειδικότερα ως μέλος του Τμήματος Δικαίου, αισθάνομαι υπερήφανος, που οι συνάδελφοί μου σε καθιστούν μέλος της ακαδημαϊκής μας οικογένειας.

Η αναγόρευση μίας προσωπικότητας σε Επίτιμο Διδάκτορα αποτελεί την μέγιστη ακαδημαϊκή αναγνώριση για τον τιμώμενο.

Όμως, με τις επιλογές που κάνει ένα Πανεπιστήμιο δίνει και το μέτρο της δικής του ποιότητας. Κατά τούτο, τελειώνοντας τον έπαινό μου για σένα δεν μπορώ να παραλείψω να εκφράσω προς το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, προς το Τμήμα Δικαίου και την Πρόεδρό του, προς την Σύγκλητο, προς τις Πρυτανικές Αρχές και προς τον Πρύτανη τον έπαινο, που ανήκει και σε αυτούς.

Η αναγόρευση του Jacques POOS σε επίτιμο Διδάκτορα του Πανεπιστημίου μας, συνιστά και δική μας καταξίωση.

Προσωπικά οφείλω βαθύτατες ευχαριστίες προς το Τμήμα Δικαίου, που μου ανέθεσε την διατύπωση και την εκφώνηση του σημερινού ακαδημαϊκού επαίνου, αλλά και προς τον κύριο Πρύτανη, που ευδόκησε να εγκρίνει την σχετική απόφαση του Τμήματος.

L'Etat d'Exception Global

Discours de récipiendaire par

M. Jacques F. POOS, Dr hc

Député au Parlement Européen, à l'Université Panteion

(Athènes, le 2.4.2003)

Monsieur le Recteur,

Excellences,

Mesdames et Messieurs,

Pour un universitaire, pour un homme politique, pour un citoyen européen tout court, il est un insigne honneur de se voir attribuer le grade de Docteur Honoris Causa de la part de l'Université prestigieuse de Panteion, ici, à Athènes.

Aussi je vous prie de transmettre à tous les membres du Rectorat, à toutes celles et à tous ceux qui ont préparé et rehaussé de leur présence cette cérémonie, l'expression de ma très grande gratitude.

Mes remerciements, tant émus que chaleureux, s'adressent également à mon ami et collègue le Professeur Dimitris Tsatsos qui vient de me présenter en des termes extrêmement sympathiques, mais exagérément élogieux. En sa qualité de rapporteur général, le Professeur Tsatsos a été l'artisan principal de la nouvelle Constitution de la République Hellénique (1975). Aujourd'hui, au Parlement Européen, il continue à façonner la future construction européenne. Ses interventions de constitutionnaliste expérimenté, souvent présentés dans la langue de Goethe et toujours fort bien argumentés en droit, font autorité auprès de tous les membres de la Commission Compétente.

Quant aux mérites que l'honorable M. Tsatsos vient d'évoquer, permettez moi de souligner qu'aucune «prouesse» professionnelle, à quelques niveau que ce soit, ne serait possible en dehors d'un cadre adéquat et d'une équipe. Pour ce qui me concerne, c'est le Parti socialiste luxembourgeois, c'est le Parlement et le Gouvernement luxembourgeois et maintenant le groupe socialiste du Parlement Européen qui m'ont fourni cet encadrement indispensable. C'est à eux que je dois et que j'aimerais dédier la haute distinction que vous venez de me décerner.

Monsieur le Recteur,

Votre pays et votre capitale constituent le berceau de la pensée occidentale, de cette vieille Europe, qui a tant donné à la philosophie, à la littérature, aux arts et à la pensée politique du Monde. Votre Université a contribué à forger cette pensée de façon substantielle.

Le prodigieux miracle grec a fait de l'homme «la mesure de toute chose», comme le disait Protagoras. Sa devise reste le fondement de la démocratie moderne.

Alors que la Convention sur l'Avenir de l'Europe est en train de mettre au point le texte de la future Constitution européenne, comment ne pas avoir à l'esprit ce que disait Périclès au IVe siècle avant J-C: «Parce que notre constitution prend en considération non pas un petit nombre, mais la majorité, elle a pour nom: DEMOCRATIE. A tous, les lois assurent les mêmes droits dans la poursuite de leurs intérêts personnels»...

Ce texte - vieux de 2400 ans, mais qui reste limpide comme les eaux de la mer Egée - ne mériterait-il pas de figurer au Préambule de la future charte fondamentale de l'Europe?

Monsieur le Ministre,

La Grèce exerce actuellement la Présidence du Conseil de l'Union Européenne. Depuis son adhésion en 1981, après l'épreuve difficile et douloureuse de la dictature, elle est devenue rapidement un partenaire apprécié de cette Union. C'est avec des serviteurs de cette qualité que nous pourrions continuer à construire une Europe plus unie, donc plus puissante, et espérons-le, plus pacifique.

Permettez-moi également de vous exprimer mes remerciements pour avoir associé à cette belle cérémonie mes camarades du groupe parlementaire socialiste du PE, réunis à Vouliagmeni sous la présidence d'Enrique Baron-Crespo.

Monsieur le Recteur,

Dans le cadre du temps qui m'a été imparti pour mon discours de récipiendaire, (comparé aux minutes allouées au P.E., il est très généreux !) ie vous propose quelques réflexions sur un thème d'une actualité explosive, la guerre. La guerre, avec ce qu'elle signifie pour notre système juridique, pour la politique extérieure de l'U.E. et pour l'évolution de notre Union.

La thèse que j'essaierai de développer dans cet environnement unique de liberté académique, est que, l'U.E., dans ses structures actuelles, ne survivra pas à l'échec de n'avoir pas su, ou, pas pu, s'accorder sur une position commune sur la guerre en Irak.

Il nous faudra en tirer les leçons.

Après cette crise, l'Europe ne sera plus la même. L'union politique à éclaté sous les coups de butoir du Président Bush et de ses suiveurs européens. Pour survivre, il faut maintenant qu'elle se recompose et qu'elle se refonde sur des règles claires. Elle le fera avec ceux des pays membres qui ont la volonté politique de faire de l'U.E. une puissance politique impotante, respectée dans le monde, une puissance qui sera le partenaire égal et non pas le vassal ou le satellite, ou le caniche de la puissance hégémonique. «Un ami, un allié, pas un aligné», selon la belle formule du Président François Mitterrand.

Comment en sommes-nous arrivés là?

Il faut constater que le ver était déjà dans le fruit, au moment de la signature du Traité de Maastricht, le 07.02.1992. Ce Traité emploie, pour définir les objectifs et les moyens de la politique étrangère et de sécurité commune, une terminologie ambiguë et en trompe l'œil. En réalité, remarque le Président Jean-Luc Dehaene, l'U.E. n'a jamais eu de véritable politique étrangère globale. Elle n'a jamais été un acteur global. Elle n'a été capable de mener que des actions ponctuelles, dont certaines, il faut le reconnaître, ont connu des succès.

Pour illustrer cela, il me faut vous rappeler la formulation tortueuse de l'article 2 du Traité qui définit les objectifs de la PESC:

Art. 2: «l'Union se donne comme objectifs:...

-d'affirmer son identité sur la scène internationale, notamment par la mise en œuvre d'une politique étrangère et de sécurité commune, y compris la définition progressive d'une politique de défense commune, qui pourrait conduire à une défense commune...»

Ce compromis boiteux, difficile à lire, difficile à expliquer aux citoyens, a été néanmoins coulé dans un texte ayant valeur légale. Il signale déjà la ligne de fracture (atlantique) entre ceux qui voulaient, à l'époque, que l'Europe devienne une véritable puissance politique et ceux qui ne le voulaient pas.

Ceux qui n'en voulaient pas en 1992, et ceux qui décidément n'en veulent pas aujourd'hui, voient le salut de la vieille et de la nouvelle Europe dans la soumission, ouverte ou tacite, aux directives et aux diktats - pour le meilleur et pour le pire - du seul centre du pouvoir subsistant après la chute de l'empire soviétique.

Il paraît évident qu'aucune procédure décisionnelle prévue par le Traité ne pouvait résoudre ce conflit de loyauté fondamentale. Il ne faut pas s'étonner dès lors que le devoir de «cohérence» (expressément inscrit à l'art. 2) et le devoir de «loyauté et de solidarité mutuelle» (inscrit à l'art. 11) aient été violés de façon flagrante dans le cas de l'Irak.

Suivant les termes du Traité, tant le Premier Ministre britannique que le Premier Ministre espagnol, tant les huit que les onze pays candidats, auraient dû s'abstenir «de toute action contraire aux intérêts de l'Union ou susceptible de nuire à son efficacité en tant que force de cohésion dans les relations internationales». En déclarant leur allégeance inconditionnelle à un Chef d'Etat étranger, puis en tenant un «conseil de guerre» avec lui, ils ont volontairement ignoré l'obligation de se concerter avec tous leurs collègues. En plus, ils n'ont pas respecté la responsabilité de cohérence que le Traité confie au Conseil et à la Commission. Ils ont collaboré à la rédaction d'un projet de résolution dont ils devaient pertinemment savoir qu'il n'était pas partagé par d'autres pays membres et contraire aux conclusions du Conseil Européen Extraordinaire du 17 février 2003. Les pays membres en question, se sont mis en «material breach» du Traité de l'U.E. Pire encore, en participant à une guerre illégale, ils ont apposé leur signature à l'abrogation de la loi internationale.

Il s'agit d'un déraillement spectaculaire du premier wagon du train européen, celui qui véhicule nos ambitions de construire ensemble une communauté politique. Les lois de la physique laissent prévoir que le déraillement du premier wagon pourrait entraîner dans sa culbute les wagons qui suivent.

Je souligne au passage, et c'est là que réside l'espoir de sortir de cette crise, que le peuple européen, lui, n'a pas déraillé. La mobilisation massive, particulièrement forte dans les pays dont les gouvernements se sont rangés aux ordres de M.Bush en est la preuve. L'Europe des peuples existe, et si, dès le début, elle avait pu s'exprimer d'une seule voix au Conseil de Sécurité des Nations Unies, jamais les desseins belliqueux des faucons de la guerre n'auraient pu être accomplis.

Il convient, sans doute, de placer cet accident majeur dans la construction européenne dans son contexte global, à savoir la détérioration lente des relations transatlantiques depuis l'affirmation de plus en plus explicite, et de plus en plus arrogante de l'unilatéralisme américain, suite à l'avènement du président Bush.

En fait, depuis le 11 septembre 2001, nous sommes entrés dans un «état d'exception». M.Giorgio Agamben, Professeur à l'Université de Vérone, actuellement Professeur invité à l'Université de Californie, définit comme suit l'état d'exception: «un régime de la loi dans

lequel la norme vaut, mais ne s'applique pas, parce qu'elle n'a pas de force, et des actes qui n'ont pas valeur de loi en acquièrent la force».

D'après Agamben, la création délibérée d'un état d'urgence permanent est devenue une des pratiques essentielles des Etats contemporains, démocraties comprises. Et, d'illustrer cette pertinente constatation par l'ordre militaire décrété le 13 novembre 2001 par le Président des Etats-Unis, le «Patriot Act» du 26 octobre 2001 et la justice d'exception secrète, rapidement mise en place pour les détenus (ni prisonniers, in accusés) de la campagne d'Afghanistan. Selon «Amnesty International» les détenus de Guantanamo ont été précipités dans un trou noir juridique, sorte d'oubliette des châteaux médiévaux. Avec aux disparaît dans la même trappe la Convention de Genève...

Le même état d'exception permanent est accompli avec un acharnement croissant par le gouvernement Sharon dans les territoires palestiniens occupés.

Une maison d'habitation gêne la vue des militaires. Elle est rasée par un bulldozer. Sans compensation aucune.

Une indifférence générale malsaine entoure ce retour à la barbarie, cette nouvelle culture de l'impunité et cette mise entre parenthèses des normes du droit.

Serions-nous en présence d'une démission collective de la conscience mondiale devant l'arrogance du plus fort?

Autrefois, dans les situations anomiques de suspension du droit, le «iusticium» romain, on pouvait tuer un homme, détruire sa maison, ou se saisir de ses biens. Nos amis grecs comprendront facilement le mot «anomie» = «a nomos» = sans lois! Aujourd'hui, conclut le Professeur Agamben, «l'anomie n'a plus de fin, le «iusticium» est permanent et l'état d'exception est transformé en une fête sans restriction où l'on exhibe la violence pure pour en jouir en toute liberté».

Un autre territoire anomique, encore plus proche de nous et que je ne voudrais pas passer sous silence, est le Nord de Chypre: Soumis au droit de l'occupant turc, selon la Cour Européenne des Droits de l'Homme de Strasbourg, soumis à la juridiction du régime autoproclamé du nord, selon la Turquie. En fait, il s'agit d'une zone où le droit international est suspendu, où les arrêts de la Cour ne sont pas exécutés et où tout est permis. La situation dure depuis 28 ans, et personne ne s'en préoccupe sérieusement.

En ce début de 2003 nous sommes les témoins de signes avant-coureurs d'un vaste coup d'état contre-révolutionnaire qui fait passer à la trappe des avancées juridiques péniblement conquises par l'humanité de même qu'un ordre international basé sur le non-recours à la force et la solution pacifique des conflits.

Lorsque le Président des Etats-Unis déclare le 07.03.03 que «pour agir nous n'avons besoin de la permission de personne» il déclare caduque l'organisation des Nations-Unies.

Déjà, la publication, en septembre 2002, de la «nouvelle stratégie nationale de sécurité» des Etats-Unis modifie de façon unilatérale, les règles du jeu.

Elle prononce l'état d'exception mondial.

Ce document de référence, préfacé par le Président lui-même, relègue au second rang les importants différends euro-américains et non résolus à ce jour concernant: par exemple, le Protocole de Kyoto, le Tribunal Pénal International, le Proche-Orient, la mise au ban des armes chimiques et biologiques et des mines antipersonnel, la transmission des

données personnelles par les compagnies aériennes au mépris du droit communautaire... Je passe sous silence les différents commerciaux qui font légion.

La nouvelle «National Security Strategy», forgée par le Pentagone, sans consultation aucune, ni avec les pays membres de l'Alliance atlantique, ni avec les pays membres du Conseil de Sécurité des Nations Unies, attribue aux Etats-Unis, qui se glorifient de jouir «d'une force militaire sans égale», la mission «d'agir seuls, si nécessaire, pour exercer le droit à l'autodéfense en agissant à titre préventif».

Voilà que réapparaît en septembre 2002, par décret souverain de la nouvelle Rome, le «droit» à la guerre préventive que l'on croyait définitivement bannie par l'ordre international issu de la Deuxième Guerre mondiale et par la Charte des Nations-Unies. Réapparaît aussi le vieux principe de Clausewitz que la guerre n'est que la continuation de la politique par d'autres moyens.

La guerre préventive, il me faut le souligner, est également incompatible avec le Traité de l'Atlantique Nord. L'alliance atlantique est une alliance défensive qui se place résolument dans le cadre de la Charte des Nations Unies. Le texte du Traité ne permet pas d'interprétation. Engager l'OTAN dans des guerres préventives serait incompatible avec les articles 1,2,5 et 6 du Traité.

Avant que la crise irakienne n'éclate de façon aiguë, les Européens - gouvernements et institutions confondus - ont failli à réagir de façon concertée et audible contre ce «pronunciamento» américain qui marque le retour sur 4000 ans d'histoire de l'humanité régis par le droit du plus fort et non pas par la force du Droit.

Si les Européens n'ont pas réagi à cette provocation existentielle c'est parce que, visiblement, certains d'entre eux partagent les mêmes visions dangereuses. L'absence d'initiative de la Commission et l'unanimité, en matière de PESC, ont ainsi conduit au silence, puis à la marginalisation, et enfin à l'auto-sacrifice de l'U.E. Pour parler avec le Commissaire Chris Patten, l'intergouvernementalisme a produit de la médiocrité et de la faiblesse.

Pou l'instant deux visions du monde se confrontent:

- l'une (impériale et néo-coloniale) basée sur le désir messianique de faire triompher partout le Bien sur le Mal, au besoin par la force alors que l'autre
- (légitimiste et multilatéraliste) se propose de lutter contre les racines du Mal et non contre ses symptômes, toujours dans le cadre strict du droit international.

Le «clash of civilisations» prédit par Samuel Huntington, ne serait-il pas d'abord transatlantique avant de devenir interculturel? La thèse de Huntington acquiert aujourd'hui tout son sens: «le choc mondial des cultures ne peut être évité», dit-il, «que si les puissants de ce monde acceptent et maintiennent une politique globale, qui respecte et prend en compte les valeurs culturelles différentes».

Déjà certains pensent que si l'U.E. suit aveuglement les maîtres à penser de Washington ou de Dallas, elle détruira par coups de pioche successifs le modèle de société européen.

D'autres commencent à mettre sérieusement en doute que les Etats-Unis et l'Europe partagent les «même valeurs», («share the same values») en matière de libertés fondamentales et de droit de l'homme. Même le Président Giscard d'Estaing est tenté par

cette thèse: «Les cultures américaines et européennes ont une même origine», dit-il, (mais) aujourd'hui les deux rameaux de cette culture divergent...»

La priorité de l'heure est d'abolir l'état d'exception global et de restaurer partout la primauté du droit!

L'U.E. ne sera capable de sortir tête haute de cette confrontation que si elle a le courage de rejeter avec force tout unilatéralisme qu'il soit économique, politique ou militaire. Il faudra qu'elle affirme solennellement ses propres valeurs démocratiques et sociales, celles-la mêmes qui sont consignées dans sa Charte des Droits Fondamentaux.

Pour se prémunir contre l'hégémonie et l'arrogance d'une puissance dominante il faut commencer par s'estimer soi-même! Commençons donc par affirmer notre identité propre, celle de la plus grande puissance commerciale du monde avec quelque 452 millions d'habitants, 160 millions de plus que les Etats-Unis. Pour paraphraser Protagoras: faisons des valeurs européennes la mesure de toute chose.

Ensuite nous faudra-t-il examiner comment les procédures actuellement en cours (Convention) peuvent être utilisées, voire transformées à cet effet.

Depuis le 28 février 2002 la Convention sur l'Avenir de l'Europe travaille à la mise au point d'un projet de Constitution européenne.

Les projets de texte pour les articles concernant la politique extérieure et de sécurité commune n'ont pas encore été transmis par le présidium. Mais des travaux préparatoires importants ont été réalisés dans deux groupes de travail. Le premier, sur l'action extérieure de l'U.E. était présidé par l'ancien Premier Ministre Belge Jean-Luc Dehaene. Le second, concernant la défense, était présidé par M. Michel Barnier, Membre de la Commission, ancien Ministre.

A l'origine les conclusions de ces groupes de travail soumettaient dans leurs parties consensuelles, un certain nombre de propositions pratiques. Le déraillement irakien obligera les conventionnels à les remettre à nouveau sur le métier.

Les propositions étaient au nombre de trois:

La nomination d'un représentant européen pour les affaires extérieures qui serait en principe à «double chapeau» (Conseil, Commission): Que dirait aujourd'hui ce Ministre sur la guerre en Irak?

L'extension du vote à la majorité qualifiée avec, y compris, un rôle accru du P.E. Avec quel résultat si on votait aujourd'hui sur l'Irak?

L'obligation pour les Etats membres d'améliorer la coordination de leurs positions au sein des organisations internationales, avec la «recommandation» de désigner un porte-parole unique dans les enceintes internationales, lorsqu'elle a arrêté une position.

«Lorsqu'elle a arrêté une position», est-il dit un peu candidement et sans heurter personne. Or, c'est là que le bât blesse, parce que les Quinze, sur la question existentielle de la guerre et de la paix, ont été incapables d'arrêter une position commune.

Le rapport du groupe de travail défense, présidé par M.Barnier, souhaite d'emblée que l'U.E. se dote d'une «capacité de décision autonome». Il est évident que les citoyens le demandent. Il énonce ensuite des propositions sur de développement de formes spécifiques de coopération plus étroite entre les Etats membres qui souhaitent aller plus loin dans certains aspects de la PESC.

Est anisi posée la question d'une «euro-zone de la défense» et d'une véritable «clause de solidarité militaire» (art. 5, UEO) entre les pays membres qui le souhaitent.

C'est dans cette idée que j'aperçois le fil d'Ariadne qui pourrait nous permettre de sortir de la crise actuelle.

Jamais en effet une union économique et monétaire avec ses multiples solidarités croisées n'a survécu longtemps sans être coiffée d'une union politique. Friedrich List, l'architecte du «Zollverein» allemand, l'avait déjà souligné en 1842, et Jacques Delors, ancien Président de la Commission, l'a répété à maintes reprises.

Une euro-zone de PESC autonome, coiffée d'une euro-zone de la défense, pourrait devenir le pendant politique de l'union économique et monétaire. Y participeraient, dans le cadre d'une coopération renforcée, d'une avant-garde, les pays membres, anciens et nouveaux, qui croient à l'Europe politique, et qui comprennent que celle-ci est indispensable à la cohésion à moyen terme de l'ensemble auquel ils appartiennent, ou désirent appartenir.

Ceux qui ne le voudraient pas, resteront sur le bord de la route. Comme pour la zone monétaire, ils pourront rejoindre la zone politique, dès qu'ils seront prêts.

Le nouveau traité constitutionnel doit éviter les ambiguïtés du passé qui ont fait dérailler la PESC.

Il faudrait, pour cela, que les pays membres se décident en répondant à trois questions-clés:

Etes-vous, oui ou non, d'accord à communitariser progressivement la politique extérieure de l'U.E., les propositions de la Commission exprimant, comme en d'autres domaines, l'intérêt général européen?

Etes-vous, oui ou non, d'accord à adopter à la majorité qualifiée les stratégies communes, les positions communes et les actions communes, l'unanimité restant réservée aux actions mettant en uvre des moyens militaires?

Etes-vous, oui ou non, d'accord, que l'Union Européenne, en tant qu'entité juridique, devienne membre de toutes les organisations internationales dont sont membres ses Etats - ce qui implique que celui ou celle qui le représente soit seul(e) habilité(e) à parler en son nom?

Le choix, de s'effacer à terme devant les organes de l'U.E. sur la scène internationale est posé. Nous sortirons de la crise, si un nombre significatif d'Etats ont le courage de franchir le pas.

Aujourd'hui, la survie de l'U.E. est suspendue à ce choix.

Pour aider les Etats membres et leurs citoyens à se prononcer, il faudra qu'ils se remettent en mémoire la prémonition que Jean Monnet avait consignée dans sa note d'Alger de 1943, voici donc 60 ans: «Il n'y aura de paix en Europe», avait écrit Jean Monnet, «que si les Etats se reconstituent sur une base de souveraineté nationale, avec ce que cela entraîne comme politique de prestige et de protection économique».

C'est une réflexion visionnaire qui est plus actuelle que jamais.

Je vous remercie de votre attention.

Κριτικά σημειώματα

Μανώλη Α. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗ: Η κοινωνική ασφάλιση των Ναυτικών: Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο: η ιστορική διαδρομή, η κρίση, η προοπτική. Πειραιάς, 2001, σελ. 287.

Τα θέματα της κοινωνικής ασφάλισης είναι πάντοτε αφ' εαυτών ιδιαίτερης σημασίας, πολλώ δε μάλλον, όταν επίκεινται και αλλαγές των ισχυουσών σχετικών ρυθμίσεων σε μία χώρα.

Υπ' αυτή την έννοια το νέο βιβλίο του κ. Μανώλη ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗ, Μ. Sc. Περιφερ. Ανάπτ., Μ. Sc. Περιβάλλοντος, Πτυχ. Νομ., Πολιτ., Διοικ. Επιστ., πρώην Υφυπ. Εθνικής Οικονομ. και Εθνικής Άμυνας, Βουλευτού, αποκτά ιδιαίτερη σημασία, διότι, πέραν των άλλων, τίθεται σε κυκλοφορία, καθ' ον χρόνον στην Ελλάδα τα θέματα των κοινωνικών ασφαλίσεων αποτελούν σημείο έντονης πολιτικής αντιπαράθεσης και κοινωνικής αναταραχής.

Το βιβλίο, άκρως καλαίσθητο, περιλαμβάνει τέσσερα Μέρη, 22 Κεφάλαια, Παράρτημα και Βιβλιογραφία.

Στο Μέρος Α' και στα αντίστοιχα Κεφάλαια επιχειρείται μία επιτυχής καταγραφή της ιστορικής διαδρομής της κοινωνικής ασφάλισης και της οργάνωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Στο Μέρος Β' και στα αντίστοιχα Κεφάλαια γίνεται εκτενής λόγος για την ιστορική διαδρομή, τον ιδρυτικό και τους μεταγενέστερους νόμους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), για τα άλλα Ταμεία των Ναυτικών, για το Ν.Α.Τ. ως σύγχρονου ασφαλιστικού φορέα, για την βιωσιμότητά του, την προοπτική του κ.ά..

Στο Μέρος Γ' καταγράφεται η κατά τον Συγγραφέα προοπτική του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Στο Μέρος Δ', τέλος, παρατίθενται σημαντικά νομοθετήματα, σπάνια έγγραφα και διαγράμματα, βάσει των οποίων ο

Αναγνώστης αποκτά μία πληρέστατη εικόνα του υπό διαπραγμάτευση θέματος από το έτος 1861 μ.Χ. μέχρι σήμερα.

Το βιβλίο προλογίζει ο Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Κ.Π.Ε. και Επιστημ. Διευθυντής του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ κ. Σάββας Γ. ΡΟΜΠΟΛΗΣ, ο οποίος, μεταξύ άλλων, αναφέρει και τα εξής:

«Η εργασία του κ. Μανώλη Α. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗ για το Ν.Α.Τ. αποτελεί μία πρωτογενή πηγή πληροφόρησης και κατανόησης για την δημιουργία, την εξέλιξη, τις αντιφάσεις, τα προβλήματα και τις προοπτικές του συγκεκριμένου Ταμείου».

Εξ άλλου, ο Συγγραφέας, αναφερόμενος στην προοπτική του συστήματος επισημαίνει την αναγκαιότητα μίας βαθείας και μακράς πνοής μεταρρύθμισης, η οποία θα είναι αποτέλεσμα ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Μερών και θα στηρίζεται στην τριμερή χρηματοδότηση, στην ομαδοποίηση των κατηγοριών των ασφαλισμένων, στην μηχανοργάνωση του συστήματος, στην κάρτα ασφάλισης, στο μητρώο ασφαλισμένων, στην εναρμόνιση των νομικών καθεστώτων, στο ενιαίο σύστημα εσόδων, στην αποκέντρωση, στην περιφερειακή ανάπτυξη του συστήματος κ.ά..

Το βιβλίο είναι αφιερωμένο στους Έλληνες ναυτικούς, που έχουν συμβάλλει καθοριστικά, σε συνεργασία με τους Εφοπλιστές, στην δημιουργία του θαύματος της παγκόσμιας ελληνικής ναυτιλίας.

Το όλο έργο διακρίνεται για το γλαφυρό ύφος του, τον πλούτο των στοιχείων, την ακριβή νομική προσέγγιση του θέματος, το καινοτόμο των διατυπούμενων προτάσεων και την διαφαινόμενη διάθεση του Συγγραφέα του να είναι σαφής, αντικειμενικός, υπεράνω μικροκομματικών αντεγκλήσεων και θιασώτης της άποψης, ότι πρέπει η γνώση να καθοδηγεί τις προτάσεις και τις αποφάσεις των Πολιτικών.

Συμπερασματικώς: ο χαρακτηρισμός του έργου ως πολύτιμης πηγής σπάνιων πληροφοριών και ως πολύτιμου εργαλείου εφαρμοστέας πολιτικής, νομίζω, ότι αποδίδει δίκαιο έπαινο σε μία συστηματική και μακρόχρονη ερευνητική προσπάθεια του Συγγραφέα του, πραγματοποιηθείσα με συνέπεια, σύνεση και τόλμη.

Καθηγητής Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Critical Notes

Petros MILIARAKIS: The European Court in Strasbourg. P.N. Sakkoulas Edit., Series: Law and Economy, Athens, 2000, pag. 157.

The new study of the international outstanding Lawyer Mr. Petros MILIARAKIS includes 4 parts:

Part A': At the first part, there is the Introduction in the Greek Language.

Part B': At the second part, there is the Introduction in the English Language.

Part C': The third part is devoted to the structure of the Convention, as it is in force after the operation of the 11th Protocol. The part C' also includes the structure of the Additional Protocols 1, 4 and 7.

Part D': Finally, the fourth part concentrates the texts of the Convention and the Additional Protocols 1, 4 and 7 (analytically by article) in the Greek and the English Language. The English text is the original and the Greek text has been translated under the supervision of the Council of Europe and the Secretariat of the Court.

Everybody will agree with the author of this semantic monograph that the contemporary "European Law" is divided into the "European Law of Human Rights" and the "European Community Law". Both of these branches of Law, from different point of view, defend the "fundamental freedoms of the individual". Of course the branch of the "Human Rights" is more adequate for two reasons:

A. Because of the broad acceptance of the Convention by 41 Countries (of which 15 belong to the European Union).

B. Because of the upgrading of the legal procedure of the private appeal to the Court. Consequently, the Convention recognizes the individual as subject of Law, which is incorporated not only into the European Law, but also as generally admitted rules into the International Public Law.

However, the branch of the "European Law of Human Rights" acquires on a special importance and weight on Law and Politics.

According to the Author, this study seeks to make an initial approach to the nature of the "European Court of Strasbourg" (as the Author calls it) and to examine this "European Court of Human Rights" as subject of the scientific field of the European Law.

The intensions of this study are the followings: first of all, it aims to illustrate the legal and political environment in which the Court operates, and secondly, by this study the Author tries to expound his most important experiences by the handling of legal affairs into the Court.

On the other hand, Mr. Petros MILIARAKIS through this study, tries – almost successfully - to initiate a dialogue and a channel of communication among the European Lawyers as well as to form a contemporary "European law thought" relative to the Human Rights. This is the reason that Mr. Petros MILIARAKIS writes the study in the Greek and the English Language.

The study in question, is an uncommon study in Law and is distinguished cause of the elegance of speech, the clarity of the Author's reasoning, the exhaustive study of the available bibliography and legislation, the wealth of information, and the ingenious and systematic method of the approximation to the law subjects.

Finally, Mr. Petros MILIARAKIS' study, in addition to the scientific interesting, consists a valuable tool for everybody seeks a new theoretical approach for the institution, or teaches relative subjects, or for everybody needs to be aware of the nature and the philosophy of the European Court of Human Rights in order to act positively for the benefit of the civilians ...in a world such unsafe...

Κριτικά σημειώματα

Πέτρος ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Στρασβούργου. *The European Court in Strasbourg. Εκδόσεις Π.Ν. Σάκκουλας, σειρά: Δίκαιο και Οικονομία. Αθήνα, 2000, σελ. 157.*

Η νέα εργασία του διακεκριμένου διεθνώς Δικηγόρου κ. Πέτρου ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ περιλαμβάνει 4 Μέρη:

Το Μέρος Α' περιλαμβάνει την «Εισαγωγική προσέγγιση», σε ελληνική γλώσσα.

Το Μέρος Β' περιλαμβάνει την «Εισαγωγική προσέγγιση» σε αγγλική γλώσσα.

Το Μέρος Γ' αφορά στην δομή της Συμβάσεως, όπως ισχύει μετά το 11ο Πρωτόκολλο. Περιλαμβάνει, επίσης, και την δομή των Προσθέτων Πρωτοκόλλων 1, 4 και 7.

Το Μέρος Δ', τέλος, περιλαμβάνει τα κείμενα της Συμβάσεως και των Προσθέτων Πρωτοκόλλων 1, 4 και 7 (κατ' άρθρο) σε αγγλική και ελληνική γλώσσα. Σημειώνεται, ότι το κείμενο σε αγγλική γλώσσα είναι το επίσημο και πρωτότυπο, ενώ το κείμενο σε ελληνική γλώσσα είναι μετάφραση με ευθύνη των Υπηρεσιών του «Συμβουλίου της Ευρώπης» και της «Γραμματείας του Δικαστηρίου».

Όπως είναι γνωστόν, και επ' αυτού «συμπλέει» και ο Συγγραφέας αυτής της κρινόμενης σημαντικής μονογραφίας, το σύγχρονο «Ευρωπαϊκό Δίκαιο» διακρίνεται σε «Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» και σε «Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο». Αμφότεροι οι κλάδοι των κανόνων της επιστήμης αυτής του Δικαίου υπερασπίζονται «τις θεμελιώδεις ελευθερίες του ατόμου» με την ευρεία τους έννοια, με τις εξειδικεύσεις, προφανώς, και τις επί μέρους δογματικές, που επιβάλλουν τα γνωστικά αντικείμενα κατά κλάδο. Αναντιρρήτως, βεβαίως, ο κλάδος των «Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής για δύο λόγους:

Α. Εξ αιτίας της συμμετοχής στην Σύμβαση 41 Χωρών, εκ των οποίων οι 15 «ανήκουν» στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Β. Εκ του γεγονότος της αναβαθμίσεως της ατομικής προσφυγής και της συνεπείας αυτής, κατά τρόπον μάλιστα αδιστάκτως βέβαιο, αναδειξέως του ατόμου ως αδιαμφισβητήτου υποκειμένου των κανόνων, που εμπεριέχει η Σύμβαση, κα-

νόνων, που ναι μεν εντάσσονται στον «κλάδο του Ευρωπαϊκού Δικαίου», ως τόσο, όμως, αποτελούν γενικώς αναγνωρισμένους κανόνες του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου.

Ως εκ τούτου, ο κλάδος του «Ευρωπαϊκού Δικαίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» αποκτά, ιδιαίτερο νομικό και πολιτικό κύρος.

Κατά τον Συγγραφέα «ό,τι καταγράφεται στην εν λόγω εργασία αποτελεί μία πρώτη «ψηλάφηση» του Θεσμού, μία αρχική προσέγγιση του αποκαλούμένου (από τον ίδιο) «Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του Στρασβούργου», μία εισαγωγική διερεύνηση του «Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», ως αντικείμενου της «καθόλου επιστήμης» του Ευρωπαϊκού Δικαίου».

Ο στόχος της εν λόγω εργασίας είναι προφανώς διττός: αφ' ενός μεν επιδιώκει να προσδιορίσει σε μία αρχική προσέγγιση, το νομικό και πολιτικό περιβάλλον εντός του οποίου «καλείται» να λειτουργήσει ο Θεσμός του Δικαστηρίου και αφ' ετέρου επιχειρεί να αποτυπώσει επιγραμματικώς τις σημαντικώτατες εμπειρίες του Συγγραφέως από τον χειρισμό πλείστων όσων υποθέσεων ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου.

Πέραν τούτων, μέσω αυτής της εργασίας ο κ. Πέτρος ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ επιθυμεί και επιχειρεί -επιτυχώς- να συμβάλει περαιτέρω στην διεύρυνση της «επικοινωνίας» μεταξύ Ευρωπαίων Νομικών και στην εξ αυτής αναγκαία διαμόρφωση συγχρόνου «ευρωπαϊκού νομικού λόγου», που να αφορά στα «ανθρώπινα δικαιώματα», πράγμα το οποίο καταφαίνεται, άλλως τε, και εκ του γεγονότος της εκ παραλλήλου συγγραφής της εργασίας και σε αγγλική γλώσσα.

Η εργασία, η οποία είναι μία εκ των ελαχίστων του είδους και όχι μόνον στην ελληνική βιβλιογραφία, διακρίνεται για το γλαφυρό της ύφος, την σαφήνεια, την εξαντλητική αξιοποίηση της διαθέσιμης βιβλιογραφίας και νομολογίας, τον πρωτότυπο τρόπο προσέγγισης αυστηρών νομικών θεμάτων, τον πλούτο των στοιχείων και την συστηματική μεθοδολογική τους προσέγγιση.

Επιγραμματικώς και διά βραχέων λόγων: η εν λόγω νέα εργασία του κ. Πέτρου ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ πέραν του σημαντικού επιστημονικού ενδιαφέροντός της, αποτελεί ταντοχρόνως ένα πολύτιμο εργαλείο για όσους αναζητούν νέες θεωρητικές προσεγγίσεις του θεσμού, για όσους διδάσκουν τα συναφή αντικείμενα και για όσους καθιστούν με τις θετικές δράσεις τους καθημερινή πρακτική υπέρ των Πολιτών την φιλοσοφία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εις ένα κόσμο εξόχως επισφαλή...

Καθηγητής Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

† Του Γεωργίου Κ.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η τεραστία μεταπολεμική ανάπτυξις της διεθνούς περιηγήσεως κατέστησε τον τουρισμόν μία εκ των σπουδαιοτέρων προτεραιοτήτων εις τας συγχρόνους δημοκρατικάς και οικονομικάς επιδιώξεις των κρατών, η δε σημασία διά την Εθνικήν οικονομίαν των εκ της εκμεταλλεύσεως του τουρισμού οικονομικών πλεονεκτημάτων έγκειται εις το γεγονός, ό-τι ταύτα αποτελούν αντιστοίχως το τίμημα της απαιτουμένης μελέτης συναφών προβλημάτων και οργανώσεως, της συνδρομής σειράς παραγόντων, οι οποίοι συνιστούν μίαν προσπάθειαν καλύπτουσαν μέρος της Εθνικής δραστηριότητος.

Το τουριστικόν πρόβλημα συνοψίζεται, ως γνωστόν, εις την δι' όλων των μέσων επιδίωξιν δημιουργίας κλίματος προσφόρου και καταλλήλου προς τας προτιμήσεις του Διεθνούς Τουριστικού ρεύματος, διά την δημιουργίαν του οποίου δεν αρκούν μόνον αι φυσικαί καλλοναί του εδάφους, αι καλαί κλιματολογικαί συνθήκαι και τα ιστορικά μνημεία, αλλά απαιτείται η κατάλληλος εκμετάλλευσις και προβολή τούτων.

Διά του Τουρισμού, εξ άλλου, διευρύνεται η κατανάλωσις των εγχωρίων ειδών, ενισχύονται πλήθος επαγγελμάτων και κλάδων της Εθνικής παραγωγής, ωφελούνται η γεωργία και η κτηνοτροφία, δημιουργούνται δε άμα νέα επαγγέλματα, ως ξενοδοχείων, ιαματικών πηγών, εστιατορίων, κέντρων διασκεδάσεων, θεαμάτων, γραφείων ταξιδίου, πρακτορείων εξυπηρητήσεως των ξένων, τροφοδοτούνται, επίσης, τα εγχώρια μεταφορικά μέσα και αι συναφεείς επιχειρήσεις, συντηρούνται αποκλειστικώς ωρισμένοι κλάδοι βιοτεχνίας, ιδία εγχωρίων τεχνών, αναζωογονείται και στηρίζεται το εσωτερικόν εμπόριον κ.λ..

Το Τουριστικόν πρόβλημα, τέλος, είναι ζήτημα προγραμματισμού, συντονισμού ορθολογικής λειτουργίας, των Δημοσίων, Δημοτικών και Κοινοτικών Υπηρεσιών, διαμορφώσεως νοοτροπίας, προσαρμογής κανονισμών, ζήτημα «τουριστικής διαπαιδαγωγήσεως» του πληθυσμού και των αρμοδίων διά την εξυπηρέτησιν του Τουρισμού Οργάνων, πρέπει δε τούτο να αποτελέσει αντικείμενον ενδεδεχούσης ερεύνης, επί σκοπώ αξιοποιήσεως τουριστικώς του Νομού μας, ως τούτο εμφανίζεται κυρίως από απόψεως:

- 1) Της διαδόσεως και προπαγανδισμού της Τουριστικής ιδέας μεταξύ του Πληθυσμού.
- 2) Του προγραμματισμού συγκεκριμένης τακτικής, και
- 3) Της ορθολογικής κατευθύνσεως της δράσεως των συναφών παραγόντων.

ΟΟΣΑ

Βραδεία η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας Θετικές οι προβλέψεις περί της ελληνικής οικονομίας

Της Δρος **Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ**

Ο ρυθμός¹ αύξησης του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) των 30 Χωρών Μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) θα κυμανθεί κατά το τρέχον έτος περί το 1,9%, έναντι 1,8% του παρελθόντος έτους και 3% κατά το προσεχές (2004), σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι οποίες, κατά πληροφορίες, θα περιλαμβάνονται στην Εαρινή Έκθεση του Οργανισμού, η οποία θα δοθεί στην δημοσιότητα εδώ στο Παρίσι τις επόμενες ημέρες (Απρίλιος 2003).

Η γενική εκτίμηση είναι, ότι η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας θα είναι σταδιακή, στερουμένη εντυπωσιακών στοιχείων, λόγω πολλαπλών αιτίων, (όπως π.χ. ο πόλεμος του Ιράκ, η τιμή του πετρελαίου κ.ά.), τα οποία δεν είναι ευχερές να αποτιμηθούν ως εκ της φύσεώς τους.

Η Ζώνη του ΕΥΡΩ προβλέπεται να εμφανίσει κατά το τρέχον έτος ανάπτυξη του ΑΕΠ κατά 1%, με προοπτική αύξησης κατά το επόμενο έτος σε 2,4%.

Σύμφωνα με άλλες πηγές, εκτιμάται, ότι τις προοπτικές ανάκαμψης της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο θα επηρεάσουν διάφοροι παράγοντες, όπως οι γαιοπολιτικές αβεβαιότητες, συννεπεία του πολέμου του Ιράκ, η τρομοκρατία, ο όγκος των διεθνών επενδύσεων κ.ά.

---

1. Η Δρ Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ είναι Υπότροφος του Ιδρύματος «Δ.Ν. ΚΑΡΛΟΣ» για σειρά ενημερωτικών επιστημονικών συνεργασιών στον OECD Παρισίων κατά το τρέχον ακαδ. έτος.

Αναλυτές κύρους υπογραμμίζουν εδώ στο Παρίσι, ότι οι εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ (OECD) θα συνάδουν με ανάλογες εκτιμήσεις περί της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

Εξ άλλου, βάσει των ίδιων πληροφοριών, προβλέπονται τα εξής για τις οικονομίες ωρισμένων Χωρών:

Η ανάκαμψη του ΑΕΠ των ΗΠΑ αναμένεται να διαμορφωθεί κατά το τρέχον έτος περί το 2,5% έναντι 2,4% του παρελθόντος και 4% του προσεχούς έτους.

Το ΑΕΠ της Ιαπωνίας αναμένεται να αυξηθεί κατά 1% κατά το τρέχον και κατά 1,1% κατά το επόμενο έτος, ενώ της Γερμανίας θα αυξηθεί μόλις κατά 0,3% κατά το τρέχον έτος, με ενδεχόμενη παράλληλη αύξηση του δημοσιονομικού της ελλείμματος.

Σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα, σύμφωνα πάντοτε με πηγές του Οργανισμού, και της Μ.Ε.Α. παρά τω ΟΕCD, η αύξηση του ΑΕΠ θα προσεγγίσει το τρέχον έτος το 3,6% και θα οφείλεται σε νέες επενδύσεις, γεγονός ιδιαίτερος θετικό για την ελληνική οικονομία, ενώ η αύξηση κατά το προσεχές έτος προβλέπεται μεγαλύτερη, περί το 3,9%, αποδιδόμενη σε διάφορους παράγοντες, όπως η ένταση των δραστηριοτήτων εν όψει Ολυμπιακών Αγώνων, η εισροή κοινοτικών κονδυλίων, τα χαμηλά επιτόκια χορηγήσεων κ.ά..

Ακόμη, προβλέπεται, ότι το έλλειμμα της Κεντρικής Κυβέρνησης θα μειωθεί κατά το τρέχον έτος σε 1%, έναντι 1,2% του παρελθόντος και 0,7% του επομένου έτους.

Τέλος, εκτιμάται, ότι οι διαπιστώσεις του ΟΟΣΑ (OECD) θα επιστημαίνουν περί τιμαριθμόν, ότι θα κυμαίνεται άνω του μέσου ευρωπαϊκού όρου και περί ανεργίας, ότι θα υποχωρήσει κατά το τρέχον έτος στο 9,5% επί του συνολικού εργατικού δυναμικού της Ελλάδος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 22ΑΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΠΕΡΓΑΜΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
(ΖΗΖΙΟΥΛΑ)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ
κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ. ΔΡΑΚΑΤΟΥ
ΚΡΙΣΙΜΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ
ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ 1950

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 2002
ΑΝΑΤΥΠΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ,
Τ.77 (2002), ΤΕΥΧ. Β'

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Τμήμ. Αστ. Περ. Ανάπτ.
Παντείου Πανεπ. Κ.Π.Ε.
Δρ Ιωάννης ΒΛΑΣΣΗΣ
Δρ Βασιλική Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τόμ. Α'
Β' έκδοση
Αθήναι, 2000

LE DROIT DE L' UNION
EUROPEENNE
Vol. A'
Préface
Par Professeur Const. GE.
ATHANASSOPOULOS
ATHENES, 2000

OECD

Slow recovery of the global economy Positive predictions regarding the Greek economy

By Dr Vas. DELITHEOU

The pace¹ of increase of the Domestic Product (GDP) of the 30 Member States of the Organization of Economic Cooperation and Development (OECD) will fluctuate in the current year around 1,9% instead of 1,8% of the past year and 3% in the following one (2004), in accordance with estimations, which, based on information, will be included in the Spring Report of the Organization, which will be given in publicity here in Paris in the following days (April 2003).

The general estimation is that the recovery of the global economy will be gradual, being deprived of impressive elements, due to multiple causes (such as, for example, the Iraq war, the price of petrol), which are not easy to be assessed due to their nature.

The EURO Zone is predicted to show development of the GDP around 1% in the current year, with the prospect of increase up to 2,4% next year.

According to other sources, it is estimated that the prospect of recovery of the economy at a global level will be affected by several factors, such as geopolitical uncertainties, a consequence of the Iraq war, terrorism, the volume of the international investments.

Prestigious analysts highlight here in Paris, that the OECD estimations will be consistent with relative estimations about the world and European economy of the International Monetary

---

1. Dr DELITHEOU is a Scholar of the D.N. Carlos Foundation for a series of informative scientific contributions at the OECD of Paris during the current academic year.

Fund, the Committee of the European Union.

Besides, based on the same information, the following are predicted for the economies of certain countries:

The recovery of the GDP of USA is expected to be formed around 2,5% in the current year instead of 2,4% of the past one and 4% of the following year.

The GDP of Japan is expected to increase about 1% in the current year and 1,1% in the next one, while this of Germany will rise only by 0,3% in the current year, with possible parallel increase of the fiscal deficit.

As far as Greece concerned, always according to the sources of the Organization, and of Perm. Gr. Delegation rather than OECD, the increase of the GDP will approach 3,6% in the current year and will be due to new investments, a rather positive fact for the Greek economy, while the increase during next year is predicted to be higher, around 3,9% attributed to several factors, such as the intensification of activities in view of the Olympic Games, the inflow of Community funds, the low interest rates of sponsorships etc.

Also, it is predicted that the deficit of the Central Government will decrease in the current year to 1% instead of 1,2% of the past one and 0,7% of the next year.

Finally, it is estimated, that the findings of the OECD will pinpoint about the price index, that it will fluctuate above the European average, and as far as unemployment is concerned that it will fall down to 9,5% of the total labor force of Greece in the current year.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Βραβείο Αναστασίας
ΠΙΝΤΟΥ, εις μνήμην του Συζύ-
γου της Καθηγητού Ιερωνύμου
ΠΙΝΤΟΥ, με χρηματικό έπαθλο
6.000 ευρώ, το οποίο θα απονε-
μηθεί σε Έλληνα πολίτη, Από-
φοιτο κατά προτίμηση του Ινστι-
τούτου Περιφερειακής Ανάπτυ-
ξης του Παντείου Πανεπιστημίου
Κοινωνικών και Πολιτικών
Επιστημών ή του Μεταπτυχια-
κού Προγράμματος Σπουδών
του Τμήματος Οικονομικής και
Περιφερειακής Ανάπτυξης του
ίδιου Πανεπιστημίου ή άλλης ο-
μοειδούς Σχολής, ελλείψει των
ανωτέρω, ο οποίος θα συγγρά-
ψει την καλύτερη μελέτη με θέ-
μα: «Η Περιφερειακή Ανάπτυξη
της Ελλάδος: η θεωρητική και η
πρακτική προσέγγιση. Παρούσα
κατάσταση, προβλήματα, προο-
πτικές». Η μελέτη πρέπει να εί-
ναι αδημοσίευτη. Προθεσμία υ-
ποβολής, σε πέντε αντίγραφα, ο-
ρίζεται η 30ή Απριλίου 2004. Το
βραβείο θα απονεμηθεί τον Δε-
κέμβριο του 2004.

ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ η αναγκαία παρέμβαση για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος νοσοκομειακής περίθαλψης

Των Δρος **Ιωάννη ΒΛΑΣΣΗ**
Οικονομολόγου
κ. **Ανθ. ΚΑΤΡΑΒΑ**
M.Sc. Mc Gill University
και κ. **Αγγ. ΛΙΑΡΙΓΚΟΒΙΝΟΥ**
M.Sc., LSE

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημα υγείας στη χώρα μας είναι η εξυπηρέτηση - διαχείριση του ασθενή. Αυτό λαμβάνει χώρα από τη στιγμή που δημιουργείται το πρόβλημα υγείας. Δεν εκτιμάται άμεσα ο βαθμός της βαρύτητας του περιστατικού και δεν προσδιορίζεται ο χρόνος αναμονής του πολίτη που πρόκειται να εξυπηρετηθεί.

Είναι γνωστό ότι η αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών είναι ζήτημα υψίστης σημασίας για την αξιοπιστία κάθε συστήματος υγείας. Στη χώρα μας η λειτουργία αυτή πάσχει σημαντικά και αυτό δεν οφείλεται στην ποιότητα παροχής ιατρικών υπηρεσιών, αλλά στην οργάνωση του συστήματος και σε διοικητικές και υλικοτεχνικές ανεπάρκειες οι οποίες οδήγησαν στη σημερινή εικόνα. Παρά το γεγονός, ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός κλινών, ικανός αριθμός ιατρικού προσωπικού και υψηλές δαπάνες, δεν υπάρχει αντίστοιχη εξυπηρέτηση του ασθενή λόγω της ανορθολογικής χρήσης των συντελεστών. Γι' αυτό οι προσπάθειες εστιάζονται στους παραπάνω τομείς.

Η συγκρότηση των Τ.Ε.Π. είναι η σημαντικότερη παρέμβαση στη σημερινή λειτουργία των Νοσοκομείων. Είναι παρέμβαση οριζόντια που αφορά, τόσο κάθε Νοσοκομείο ξεχωριστά, όσο και όλα τα Νοσοκομεία μαζί. Είναι βασική παρέμβαση που θα βελτιώσει ορατά την εικόνα που έχουν οι πολίτες για το Ε.Σ.Υ.

Το πλέον σημαντικό είναι η παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών. Όμως βασικούς παράγοντας στη λειτουργία του συστήματος είναι η σύγχρονη κτιριακή υποδομή και η κατάλληλη χρήση και συντήρηση της υπάρχουσας. Αυτό επιδρά στην ψυχολογία του ασθενή και αυξάνει την εμπιστοσύνη του για το Δημόσιο Σύστημα Υγείας.

Το μεγάλο πρόβλημα εμφανίζεται στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, όπου τις ημέρες της γενικής εφημερίας προσέρχονται περίπου 3.500 περιστατικά. Βέβαια αυτά τα περιστατικά δεν είναι όλα επειγόντα, όμως από έλλειψη ορθά οργανωμένης πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, αυτοί οι ασθενείς προσέρχονται στα Τ.Ε.Π.

2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΩΝ Τ.Ε.Π. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το μοντέλο του Τ.Ε.Π. δεν μπορεί και δεν είναι το ίδιο για κάθε χώρα. Κάθε υγειονομικό σύστημα πρέπει να σχεδιάσει και να αναπτύξει το δικό του, που να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες πολιτισμικές, γεωγραφικές, πληθυσμιακές και άλλες ανάγκες της κάθε υγειονομικής περιφέρειας. Είναι σαφές ότι όποιο και να είναι αυτό το μοντέλο, το Τ.Ε.Π. πρέπει να είναι ένα αυτόνομο χωροταξικά τμήμα, διάφορο από τα Τμήματα Εξωτερικών Ιατρείων και πρέπει να στελεχώνεται με εξειδικευμένο, σταθερά απασχολούμενο ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό. Δεν πρέπει να

Ευγενία Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
(1916-1992 μ.Χ.)

Γεώργιος Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
(1916-1983 μ.Χ.)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΟΦΑΔΩΝ

Αθήναι, Ιούνιος 1997

γίνεται σύγκυση μεταξύ των Τ.Ε.Π. και των εξωτερικών ιατρείων που ο ρόλος τους είναι να αντιμετωπίζουν τις χρόνιες ασθένειες και τα μη επείγοντα περιστατικά.

2.1 Αναγκαιότητες για την Ελλάδα

Απαραίτητη ειδικότητα για την λειτουργία των Τ.Ε.Π. είναι η «Επείγοντολογία» η οποία δεν υπάρχει μέχρι τώρα στην Ελλάδα. Σε διεθνές επίπεδο η ειδικότητα της Επείγουσας Ιατρικής και οι υπηρεσίες επείγοντων βρίσκονται σε συνεχή εξέλιξη. Η ανάπτυξη της ειδικότητας της Επείγουσας Ιατρικής έχει γίνει ανάγκη για τις περισσότερες χώρες. Το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (Κε.Σ.Υ.) πρέπει να ασχοληθεί άμεσα για τον προσδιορισμό της «επείγοντολογίας» ως νέας ειδικότητας και να θέσει τις βάσεις για την εξέλιξή της.

Η Επείγουσα Ιατρική είναι η ιατρική ειδικότητα που ασχολείται με καταστάσεις που συνιστούν άμεση απειλή για την ανθρώπινη ζωή. Απαιτείται αξιολόγηση, διάγνωση και άμεση αντιμετώπιση, έγκαιρη, πολυδύναμη, ιεραρχημένη και κωδικοποιημένη για τον ταχύ προσδιορισμό των προτεραιοτήτων. Η Επείγουσα Ιατρική ασχολείται με ένα ευρύ φάσμα κρίσιμων παθολογικών ή χειρουργικών καταστάσεων που μόνο ένα μέρος του είναι το τραύμα.

Με το νέο οργανωτικό πλαίσιο των Τ.Ε.Π. θα επιτευχθεί η καλύτερη οργάνωση και λειτουργία εντός του Νοσοκομείου. Αυτός ο σχεδιασμός θα επιλύσει μια πλευρά μόνο του προβλήματος αφού στην άλλη πλευρά υπάρχει το άλλο μέχρι σήμερα θέμα της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Επειδή η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας δεν είναι ανεπτυγμένη, τα Τ.Ε.Π. κατευθύνουν πολλές φορές τα μη επείγοντα περιστατικά προς τα εξωτερικά ιατρεία.

2.2 Μοντέλο Τ.Ε.Π. για την Ελλάδα

Το οργανωτικό πλαίσιο των Τ.Ε.Π. στα Ελληνικά Νοσοκομεία πρέπει να στηριχθεί στους ακόλουθους άξονες :

- α) *Διοικητική Αυτονομία*, διακρίνεται σε οργανωτική, ιατρική, και χωροταξική.
- β) *Στελέχωση με εξειδικευμένο ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό*, που ανάλογα με το νοσοκομείο προσαυξάνεται. Το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό πρέπει να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία και γνώση στην επείγουσα ιατρική ή εξειδίκευση στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.
- γ) *Χωροταξικός σχεδιασμός* με χώρους, που είναι ανεξάρτητοι από τους χώρους των εξωτερικών ιατρείων του νοσοκομείου. Είναι εμφανές ότι ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του νοσοκομείου, το είδος και τον μέσο αριθμό των προσερχόμενων ασθενών, θα υπάρχουν αντίστοιχοι χώροι και θα καθορίζουν το μέγεθος των Τ.Ε.Π.
- δ) *Διαχείρισης της ροής* των προσερχόμενων ασθενών σύμφωνα με συγκεκριμένες διεθνείς κλίμακες διαλογής (triage) επείγοντων.

Για να γίνει περισσότερο κατανοητός ο ρόλος των Τ.Ε.Π. στην αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας, κρίνεται σκόπιμο παρακάτω να παρουσιαστεί αναλυτικά το οργανωτικό πλαίσιο της λειτουργίας των Τ.Ε.Π.

Συνεχίζεται...

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ «Δημήτριος Ν. ΚΑΡΛΟΣ»

Τα νέα βραβεία έτους 2003 μ.Χ. του Κέντρου Προώθησης Ηθικών και Πολιτιστικών Αξιών «Δημήτριος Ν.ΚΑΡΛΟΣ» θα απονεμηθούν κατά την διάρκεια ειδικής εκδήλωσης, η οποία θα γίνει στην Αθήνα την Παρασκευή 16η προσεχούς Μαΐου στην Αίθουσα Συνεδριάσεων της Παλαιάς Βουλής (6.30 μ.μ.).

Υπευθυμίζεται, ότι το Κέντρο Προώθησης Ηθικών και Πολιτιστικών Αξιών «Δημήτριος Ν.ΚΑΡΛΟΣ» έχει συσταθεί ως αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία το έτος 2001 μ.Χ., με έδρα την πόλη των Αθηνών, εις μνήμην του αιμνήστου Δημητρίου ΚΑΡΛΟΥ, υιού της κ. Έφης ΜΠΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΗ και του κ. Νικολάου ΚΑΡΛΟΥ.

Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Κέντρου είναι ο Καθηγητής Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Τα βραβεία του έτους 2003 μ.Χ. είναι τα εξής:

1. Συγγραφή Μελέτης υπό Φοιτητών τέκνων Υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας με θέμα «Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ανάπτυξη: σχέσεις αλληλεξάρτησης, παρούσα κατάσταση, προβλήματα, προοπτικές».

Α' βραβείο: 2.000 Ευρώ.

Α' έπαινος: 500 Ευρώ.

Β' έπαινος: 500 Ευρώ.

Χορηγός: Πανελλήνιος Σύλλογος Μόνιμων Υπαλλήλων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, διά του Προέδρου κυρίου ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ και της Γ.Γ. κυρίας ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ.

Προθεσμία υποβολής Μελετών: 28/2/2003.

2. Συγγραφή Μελέτης υπό Φοιτητών τέκνων Υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας με θέμα «Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Πολιτισμός: σχέσεις αλληλεξάρτησης, στοργής ή αντιπαράθεσης».

Α' βραβείο: 2.000 Ευρώ.

Α' έπαινος: 500 Ευρώ.

Β' έπαινος: 500 Ευρώ.

Χορηγός: Όμιλος Εταιρειών ΥΔΡΟΔΟΤΙΚΗ διά του Προέδρου του κυρίου Χρ. ΗΛΙΑΚΙΔΗ.

Προθεσμία υποβολής Μελετών: 28/2/2003.

3. Οικονομική ενίσχυση εκ 1.000 ΕΥΡΩ σε 10 αριστούχους Φοιτητές των Ιατρικών Σχολών Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης (5) και Αθηνών (2) και Φαρμακευτικού Τμήματος Αθηνών (3), τέκνα Υπαλλήλων ή Συνταξιούχων της Δ.Ε.Η. Α.Ε., οι οποίοι θα έχουν την μεγαλύτερη βαθμολογία στο τέλος του γ' εξαμήνου των σπουδών τους, το έτος 2003 και θα έχουν επιτύχει στις σχετικές τμηματικές εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα.

Συνολικό ποσό: 10.000 ΕΥΡΩ.

Χορηγός: Δ.Ε.Η. Α.Ε., Διεύθυνση Επικοινωνίας, διά της Διευθύντριας κυρίας Μαρίας ΜΠΕΣΚΟΥ.

Προθεσμία υποβολής βεβαιώσεων σπουδών: 30/3/2003.

4. Οικονομική ενίσχυση ύψους 3.000 ΕΥΡΩ σε κάτοχο Διδακτορικού Διπλώματος οικονομικής κατεύθυνσης ελληνικού Πανεπιστημίου ηλικίας έως και 45 ετών για περαιτέρω επιστημονική ενημέρωση στο Βέλγιο ή στην Γαλλία.

Χορηγοί: κυρία Έφη ΜΠΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΗ, κύριος Νικόλαος ΚΑΡΛΟΣ.

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων: 1/9/2002.

5. Συγγραφή Μελέτης περί ιδιωτικών επενδύσεων και ιδίως εκείνων του τομέα υγείας εν γένει υπό Φοιτητών οίας δήποτε Σχολής Πανεπιστημίου.

Α' βραβείο: 2.000 Ευρώ.

Α' έπαινος: 500 Ευρώ.

Β' έπαινος: 500 Ευρώ.

Χορηγός: Όμιλος Εταιρειών

ΥΔΡΟΔΟΤΙΚΗ διά του Προέδρου του κυρίου Χρ. ΗΛΙΑΚΙΔΗ.

Προθεσμία υποβολής Μελετών: 28/2/2003.

6. Συγγραφή Μελέτης περί φαρμακευτικού marketing υπό Φοιτητών οίας δήποτε Σχολής Πανεπιστημίου.

Α' βραβείο: 2.500 Ευρώ.

Β' έπαινος: 500 Ευρώ.

Χορηγός: Καθηγητής Κ.ΓΕ.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Προθεσμία υποβολής Μελετών: 25/4/2003.

Διεύθυνση: Ίμβρου 6, 11257, Αθήνα

Τηλ.: 210 8647120, 6944626140, fax: 210 8658868

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**REVUE DE DECENTRALISATION, D' ADMINISTRATION
LOCALE ET DE DEVELOPPEMENT REGIONAL**

**REVIEW OF DECENTRALIZATION, LOCAL
GOVERNMENT AND REGIONAL DEVELOPMENT**

*

Τριμηνιαία Επιστημονική Έκδοση
Edition scientifique trimestrielle
Quartely scientific review

*

Έτος ιδρύσεως 1995 μ.Χ.

*

Τεύχος / Numéro / Issue 31/2003
Ιανουάριος/Φεβρουάριος/Μάρτιος 2003

*

Ιδιοκτήτης / Propriétaire / Owner

KENTRO ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία

**CENTRE DE FORMATION DES ETUDES DE RECHERCHE ET DU
DEVELOPPEMENT**
Société civile sans but lucratif

CENTER OF EDUCATION RESEARCH AND DEVELOPMENT
Civil not lucrative Association

*

Υπεύθυνος κατά τον νόμο, Εκδότης /Editeur/Editor
Καθηγητής Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Prof. Const. GE. ATHANASSOPOULOS

*

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**
Responsable Scientifique: Professeur **Const. GE. ATHANASSOPOULOS**
Scientific Responsible: Professor **Const. GE. ATHANASSOPOULOS**

*

Σύμβουλος Έκδοσης
**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ,
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
Conseiller d' édition
**CENTER HELLENIQUE DE DECENTRALISATION,
D' ADMINISTRATION LOCALE ET DE DEVELOPPEMENT REGIONAL**

Edition Counsellor
**HELLENIC CENTER FOR DECENTRALIZATION, LOCAL
GOVERNMENT AND REGIONAL DEVELOPMENT**

Διευθύνεται υπό Συντακτικής Επιτροπής εκ Καθηγητών Πανεπιστημίου και
Ειδικών Επιστημόνων
Dirigée par Comité de rédaction de Professeurs d' Université et de
Scientifiques Spécialisés
Directed by Edition Board of University Professors and Specialized Scientists

*

Τιμή τεύχους: 9 € Συνδρομές ετήσιες: Φιλίας: 300 € Δημοσίων
Υπηρεσιών, Ν.Π.Δ. και Ι.Δ., Δήμων, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Τραπεζών,
Εταιρειών: 150 € Ιδιωτών: 30 € Φοιτητών: 15 €

Εξωτερικού: US \$ 100

Prix: 9 € Abonnements: Prix d' ami: 300 € Services Publics, Personnes Morales de
Droit Public ou Privé, Communes, Administrations Départementales, Banques,
Sociétés: 150 € Individuels: 30 € Etudiants: 15 €

Etranger: US \$ 100

Price: 9 € Subscriptions: Friendship: 300 € Public Services,
Legal Persons of Public or Private Law, Communities, Prefecture
Administrations, Banks, Societies: 150 € Individuals: 30 €

Students: 15 € Abroad: US \$ 100

*

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Β.Ε.

Χαλκοκονδύλη 35, Τηλεφ. Κέντρο: 5242177, 5226641, FAX: 5232409

*

Οι αναγγελίες εντός πλαισίου των νέων εκδόσεων αποτελούν φιλική προσφορά
του Επιστημονικού Υπευθύνου του Περιοδικού προς τους Συγγραφείς τους

*

Βάσει του Ν. 2121/1993 και των σχετικών κανόνων του Διεθνούς Δικαίου απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή (ολική ή μερική) με όποιονδήποτε τρόπο και με όποιοδήποτε μέσο των κειμένων του παρόντος, χωρίς προηγούμενη έγγραφη άδεια του εκδότη.

Toute reproduction d' un extrait quelconque de cette Revue, par quelque procédé que ce soit, et notamment par photocopie ou microfilm, est strictement interdite.

The whole of the material appearing in this Review is a copyright and may not be reproduced in whole or in part without the permission of the Editor.

*

Διεύθυνση / Adresse / Address

Ίμβρου 6, 11257 Αθήναι, τηλ.: (210) 8647120, fax: (210) 8658868
IMVROY 6, GR - 11257, ATHENES / ATHENS, teleph.: (210) 8647120,
fax: (210) 8658868

*

ISSN 1106-91-71

Τεύχος, Ν.31 / 2003 / ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ / SOMMAIRE / CONTENTS

Σελ./Ρ.

- Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Τοις Εντευξομένοις ή Η γοητεία και οι ελπίδες της επόμενης ημέρας	1
- Η τελετή της Συνθήκης Προσχώρησης των δέκα νέων Χωρών στην Ε.Ε.	
Οι ομιλίες των Εκπροσώπων της Ε.Ε. και των Αρχηγών και Πρωθυπουργών Κρατών	3
- Ευρωπαϊκή Ένωση: Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, της 16ης Απριλίου 2003 μ.Χ... 34	
- European Union: ATHENS DECLARATION, April 16th, 2003	36
- Άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.....	38
- Réunion du Conseil Européen au sujet de la Convention: CONFERENCE DE PRESSE DE LA PRESIDENCE	42
- Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, 1979: Το μέλλον της Ελλάδος είναι εντός της Ηνωμένης Ευρώπης.....	46
- Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, 1982: Χρησιμότητα η πολιτική συνεργασία στα πλαίσια της Κοινότητας	46
- Άννα ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κοινωνικά δικαιώματα στην Ε.Ε., ειδικότερα όσον αφορά στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ε.Ε. και των υπηκόων τρίτων Χωρών... 51	
- Μιχ. ΓΚΙΟΚΑΣ: Η Ηνωμένη Ευρώπη των 25 Χωρών παράγων ειρήνης και ανάπτυξης.....	58
- Γέφυρα η Ελλάδα στην ενταξιακή πορεία της Ρουμανίας. Επίτιμο μέλος του Ι.Π.Α. ο Πρόεδρος της Ρουμανίας κ. Ι. ΙΛΙΕΣΚΟΥ	61
- Ίον ΙΛΙΕΣΚΟΥ: Το Ρουμανικό Όραμα	68
- Χαιρετισμός προς τον κ. Jacques ROOS από τον Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου, Καθηγητή κ. Ι. ΒΑΒΟΥΡΑ	69
- Δημ. ΤΣΑΤΣΟΣ: «Φίλε Jacques ROOS παραμένεις αταλάντευτος σε αυτό που κρίνεις δίκαιο για τους Λαούς και τους Ανθρώπους...»	71
- Jacques F. ROOS: L' Etat d'Exception Global	74
- Κριτικά σημειώματα: Μ. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Η Κοινωνική ασφάλιση των Ναυτικών. Υπό Καθηγητού Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ	81
- Critical notes: P. MILIARAKIS: The European Court in Strasbourg. By Prof. Const. GE. ATHANASSOPOULOS	83
- Κριτικά σημειώματα: Π. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Στρασβούργου. Υπό Καθηγητού Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ	84
- † Γ. Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Μία πρόταση διά την προβολή της τουριστικής ιδέας εις τον Νομόν Καρδίτσης	86
- Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: ΟΟΣΑ: Βραδεία η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας. Θετικές οι προβλέψεις περί της ελληνικής οικονομίας.....	87
- Vas. DELITHEOU: OECD: Slow recovery of the global economy. Positive predictions regarding the Greek economy	89
- Ι. ΒΛΑΣΣΗΣ, Ανθ. ΚΑΤΡΑΒΑ, Αγγ. ΛΙΑΡΙΓΚΟΒΙΝΟΥ: Τα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών	91
- Τα Βραβεία του Κέντρου Προώθησης Ηθικών και Πολιτιστικών Αξιών «Δημήτριος Ν. ΚΑΡΛΟΣ»	93
- Εκδότης, Επιστημονικός Υπεύθυνος.....	94
- Περιεχόμενα τεύχους 31/2003	96